

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2021. 3. hét

Sorra buknak le a tisztességtelen cégek

A versenyhivatal tovább vizsgálja a megtévesztő hirdetéseket

Az új évben sem lazítanak a versenyhatóság szakemberei: a napokban két ügyben is bírságot szabtak ki olyan vállalkozásokra, amelyek tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytattak, amivel a magyar vásárlókat félrevezették.

Az egyik esetben fiktív leírással és valótlan, vásárlásra sürgető üzenetekkel hirdette honlapján a M- yProtein márkájú étrend-kiegészítő termék és különféle ruházati cikkek kedvezményes megvásárlását a Nagy-Britanniában bejegyzett The Hut.com. A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) százmillió forintra büntette a társaságot, mivel nem tudták igazolni, hogy korábban valaha is alkalmazták a hazánkban akciós-ként feltüntetett termékek eredeti, azaz magasabb összegű árait.

Gyakran bedőlnek a fogyasztók, pedig érdemes gyanakodni, ha "Kiárusítás", "Utolsó lehetőség", "Gyorsan fogynak a készletek" szlogenel próbálják rávenni a költekezésre - ebben az esetben is bebizonyosodott: csupán azt a látszatot keltették, hogy a "kedvezményes" árak csak korlátozott ideig érvényesek. Azt is "kiérdemelte" a vállalkozás, hogy a versenyhivatal eltiltsa a a gyanú szerint a hirdetések hamisan keltik a jogszerű forgalmazhatóság látszatát - állapították meg a GVH-nál, ahogy egyebek között azt is kifogásolták, hogy nem minden esetben jelölték a termék ajánlói és a vállalkozások közötti gazdasági érdekeltséget.

A hatóság figyelmeztet: vélhetően a termék összetételéről szóló állítások sem megalapozottak, miképp a használatától várható eredmény, az egészségjogsértő magatartás folytatásától, ezt a cégnek igazolnia kell.

Valamennyi termékkörre kiterjednek a versenyszabályok, akárcsak a hatósági figyelem. Eljárás alá vonták nemrég a BrightWhite márkájú fogfehérítő forgalmazóit is, mivel megállapították, hogy a hirdetésük megtévesztheti a fogyasztókat. A terméket a Nemzeti Népegészségügyi Központ forgalomból kitiltottként tartja nyilván, tehát a gyanú szerint a hirdetések hamisan keltik a jogszerű forgalmazhatóság látszatát - állapították meg a GVH-nál, ahogy egyebek között azt is kifogásolták, hogy nem minden esetben jelölték a termék ajánlói és a vállalkozások közötti gazdasági érdekeltséget.

A hatóság figyelmeztet: vélhetően a termék összetételéről szóló állítások sem megalapozottak, miképp a használatától várható eredmény, az egészségre gyakorolt hatás, illetve a piacelsőség sem. A versenyjogi szakértők valószínűsítik azt is, hogy a termék honlapján kizárólag a pozitív visszajelzéseket jelenítik meg. Jelezték, hogy ebben az ügyben még nem született eredmény, mivel az eljárás lefolytatására biztosított időtartam három hónap, amely indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható.

Január elején a GVH elnöke a lapunknak adott interjúban közölte: a tipikus, nagyobb versenyjogi esetek mellett hétköznapi témákkal is foglalkoznak, és minden fogyasztói

panaszt kezelnek. Mint mondta, az internetes áruházakban és a hagyományos kereskedelemben is folyamatosan vizsgálják a tisztességes gyakorlatok szabályainak betartását, hogy megakadályozzák a vásárlókat megkárosító visszaéléseket. - A weben leginkább a hirdetések ellenőrizzük, azaz hogy az egyes reklámok miképpen befolyásolják a vásárlók döntéseit - fogalmazott Rigó Csaba, jelezve, hogy a pandémia miatt sokkal nagyobb figyelemre van szükség az internetes kereskedelemben.

Jobb a fogorvos tanácsát követni, mint a reklámok állításait

Fotó: Mirkó István

Az oldalt Thurzó Katalin szerkesztette

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2021. január 18., hétfő, 16. oldal)

Hogyan fertőtlenítsünk az állattartó telepen?

Az országos főállatorvos megbízásából készült útmutató, hogy itt is minden rendben legyen

FMH-INFORMÁCIÓ Állattartó telepek tulajdonosai számára készített fertőtlenítési útmutatót a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih).

Az országos főállatorvos megbízásából, a Nébih jóvoltából készült el az a fertőtlenítési útmutató, mely az állattartó telepek tisztításában segíti a tulajdonosokat. A kiadvány elsődleges célja, hogy összegyűjtse a fertőtlenítéshez szükséges lépéseket és segítse az ott tartott állatok egészségének megőrzését. A telepek kifogástalan tisztasága rendkívül fontos szerepet játszik az olyan állatbetegségek megelőzésében, melyek akár komoly gazdasági károkhoz is vezethetnek. A Nemzeti Élelmiszerláncbiztonsági Hivatal kiadványa a biztonságos élelmiszerek előállítására szempontjából is elengedhetetlen, hiszen ennek is rendkívül fontos feltétele, hogy a haszonállattartó telepek megfelelő és magas színvonalú fertőtlenítésen essenek át.

A Nébih tájékoztatása szerint az állatok egészségének megőrzése és a gazdaságos, hatékony termelés egyik elengedhetetlen eszköze, hogy az állatok környezetét megtisztítsák a kórokozóktól és megakadályozzák ezek behurcolását az állományba. Éppen ezért az állattartó telepek részletesen kidolgozott járványvédelmi-intézkedési tervvel kell rendelkezniük, amelyben összefoglalják a fertőtlenítés menetét és az ahhoz szükséges kellékek listáját is. Ezen szabályok betartásában nyújt segítséget az újonnan kiadott Tisztítási és fertőtlenítési útmutató állattartó telepek számára című összefoglaló.

Ebben a szóban forgó útmutatóban megtalálható néhány alapvető fogalom magyarázata, a szigorított fertőtlenítés és takarítás helyes folyamata. A tulajdonosok többek között megtudhatják, hogyan mentesíthetik kórokozóktól a földes padlójú ólakat akár a fagypon alatti hőmérséklet beállta után is - amely most éppen időszerű. A kiadvány mindemellett tanácsokat nyújt azokra az esetekre, ha már megjelent valamiféle betegség az állatok körében, meghatározza, hogyan szakíthatók meg az esetleges fertőzési láncok. Felsorolja azokat a helyiségeket, melyek fertőtlenítése különösen fontos ahhoz, nehogy elterjedjenek bizonyos betegségek, fertőzések. Ugyanakkor nemcsak a különböző helyiségek tisztítására ad útmutatót a Nébih kiadványa, de különös figyelmet fordít az elhullott állatok szállítására és tárolására szolgáló eszközök, szennyezett utak és más felületek alapos fertőtlenítésére is.

A fertőtlenítőszer hatékonyságát takarítás közben lehet kitapasztalni, ugyanis a tisztítási munkákat végző személyzet csak ekkor tudja meg pontosan, milyen hígításban, mennyi idő alatt, milyen hatékonysággal dolgozik egy-egy vegyszer. Ennek ellenére természetesen csak utólag derül ki, mennyire hatékonyak az éppen használt tisztítószer, hiszen, ha nem üti fel fejét betegség az állomány tagjai között, megkérdőjelezhetetlen a siker.

Az állattartó telepek tisztításának legfőbb célja az, hogy szabad szemmel jól láthatóan tiszta legyen minden felület, beleértve a nehezen megközelíthető és hozzáférhető helyeket és területeket is. A magas fokú tisztítást követően szükséges végrehajtani a különböző területek és felületek fertőtlenítését, melynek célja a lehető legtöbb kórokozó elpusztítása. Mindezek elengedhetetlen szerepet játszanak abban, hogy a haszonállattartó telepeken a termelés folyamatos, zökkenőmentes lehessen és veszteségek nélkül, gazdasági szempontból is emelkedő tendenciát mutathassanak.

A fertőtlenítés irányítását azokban az esetekben, amikor egy telepen bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegség támadja meg a haszonállatokat, az állategészségügyi hatóság veszi át. A Nébih továbbra is felhívja az állattartók figyelmét, hogy a fertőtlenítési és a járványvédelmi szabályok be nem tartása komoly következményekkel járhat.

Fotó: FMH archív (NN)

A fertőtlenítési útmutató - feketén, fehérén

BE

[Eredeti](#)

(Fejér Megyei Hírlap, 2021. január 18., hétfő, 5. oldal)

2021 a zöld pénzügyi fordulat éve lehet

A Magyar Nemzeti Bank - Közép-Európában az első jegybankként - közel két éve azon dolgozik, hogy 2021 a zöldfordulat éve legyen Magyarországon: a pénzügyi szektor erőteljesen hozzájáruljon a környezetileg is fenntartható gazdasági növekedéshez, utat mutatva és finanszírozást biztosítva a hazai gazdaság egészének a klímaváltozás elleni küzdelemben.

A pénzügyi szektoroktól ezért az MNB azt várja el, hogy - figyelve és kezelve az ökológiai és pénzügyi kockázatokat - tegyék zöldebbé termékeiket és szolgáltatásaikat, sőt belső működésüket is. Ehhez segítséget, szakmai támogatást is adunk.

A klímavédelmet zászlójukra tűző hazai és nemzetközi partnerekkel való együttműködés, illetve edukációs programjaink, zöld pénzügyi konferenciáink révén mutatjuk be széles körben a fenntarthatóságot szolgáló megoldásokat, tudásbázist. Mindebben az MNB saját működésének "zöldítésével" is élen kíván járni.

Melyek a legfontosabb intézkedéseink? A jegybank rövidesen zöldajánlást ad ki a bankoknak, ennek társadalmi konzultációja már zajlik is a szektorral, valamint a civil szervezetekkel. Ebben egyebek közt azt várja majd el, hogy a hitelintézetek építsék be üzleti stratégiájukba és mérjék is a környezeti kockázatok hatásait, s legyenek ezért konkrét vezetők felelősek az adott intézményen belül. Sürgetjük a környezeti fenntarthatóságot segítő további hiteltermékek kialakítását, sőt azt is, hogy a hitelezett ügyfelek ökológiai lábnyomát is kísérik figyelemmel a bankok.

A bankoknak át kell gondolniuk azt is, hogy a környezetileg nem fenntarthatóan működő vállalatok finanszírozását miként, milyen ütemben lehet leépíteni. Végül azt is szeretnénk, hogy a pénzügyi intézmények saját tevékenységük során is minél inkább csökkentsék saját környezetterhelésüket, és akár a karbonsemlegességet is érik el. Az MNB idén klímastressztesztet is végez a pénzügyi intézményekre vonatkozóan.

2021 első felében az előzetes adatok szerint több hazai hitelintézet a lakossági ügyfelek számára kedvezményes kamatozású vagy díjú zöld jelzáloghitelekkel léphet piacra, az MNB (az ennek megvalósulását szolgáló) Zöld tőkekövetelménykedvezmény programja előnyeit kihasználva. A piaci kínálat várható erősödését jelző tény, hogy két nagy hazai kereskedelmi bank nemrég csatlakozott az energiahatékony jelzálog-hitelezést támogató legjelentősebb nemzetközi fórumhoz.

Az MNB nemrég publikálta a zöldvállalati hitelezés élénkítését szolgáló tőkekövetelménykedvezmény programját is. Ebben a megújulóenergia-termelés hitelezését és a zöldkötvények banki vásárlását ösztönzi. Idén ezt a kört szélesíteni kívánja, várhatóan a fenntartható agrárium, a zöldközlekedés, a körkörös gazdaság és az energiahatékony terén.

Nem csak a bankokra kell azonban figyelni! A tőkepiac fenntarthatóság "szolgálatába" állítása érdekében az MNB Nemzeti fenntartható tőkepiaci stratégia megalkotásán dolgozik az Európai Bizottság és az EBRD támogatásával, korábban pedig a klímabarát vállalati, banki és önkormányzati zöld kötvény-piac fejlesztése érdekében szakmai ösztönző vitairatot tett közzé. Ennek jegyében dolgozta ki a zöldvállalati kötvényekbe való banki befektetésre már említett tőkekedvezmény-programot is.

Nagyon ígéretes jel, hogy régióinkban az elsők közt, 2020 júniusában megtörtént az első zöldállampapír-kibocsátás, tavaly augusztusban pedig - az MNB Növekedési kötvényprogramjába csatlakozva - az első hazai vállalati zöldkötvény-kibocsátás is, melyeket 2020 végén újabb vállalati kibocsátások követték.

A hazai befektetési alapoknál immár külön ESG (azaz a környezeti, szociális és vállalatiirányítási szempontokat figyelembe vevő) minősítéssel érhető el az ezen értékeket fontosnak tartó ügyfelek számára egyes alapkezelők konstrukciói. A Budapesti Értéktőzsde 2021 I. negyedévében ESG-iránymutatást ad ki a kibocsátóknak, ennek nyilvános konzultációja zajlik a piaci szereplőkkel. A zöld tőkepiac élénkülése nyomán a fenntarthatóságot célul kitűző biztosítási és nyugdíjpénztári eszközalapok számának növekedésére is számítani lehet.

A lakossági befektetői, keresleti bázis szélesítése érdekében a jegybank erősítette ismeretterjesztő programjait. Tavaly december elején, a karácsonyi időszak közeledtével indította el Családi zöld pénzügyek honlapját, amellyel - környezet- és pénztárcabarát tanácsokkal - felhívja a figyelmet, hogy a pénzügyek tudatos kezelése egyben a fenntarthatóságot is szolgálja. A program ökolábnym-kalkulátorával az ügyfelek kiszámíthatják fogyasztási szokások környezetre gyakorolt hatását is. A továbbiakban zöld termékkereső alkalmazást is kialakít majd honlapján az MNB a lakossági ügyfelek tájékozódásának megkönnyítéséért.

A jegybank nemcsak iránymutatást, de példát is ad a környezetbarát működésről a hazai pénzügyi intézményeknek, sőt a nemzetközi központi banki közösségnek is. Az MNB nemzetközi konferenciáinak környezetterhelését már tavaly teljes mértékben ellentételezte egy lápos élőhely komplex helyreállítási programjával. Emellett nagyszabású projektet indított, amellyel a következő két évben harminc százalékkal csökkenti szén-dioxid-kibocsátását, 2025-re pedig nyolcvan százalékkal mérsékli azt.

A fennmaradó karbonlábnymot az MNB 2021-től környezetvédelmi civil partnerekkel együttműködve hosszú távú természetes élőhely projektekkel ellentételezi, ezzel világszerte

az elsők között karbonsemleges jegybankká válva. Bízunk benne, hogy példánkat követve egyre több hazai bank és vállalat, külföldi jegybank lép a karbonsemlegesség útjára.

Kandrács Csaba a szerző a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti és fogyasztóvédelmi alelnöke

Eredeti

(Magyar Nemzet, 2021. január 18., hétfő, 11. oldal)

Még nem készülhet rovarból élelem

A szakvélemény szerint alkalmas a fogyasztásra a lisztbogárlárva, ám ehhez engedély kell. Még várni kell arra, hogy a közönséges lisztbogár lárvájának felhasználásával készüljenek élelmiszerek az unióban. Noha az európai szakhatóság emberi fogyasztásra alkalmasnak találta a rovar, az Európai Bizottságnak is engedélyeznie kell a felhasználást. Az eljárás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal szerint több hónapot vesz még igénybe. A rovarfehérje élelmiszercélú felhasználása korábban komoly vitát váltott ki.

Az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság (EFSA) véleménye szerint emberi fogyasztásra alkalmasak a közönséges lisztbogár lárvájából készült élelmiszerek - olvasható a hatóság közleményében. Az uniós ügynökség a közösségi engedélyezésére benyújtott kérelem miatt készítette első vizsgálati jelentését. Az állásfoglalás zöld jelzést ad a lisztbogárlárva élelmiszeripari felhasználásának, az ügynökség véleménye szerint ugyanis a rovarlárvából származó készítmények meghatározott tenyésztési és elkészítési feltételek mellett biztonságosak, egészségesek és magas fehérjetartalmúak. A lisztbogár lárvája egészben vagy por formájában is alkalmas az emberi fogyasztásra.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) a Magyar Nemzet megkeresésére válaszában arra mutatott rá, hogy a most kiadott EFSA-vélemény mindössze egy adott vállalkozás egy adott termékére vonatkozik. Az uniós eljárásrend szerint az Európai Bizottság ezt követően hét hónapon belül egy úgynevezett állandó bizottság elé terjeszti az engedély tervezetét. Amennyiben elfogadják, akkor a termék bekerül az engedélyezett új élelmiszerek uniós jegyzékébe. Ha a kezdeményező vállalkozás adatvédelmet is kérelmezett, akkor annak elfogadása esetén a termék kizárólagos forgalmazója az unió területén meghatározott ideig - legfeljebb öt évig - csak a kérelmező lehet.

A Nébih megerősítette: a jelenlegi uniós szakvélemény tehát egy köztes lépcső az új élelmiszerek engedélyezésére vonatkozó eljárásban, és egy konkrét termékre szól, a végleges, tagállamokra is érvényes engedélyezés még nem történt meg. A hazai előírások módosítása nincs napirenden.

Az EFSA szakvéleményében kiemelte: "ügynökségünk tudományos szakvéleménye támogatja azokat az uniós és nemzeti döntéshozó szerveket, melyek e rovarlárvából előállított élelmiszeripari termékek európai piacokon való engedélyezéséért felelősek". Úgy vélik, a lárvák széles körű élelmiszeripari alkalmazása környezeti és gazdasági előnyökkel jár, ha a hagyományos állati fehérjeforrásokat olyanok helyettesítik, amelyek kevesebb takarmányt igényelnek, kevesebb hulladékot termelnek és kevesebb üvegházhatású gáz kibocsátását eredményezik. Az alacsonyabb költségek és árak növelhetik az élelmiszerbiztonságot. A lisztbogárlárva mellett tizennégy további rovarfaj élelmiszeripari

felhasználására vonatkozó kérelmet nyújtottak be a piaci szereplők az uniós ügynökséghez, ezekről egyelőre még nincs állásfoglalás.

A rovari fehérje élelmiszercélú felhasználása korábban komoly vitát váltott ki. A szakértők szerint a megfelelő és biztonságos tenyésztés mellett elfogadható a felhasználása, ugyanakkor nem helyettesítheti a hagyományos állati fehérjeforrásokat. A hazai szabályozás szerint a húskészítményekre használható a hús megjelölés, ám a húspótló és egyéb, növényi vagy állati fehérjét tartalmazó készítmények elnevezése nem tartalmazhatja a hús szót.

Egyetemi kutatólaboratóriumban is vizsgálják az alternatív fehérjeforrást

Fotó: Getty Images/Carmen Jaspersen

Nagy Kristóf

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2021. január 18., hétfő, 12. oldal)

Ezért veszélyes a TikTok: a szakértő 15 éves kor alatt nem engedélyezné

A te gyereked töltött már fel mókás videót, vagy görgeti a TikTok hírfolyamát? Vigyázz, mert veszélyes tartalmak várhatnak rá!

A színes-szagos, nyuszifüles oldalt kínai cég üzemelteti 2012 óta, meglehetősen sikeresen: 2019-ben már egymilliárd tiktokker görgetett a mesterséges intelligencia által létrehozott hírfolyamban vagy töltött fel rövid videót. Ennek a hatalmas tömegnek közel fele fiatal gyerekekből áll, amivel el is érkeztünk az alkalmazás egyik fő problémájához. A TikTok a gyerekek online szórakozása. Kisiskolások ülnek a játszótéren a mobillal a kezükben, majd töltik fel egymás után a tartalmakat, kamaszok dicsérik vagy épp alázzák egymást a segítségével. Olyan feleslegesnek látszó dolgokkal pedig, mint adatvédelem meg személyiségi jogok, ez a korosztály zömében nem foglalkozik. Hogy ez mekkora hiba, azt jól mutatja az Egyesül Államok, Nagy-Britannia vagy épp Hollandia reakciója, ezekben az országokban ugyanis hivatalos eljárásokat indítottak a TikTok ellen. Csak az amerikaiak 13 pontban részletezték, hogyan sérti a program az online gyermekvédelmi törvényt. Indiában egyenesen betiltották a használatát, ugyanezt Amerikában is aktívan tervezgetik. Magyarországon a Gazdasági Versenyhivatal vizsgálta az alkalmazást, és hívta fel a figyelmet a felhasználóknak szóló magyar nyelvű tájékoztatás hiányára, a kéréstlen és gyerekeknek nem való reklámok miatt pedig eljárást indítottak. Ez viszont még nem tárja fel a maga teljességében a TikTok negatív szerepét. Ezért kérdeztük meg Makay Józsefet, a Makay Kiberbiztonsági Kft. vezetőjét, etikus hackert arról, miért is tartsuk távol a gyereket a videómegosztótól. Nem csak az adatvédelemmel van gond Egyik közösségi oldalról sem állíthatjuk, hogy az ördög találmánya, és százszázalékosan haszontalan, így van ez TikTokkal is, de az biztos, hogy a fiatalok életére, gondolkodására és értékrendjére olyan jelentős hatást gyakorol, ami mellett nem lehet szó nélkül elmenni, sem félvállról venni - szögezi le a szakértő. "Bármelyik más közösségi szolgáltatás esetében is felmerülhetnek adatvédelmi, pszichológiai és zaklatással kapcsolatos kérdések, amiket a szakértők ugyan folyamatosan próbálnak vizsgálni, kutatni és kezelni, de tapasztalataim szerint még ha ezeknek van is bármi eredménye, nem jut el az érintettekhez. Vagy mire el is jut, addigra már rég egy másik koncepciójú platformra tekintenek trendiként." A TikTok elképesztően népszerűFotó: Drew Angerer / Getty Images Hungary Miközben arról vitázunk, vajon

szabad-e a saját közösségi oldalainkon szülőként megmutatnunk a gyerekünk arcát vagy strandolós fényképét, fel sem fogjuk, milyen következményei lehetnek egy TikTokra feltöltött, a gyakorlatban ellenőrizhetetlen sorsú videónak. Ugyanis hogy pontosan mi történik a feltöltött tartalmakkal, milyen feldolgozáson, elemzéseken mennek keresztül, azt pontosan senki sem tudja, még a szolgáltatást nyújtó ByteDance legtöbb alkalmazottja sem - mutat rá Makay József. Az viszont biztos és bizonyított, hogy egyre fejlettebb algoritmusok figyelik a felhasználók tevékenységét, és az adatokat a pontosabb reklámmegjelenítésre használják fel már jelenleg is. Persze ezek az elemzések számos egyéb (akár kiberháborús) célra is felhasználhatók, ennek szinte csak a képzelet szabhat határt - még annak ellenére is, hogy elvileg meg kellene felelniük a GDPR (európai általános adatvédelmi rendelet) követelményeinek. És hogy kit érdekel egy tízéves éneklős videója? A helyzet az, hogy sajnos sokakat. Adataink, vásárlóértékünk sokat ér, akkor is, ha gyerekekről van szó. A felhasználók személyes adataival, beszélgetéseivel, videóival visszaélhet akár pénzügyi vagy politikai okokból a TikTok mögött álló cég, akár olyan hackerek is, akik hozzáférést szereztek a rendszer adatbázisaihoz vagy nagyobb számú fiókhoz. Vannak ismert esetek, és a különböző adatszivárgással foglalkozó illegális fórumokon folyamatosan érkeznek újabb és újabb csomagok TikTok felhasználói fiókok ezreiről, amiknek a tartalmát legtöbbször adathalászattal szerzik meg maguktól a felhasználóktól, és jó pénzért értékesítik őket a feketepiacon. A TikTOKot szolgáltató és fejlesztő ByteDance egy kínai vállalat, ami világszinten körülbelül 60 ezer alkalmazottat foglalkoztat, és lokális törvényi okokból adatszolgáltatási kötelezettsége van a kínai kormány felé. Többek között az ebből eredő nemzetbiztonsági kockázat miatt kezdték betiltani számos területen a TikTok használatát. Úton-útfélen videózzák magukat Fotó: Europa Press News / Getty Images Hungary

Apropó tiltás. Szülőként milyen alapon ellenezhetnénk a gyerekünk TikTok-használatát, ha a Facebookot és az Instagramot mi is rendszeresen használjuk? A technológia szintjén ezek hárman nagyon közel állnak egymáshoz. Ám ha a biztonsági és nemzetbiztonsági kockázatot nézzük, akkor nézőpont kérdése a megítélésük - folytatja a szakértő. A kínaiak számára a Facebook és az Instagram jelent nemzetbiztonsági kockázatot (emiatt is tiltották meg használatukat Kínában 2009-ben), az amerikaiaknak a TikTok. A magyarok számára pedig tulajdonképpen mindegyik, csupán mérlegelés kérdése, hogy melyik kockázatot fogadjuk el - már ha hajlandók vagyunk megismerni a potenciális kockázatokat. Az általános iskolásoknak nem kéne használniuk. Ha ezt meg is tettük, még mindig kérdés marad, milyen életkornál húzzunk határt. Hiszen minden gyerek más környezetben él, más a családi háttere, a felhasználói szokásai. Ám az biztos, hogy az alsós általános iskolások kezébe egyáltalán nem való a TikTok. A szakértő ennél is tovább megy, ő középiskolás kor felett engedélyezné csak a használatát. "Addig semmiképp nem ajánlanám, amíg 15-16 éves kor után nagyjából ki nem alakul a felhasználó saját személyisége és értékrendje - pontosítja Makay József. - A TikTok és a hasonló, sok esetben magamutogatásra, villogásra és influenszerkedésre használt platformok nagyon addiktívak és személyiségtorzítók lehetnek a fiatalok számára. Ezekben a platformokon nagyon gyakran találkozhatnak olyan videókkal, amiknek a készítőit mesésen gazdagnak, szépek, különlegesnek és érdekesnek mutatják be fiatal koruk ellenére, akik már azért is pénzt kapnak a szponzoroktól, ha csak beköszönnek a felhasználóknak - és sajnos ez sokszor így is van. Ebből pedig a felhasználó arra a téves következtetésre juthat, hogy valamit rosszul csinál az életben, és azzal az értékrenddel próbál azonosulni, ami valójában hamis, beállított és mulandó." Egyik örült videót nézheted a másik után Fotó: Drew Angerer / Getty Images Hungary

Így óvd meg tőle a gyereked Bár úgy érezhetjük, hogy a trendekre semmilyen ráhatásunk nincs, szülőként mi vagyunk azok, akik szabályozzuk a gyerek online tartalomfogyasztását. Akár az okostelefon korlátozott használatával, akár azzal, hogy nem veszünk rá mobilinternetet. Ez azonban nem elég a tudatos és óvatos viselkedéshez. Több

beszélgetésre is szükség lesz, mire megismerjük gyerekünk szokásait, megtudjuk, cikizik-e azért, amiért nem használja a TikTokot, vagy épp nem szeretné, ha feltöltenének egy videót, amin ő is szerepel. Ezek a beszélgetések vezethetnek el odáig, hogy a különböző oldalak használatáról, veszélyeiről tájékoztassuk a gyerekünket, lehetőleg hitelesen. Tiltani semmiképp sem szabad a közösségi szolgáltatások használatát, mert a másik oldalon ott van a gyerek saját baráti közössége, ami akaratlanul is kiközösítheti amiatt, mert lemarad a platformon zajló dolgokról - fűzi hozzá a biztonsági szakember. Azt viszont mindenképp át kell a gyerekekkel beszélni, hogy nem szabad készpénznek vennie azt, amit a platformon lát és tapasztal. A TikTokon is érvényes, hogy "messziről jött ember azt mond, amit akar" - azaz ne a tiktokerek legyenek a példaképek, mert a legtöbbjük élete nem egyezik a profilban bemutatottal. A legtöbben értékelhető tartalom nélkül csinálják a műsort, hogy még többen kövessék és csodálják az általuk kreált, eljátszott közszereplőt. Biztonsági oldalról pedig válasszunk nagyon erős jelszót, azt soha ne adjuk meg senkinek, ne használjuk máshol és ne adjunk hozzáférést harmadik féltől származó alkalmazásoknak, amik mindenféle szolgáltatás ígéretével, de valójában adatlopás céljával érnék el a TikTok-profilunkat. A lehető legkevesebbet áruljuk el magukról a profilunkban, és az általunk készített videókból se lehessen személyes vagy egyéb érzékeny adatokat (például riasztóképet, a kutyánk nevét, amit a jelszó-émlékeztetőnél használunk stb.) kinyerni! 2021 már egy megváltozott világba kalauzol. Az online tartalmak, közösségi oldalak egyre szaporodnak, nekünk pedig a fiatalokkal együtt kell megtanulnunk, hogyan használjuk őket a lehető legkevesebb kockázattal. -

[Eredeti](#)

(divany.hu, 2021. január 18., hétfő)

Varga Judit szankcionálna

Titokban, politikai céllal úgy korlátozzák a felhasználói profilunk láthatóságát, elérését, hogy arról mi ne tudjunk - panaszolta Varga Judit igazságügyi miniszter a Facebook-oldalán. A miniszter bejelentette, hogy összehívta a Digitális Szabadság Bizottság rendkívüli ülését, és a héten egyeztet a Gazdasági Versenyhivatal elnökével a "tiszteletlen kereskedelmi gyakorlatok szankcionálási lehetőségeiről".

NÉPSZAVA

[Eredeti](#)

(Népszava, 2021. január 19., kedd, 4. oldal)

Túl nagy lett a techóriások befolyása

Egyre több nemzetközi fórumon és országban mutatkozik szándék a közösségimédia-szolgáltatók önkényének korlátozására

Jogi szabályozással kívánja elérni a magyar kormány a technológiai óriáscégek befolyásának visszaszorítását. A közösségimédia-szolgáltatók túlhatalma Donald Trump letiltása óta folyamatos téma a nemzetközi közvéleményben.

Rendkívüli ülésre hívta össze Varga Judit igazságügyi miniszter a Digitális Szabadság Bizottságát a techcégek "rendszerszintű visszaélései" miatt.

A tárcavezető tegnap Facebookoldalán azt írta, hogy az "árnyék tiltás" vagy "shadowban" azt jelenti, hogy a közösségimédia-szolgáltatók titokban, politikai céllal úgy korlátozzák egy felhasználói profi láthatóságát, elérését, hogy arról senki se szerezzen tudomást. Mint fogalmazott: a techcégek ezzel minden alapvető demokratikus jogi normát megszegnek, ami a nyugati típusú kultúra alapját jelenti. Hozzátette: ez a gyakorlat köztudott, amelyről nem csak a Twitter-vezérigazgatóról készült, kiszivárgott hangfelvételből lehetett értesülni. A keresztény, konzervatív, jobboldali véleményeket a Facebook is úgy korlátozza, hogy csökkenti azok elérését - írta.

A miniszter közölte: az Igazságügyi Minisztérium a Digitális Szabadság Bizottság munkájával kíván hozzájárulni a techcégekkel szembeni uniós szabályozás kialakításához. Leszögezte ugyanakkor, hogy a rendszerszintű visszaélések miatt korábban kell lépni a szabályozás megalkotása terén. Varga Judit kifejtette: ezért hívta össze a Digitális Szabadság Bizottság rendkívüli ülését, és a héten egyeztet a Gazdasági Versenyhivatal elnökével a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok szankcionálási lehetőségeiről.

Vera Jourová, az Európai Bizottság értékekért és átláthatóságért felelős alelnöke is kritikusan nyilatkozott a nagy techcégekről és a közösségi oldalakról. Szerinte etikai kódexre van szükség, ami figyelembe veszi a közösségi oldalak felhasználókra és a társadalomra gyakorolt hatását. A cseh biztos úgy véli, hogy Donald Trump amerikai elnök letiltása a Facebookról és a Twitterről "az igazság pillanata" volt a digitális konszernnek valós erejével kapcsolatban.

A technológiai cégek kontrollálatlan befolyásával foglalkozott Douglas Murray brit író és publicista is. Murray a Daily Mailben megjelent esszéjében úgy fogalmazott, hogy a techóriások olyan gyorsan növekedtek, hogy nem voltak képesek megválaszolni azokat a kérdéseket, amelyekkel a szabad sajtó is régóta szembenéz, vagyis hogy mi az, amit közzé lehet tenni, és mi az, amit nem. A publicista leírja, hogy a 2016-os elnökválasztás után elárasztották a bukott demokraták a Szilícium-völgyet, és képtelenek voltak objektívan eljárni. Míg a jobboldali értelmiséget szorgalmasan letiltották, addig egyes terrorszervezetek fiókjait békén hagyták - mutat rá Douglas Murray.

Korlátozzák a jobboldaliakat a közösségi oldalak - figyelmeztetett a miniszter

Fotó: Bodnár Patrícia

Savanya Imre

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2021. január 19., kedd, 5. oldal)

Úgy tiltanak le a profilokat, hogy nem is szólnak róla

BUDAPEST Varga Judit igazságügyi miniszter tegnap Facebook-videóban közölte, hogy a közösségimédia-szolgáltatók titokban, politikai céllal úgy korlátozzák egy-egy profil láthatóságát, elérését, hogy arról a felhasználók ne tudjanak.

A tech. cégek ezzel minden alapvető demokratikus jogi normát megszegnek, amely a nyugati típusú kultúra alapját jelenti - fogalmazta meg a tárcavezető. Hozzátette: e tiltás rendszerszintű gyakorlatáról nemcsak a Twitter-vezérigazgatóról készült, kiszivárgott hangfelvételből lehetett értesülni. "A keresztény, konzervatív, jobboldali véleményeket a Facebook is úgy korlátozza, hogy csökkenti azok elérését. Erről személyes tapasztalatom is van" - írta Varga Judit.

A miniszter közölte: az Igazságügyi Minisztérium a Digitális Szabadság Bizottság munkájával járul hozzá az uniós szabályozáshoz a globális tech. cégekkel szemben. "A rendszerszintű visszaélések miatt viszont elképzelhető, hogy hamarabb is lépünk kell" - írta, hozzátéve, összehívta a Digitális Szabadság Bizottság rendkívüli ülését, és a héten egyeztet a Gazdasági Versenyhivatal elnökével a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok szankcionálási lehetőségeiről.

MW

[Eredeti](#)

(Békés Megyei Hírlap, 2021. január 19., kedd, 9. oldal)

Citrust csak hámozva!

MAGYARORSZÁG Télen a vitaminok egy részét citrusfélék fogyasztásával pótolhatjuk. Fogyasztás előtt tiszta, folyó vízzel kell megmosni a déligyümölcsöket is. Így elkerülhetjük, hogy a növényvédő szer vagy más szennyeződés a gerezdekre, s a szervezetünkbe jusson.

Citrust csak hámozva!

Növényvédő szer lehet a déligyümölcsök héján

Különbféle anyagokkal kezelik a citrusfélék felületét, ezért csak meghámozva és kezelt mosva fogyasszuk a héjukat! - figyelmeztet a Nébih.

EGÉSZSÉGVÉDELEM Télen a vitaminok egy részét citrusfélék fogyasztásával pótolhatjuk. Fogyasztás előtt tiszta, folyó vízzel kell megmosni a déligyümölcsöket is, sőt a felületkezelteket illetően a héj eltávolítása után jó kezelt mosni, mielőtt felbontanánk őket. Így elkerülhetjük, hogy a növényvédő szer vagy más szennyeződés a gerezdekre, majd onnan a szervezetünkbe jusson - figyelmeztet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih). A csomagolás a déligyümölcsök felületkezelése során vagy a szállítás közben is beszennyeződhet, ezért ne hagyjuk, hogy a gyerekek játsszanak velük, inkább dobjuk ki!

A citrusfélét a hetekig tartó szállítás és raktározás során a penészedés és a kiszáradás veszélye fenyegeti, ezért felületüket penész elleni szerrel kezelik, a kiszáradás ellen pedig mesterséges vagy természetes viaszréteggel vonják be - ismertette a hatóság. A különleges fogyasztói igények kielégítésére kizárólag viasztechnológiát alkalmaznak, azaz kimarad a gombaölő szer, amelyet egyébként a biogyümölcsökre sem használnak - írja a Nébih. Arról, hogy a gyümölcsöt csak viaszréteggel vonták be, vagy penész elleni szerrel is kezelték, a termék címkéjén, illetve az üzletben, a hozzá kapcsolódó feliratról tájékozódhat a fogyasztó. Ezt az információt a kereskedők az ömlesztett, nem előre csomagolt árukra is kötelesek feltüntetni.

Fontos tudni, hogy a felületkezelő szereket nem lehet mosással eltávolítani a héjról, vagyis a viasszal kezelt gyümölcsöknek csak a pucolás után előkerülő húsát tanácsos fogyasztani. Ha a jelölés nem egyértelmű, akkor biztonságosabb a gyümölcsöt kezeltnek tekinteni, és ehhez igazodva felhasználni.

Jobb az aszalt és a kandírozott

A boltban kapható aszalt vagy kandírozott citrushéjkészítmények csak felületkezelés nélküli gyümölcsből készülhetnek, ezért a hatóság azt javasolja, hogy sütéskor ezeket használjuk fel a frissen reszelt gyümölcshéj helyett, de az is biztonságos, ha a viasszal kezelt vagy ökológiai termesztésből származó gyümölcsöket választjuk.

Hetekbe telik, mire a boltba ér a gyümölcs, vegyszerekkel védik a penészedés ellen

Mediaworks-összeállítás szerkesztoseg@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Békés Megyei Hírlap, 2021. január 19., kedd, 1+7. oldal)

Állatkínzás: közösen lépnek fel

CSONGRÁD-CSANÁD MEGYE. Az állatkínzások és állatviadatok felderítése, valamint visszaszorítása érdekében együttműködési megállapodást kötött a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) és a Rendőrségi Oktatási és Kiképzési Központ (ROKK). Az előbbi 25 mobil kennel biztosításával is segíti az eljárásokban lefoglalt állatok védelmi szempontból kimagasló színvonalú elhelyezését. Mindkét szervezet kiemelt fontosságúnak tartja az állatkínzások számának jelentős csökkentését, illetve az illegális kutyaviadatok felszámolását. Az eredményes együttműködésüket több korábbi ügy bizonyítja, amelyek során illegális kutyaviadokat derítettek fel vagy akadályoztak meg - a lefoglalt állatokat biztonságba helyezték, sérüléseiket ellátták. Az együttműködés részeként az állatvédelem felügyeletét ellátó, valamint a kiemelt ellenőrzésekben részt vevő Nébih-szakemberek a jövőben közreműködnek majd a rendőrség által szervezett képzésekben, vizsgáztatásokban és minősítésekben. A ROKK munkatársai pedig részt vesznek a Nébih által foglalkoztatott kutyavezetők továbbképzésében, a szolgálati kutyák éves minősítésében, és a kiképzésre szánt állatok kiválasztását szakmai tanácsaikkal segítik.

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2021. január 19., kedd, 4. oldal)

A jótállási jegy miatt már nem kell várniuk a vevőknek a boltban

Idéntől már nem kell a vevőszolgálatokon az esetleges panaszok intézéséhez elengedhetetlen jótállási jegy kiadására várakozni - a nélkülözhetetlen dokumentumot elektronikus úton, többféle módon is megkaphatja a vásárló.

Jelentős változások léptek életbe az idei évtől a szavatossági és jótállási előírásokban. A változásokról honlapján a Baranya Megyei Fogyasztóvédelmi Egyesület is részletes tájékoztatást nyújt az érdeklődőknek. A szervezet a koronavírus-járvány miatt a személyes tanácsadást ideiglenesen szünetelteti, ám ha valakinek a mindennapjai során vásárlással, szolgáltatással, vagy társasházi együttélésből adódóan panasa merül fel, melyhez segítséget kell kérnie, telefonon, vagy e-mailen kaphat tájékoztatást, tanácsadást a 06-30/014-9339-es telefonszámon, vagy a bafepecs@gmail.com címen.

A fogyasztói panaszok intézéséhez nélkülözhetetlen jótállási jegyekkel kapcsolatban arra hívják fel a figyelmet, hogy idéntől már nemcsak papír alapon, hanem elektronikus úton is átadhatja a termék eladója a jótállási jegyet a vásárló számára. Mindez többféle módon is lehetséges: az e-jótállási jegy e-mailben, letölthető dokumentumként, applikáción keresztül vagy a kereskedő honlapján regisztrált felhasználói fiókba küldve is eljuttatható a vevőhöz. Lényeges, hogy a vásárlónak azt legkésőbb a termék átadását vagy üzembe helyezését követő napon meg kell kapnia.

Az újítás előnye többek közt, hogy a vevőknek így nem kell évekig őrizgetniük a papír alapú iratokat - a telefonról vagy az e-mail fiókból egyszerűen előkereshető a jótállási jegy. További előny, hogy a pénztárnál való fizetés után nem kell az ügyfélszolgálaton is sorba állni, hogy azt lepecsételtessék a vásárlók.

Az új jogszabály szerint a vállalkozás a jótállási jegyet olyan formában köteles átadni, hogy annak tartalma a jótállási határidő végéig jól olvasható legyen. Ha tehát az elektronikus jótállási jegyet applikációban vagy online felületről letölthetően küldik meg a vásárlónak, akkor azt az elérhetőséget a jótállási idő végéig biztosítania kell a cégnek.

A vételárat is célszerű feltüntetni

Az elektronikus jótállási jegyeken többek közt fel kell tüntetni a kereskedő nevét, címét, ha nem azonos a forgalmazóval, a gyártó nevét, címét, a termék beazonosítására alkalmas megnevezését és típusát, és ha van, a gyártási számát. A vásárlás vagy üzembe helyezés időpontjának pontos rögzítése is rendkívül fontos, ismertetni kell továbbá a fogyasztó jótállásból eredő jogait, érvényesíthetőségük határidejét, helyét és feltételeit. A sávos jótállási idő bevezetése miatt különösen figyelni kell arra, hogy a jótállási jegyen szerepeljen a termékre irányadó jótállási idő, amely január 1-jétől az ártól függően egy, két vagy három év lehet. - Bár jogszabály nem írja elő, de célszerű a dokumentumon éppen ezért a vételárat is feltüntetni - hívja fel a figyelmet a szaktárca.

Fontos tudni, hogy a vállalkozások számára nem kötelező az e-jótállási jegy alkalmazása, dönthetnek úgy, hogy a továbbiakban is kizárólag papír alapú dokumentumot állítanak ki.

Az újítás egyik előnye, hogy a jótállással kapcsolatos papírt nem kell évekig őrizgetni

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2021. január 19., kedd, 12. oldal)

Kék bolygó magazin - Hulladékcsökkentés

Riporter: - Egy nagyobb halom avar 6 órán át tartó égetése során annyi szállópor keletkezik, mint amennyit 250 autóbusz 24 óra alatt a levegőbe bocsát - állítja egy svájci tanulmány. Ráadásul a kerti zöldhulladék komoly érték, amelyet vétek elégetnünk.

Nagy Dániel (országos EUTR erdészeti főfelügyelő, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, NÉBIH): - Mi mindenkinek azt ajánljuk, hogy első sorban ezt komposztálja. Ilyen tájékoztatót fel is raktunk az erdőtűz.hu honlapra, hogy praktikus komposztálni. Nagyon jó zöld trágya lesz belőle. A következő évben sokkal jobban fog nőni minden.

Riporter: - A komposztálás nem ördögösség. Ha jól csináljuk, nem jár kellemetlen szaggal, és a zöldhulladékok, valamint a konyhai növényi maradékok helyes arányával a kereskedelemben kapható komposztoknál jobb minőségű anyagot állíthatunk elő, komposzt ládát pedig gyakorlatilag bármiből készíthetünk. Elég például pár lécs, egy kis kerítésháló és geotextília. Ez a komposztáló képes egy nyolcszázézer négyzetméteres kert fájáról lehulló lombot, egyéb zöldhulladékot befogadni.

Béres András (tanácsadó, Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.): - Hogyha belenézünk, akkor lehet látni, hogy egy földszerű anyag képződött. Önmagában, hogyha csak lombot komposztálunk, akkor jellemzően két év időtartam szükséges ennek a komposztnak a képződéséhez. Ezt a folyamatot lehet gyorsítani természetesen egyéb anyagok hozzákeverésével.

Riporter: - A magas nitrogéntartalmú zöldhulladékok, például a konyhában megmaradt zöldségnyesedékek kifejezetten jót tesznek a komposzt minőségének, és a komposztálódás is gyorsabban megy végbe tőlük. A szerves anyagok kertbe történő visszajuttatásának nagyon sokféle haszna lehet.

Béres András: - Egyrészt a talaj tápanyagpótlását tudjuk biztosítani ezzel, akár hogyha fűről, akár hogyha valami kultúr kertnövényről beszélünk, de ugyanúgy nagyon fontos ennek a komposztnak a helyben történő felhasználása, a kertünk klíma ellenállóképességének a növelése szempontjából, hiszen a talajnak a fizikai, kémiai, biológiai tulajdonságait vagyunk képesek javítani ezzel, a hőháztartását vagyunk képesek javítani a komposzt alkalmazásával, a vízbefogadó képességét, vagy a vízvisszatartó képességét, illetve általánosan egy jó biológiai talajállapotot vagyunk képesek fenntartani, és ezáltal éppen a szárazulás, vagy a hirtelen lezúduló csapadékkal kapcsolatos, a klímaváltozással összefüggő kihívásokra tudjuk felkészíteni a kerti talajainkat. Ez az egyik, talán legfontosabb szempont a házi komposzt alkalmazásánál.

Riporter: - Legyen bármilyen komposztunk is, az átlegegőztetésre és nedvesen tartásra mindenképpen figyelniük kell. A rendszeres átforgatás segíti az anyag lebomlását, elaprózódását és levegőellátást.

Béres András: - A komposztálóban a komposztálási folyamat során nagyon sokféle élő szervezet található meg. Az intenzívebb lebomlási időszakban jellemzően a gombák vagy a spórás baktériumok azok, amelyek a bontásban jelentős szerepet játszanak, majd a komposzt stabilizálódása, felépülése során, megjelennek makrogerinctelenek is a komposztálóban, ilyenek például a különböző talajlakók, tehát ezerlábúak, ászkák, atkák, ugróvillások. Ők jellemzően a további feldolgozását és átforgatását végzik a komposztálódó anyagnak, tehát a komposzt megfelelő minőségében játszanak jelentős szerepet.

Riporter: - A komposztálás fogalma már a Leányfalui Tündérkert ovisai előtt sem ismeretlen. Tavaly az Agrárminisztérium, az Iskolakertekért Alapítvány, a Váci Egyházmegye Karitász, illetve a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által közösen meghirdetett Országos Iskolakert Program keretében különleges tárggyal gazdagodott az intézmény.

László Tibor Zoltán (környezetvédelemért felelős helyettes államtitkár, Agrárminisztérium): - Ez a komposztláda annyiban speciális, hogy magának a komposztládának részét képezi egy giliszta halmaz. Ez a giliszta halmaz az, ami magát a természeti folyamat, illetve magát a biológiai folyamat ennek segítségével zajlik. Gyakorlatilag a giliszták forgatják és dolgozzák fel az ott lévő szerves anyag mennyiségét.

Riporter: - A fiatalok szemléletformálása mellett kiemelten fontos a közösségek bevonása is. Debrecen Város Önkormányzata 2019-ben például hétezer komposztálót osztott ki. Ezek közül jutott a Vén kertbe, a város első közösségi kertjébe is. A komposztálás télen sem szünetel, csak a folyamatok lassulnak le. Ebben az időszakban leginkább a konyhai hulladék hasznosul ezen az úton.

[Eredeti](#)

(MTV, 2021. január 18., hétfő, 10 óra)

Tájékoztatásra kötelezték őket

Szellő István (műsorvezető): Teljes körű tájékoztatásra kötelezte a Meseország mindenkié című könyv kiadóját Budapest Főváros Kormányhivatala. A hatóság közérdekű bejelentésre indított fogyasztóvédelmi vizsgálatot, és megállapították, hogy a vásárlók nem kapnak előzetes tájékoztatást a könyv tartalmáról, ezért sérülnek a jogaik. A kormányhivatal szerint a kiadó ezzel tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósít meg. A Meseország mindenkié szereplői között fogyatékkal, vagy szexuális kisebbséggel élők is vannak, és emiatt a könyv tavaly nyáron támadások keresztüzébe került. A könyvet kiadó Labrisz Egyesület szerint a kormányhivatal döntése diszkriminatív.

[Eredeti](#)

(RTL KLUB - Híradó, 2021. január 19., kedd, 18 óra)

A fogyasztóvédelem mai döntése minden LMBTQ könyvet indexre tenne

A Fogyasztóvédelem szerint sérti a fogyasztók jogait és érdekeit az, hogy a Labrisz Leszbikus Egyesület a Meseország mindenkié című mesekönyvben nem tünteti fel, hogy a műben a "hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésminták" jelennek meg. Az egyesület ezért a Háttér Társasággal bírósághoz fordul a diszkriminatív döntés miatt. A fogyasztóvédelmi hatóság szerint tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat nem ...

The post [A fogyasztóvédelem mai döntése minden LMBTQ könyvet indexre tenne](#) appeared first on [Humen Online](#).

A Fogyasztóvédelem szerint sérti a fogyasztók jogait és érdekeit az, hogy a Labrisz Leszbikus Egyesület a Meseország mindenkié című mesekönyvben nem tünteti fel, hogy a műben a "hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésminták" jelennek meg. Az egyesület ezért a Háttér Társasággal bírósághoz fordul a diszkriminatív döntés miatt. A fogyasztóvédelmi hatóság szerint tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat nem figyelmeztetni a vásárlókat arra, hogy a meseantológiában a "hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésminták" jelennek meg. A fogyasztóvédelem továbbá azzal érvel, hogy a könyv képi világa nem utal arra, hogy tartalma a "mesék szokott tartalmán túlmutatna", a

meseszereplőket ábrázoló borító abba a hamis tévhitbe ringatja a leendő vevőt, hogy a Meseország mindenkié egy átlagos, szokványos mesekönyv. A "hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésminták" megjelenítéséről még a vásárlás előtt tájékoztatni kell a lehetséges vásárlókat, hiszen fennáll az a veszély, hogy ennek tudatában nem vették volna meg az antológiát. A fogyasztóvédelem állítása szerint a tájékoztatás hiányában sérültek a fogyasztók jogai és érdekei. A két szervezet közös sajtóközleményükben kifejti, hogy a Meseország mindenkié a szakemberek által is elismert, rendkívül népszerű mesekönyv, amelyben a gyerekek az életkoruknak megfelelő formában találkozhatnak a társadalmi sokszínűség kérdéseivel. A mesekönyvben idősek, romák, szegénységben élők, örökbefogadott vagy bántalmazott gyerekek és hősies lányok mellett leszbikus, meleg vagy transznemű mesehősök is szerepelnek. A mesekönyv a szexualitás témájával egyáltalán nem foglalkozik, a leszbikus és meleg mesehősök éppen úgy jelennek meg benne, mint a hagyományos mesékben a heteroszexuális szereplők. Ősszel már terjedelmes társadalmi vita zajlott a mesekönyvről. Dúró Dóra elhíresült könyvadarálása után a kötet a sikerlisták élére került, és pillanatok alatt elfogyott a boltokból. Kormánypárti politikusok azonban már akkor kifejezték nemtetszésüket a könyvvel kapcsolatban, s Orbán Viktor a Kossuth Rádióan adott interjújában egy bizonyos átléphetetlen vörös vonalat emlegetett. Nyolc civil szervezet a miniszterelnök gyűlöletkeltő szavai miatt az alapvető jogok biztosához is fordult (választ azonban nem kaptak). Pár nappal később Gulyás Gergely büntetőeljárással fenyegette meg azokat az oktatási intézményeket és fenntartóikat, amelyek elérhetővé teszik a Meseország mindenkié mesegyűjteményt, mivel az szerinte felveti a kiskorú veszélyeztetésének gyanúját. A fogyasztóvédelem nem definiálta, mik azok a hagyományos nemi szerepek, amelyekről a meseantológia eltérne. Határozatuk egy anonim, prekoncepciókon alapuló bejelentést vesz készpénznek, figyelmen kívül hagyva a pedagógiai és pszichológiai szakmai állásfoglalásokat. Az sem világos, hogy pontosan milyen kárt szenvednének az olvasók a "megfelelő" tájékoztatás hiányában. Egy olyan társadalomban, amelyben a nemi szerepek erősen változóban vannak, a "nem hagyományos nemi szerepek" megismertetése a gyerekekkel nem veszélyekkel jár, hanem felkészíti őket az életre. Emellett a kortárs irodalom, a gyermekirodalmat beleértve, rengeteg olyan karaktert vonultat fel, akik nem a hagyományos nemi szerepekben tűnnek fel. Adódik a kérdés, hogy vajon ezeknek a könyveknek az árusításánál is felmerül-e a tisztességtelen kereskedelem gyanúja? Arra kötelezni a kötetet kiadó Labrisz Leszbikus Egyesületet, hogy a könyvön tüntesse fel a mesék "hagyományostól eltérő" voltát, a társadalmi sokszínűséget bemutató művek megbélyegzése. Magyarország Alaptörvénye tiltja a hátrányos megkülönböztetést. A "hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésminta" megjelenítésének korlátozása vagy annak megkísérlése az Alaptörvényben leírt "egyéb helyzet" szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütközik. A fogyasztóvédelem Alaptörvény-ellenes határozatát ezért a két szervezet nem fogja szó nélkül hagyni. A Háttér Társaság a határozatot támadó közigazgatási perben jogi képviseletet nyújt a Labrisznak. Azt várják, hogy a bíróság is kimondja: diszkriminatív és Alaptörvény-ellenes a marginalizált csoportokat bemutató művek megbélyegzése. Nem ez az első alkalom, hogy a fogyasztóvédelem diszkriminatív határozatot hoz. 2019-ben a "gyermek- és fiatalok fizikai, szellemi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésének károsítására" hivatkozva félmillió forint bírságot szabtak ki a Coca-Colára azonos nemű párokat ábrázoló "Love is Love" plakátjai miatt. The post A fogyasztóvédelem mai döntése minden LMBTQ könyvet indexre tenne appeared first on Humen Online. - Humen

[Eredeti](#)

(humenonline.hu, 2021. január 19., kedd)

A Holmibolt ígéri, minden vevője ügyét rendezzi

Ha a károsultak nem boldogulnak, a békéltetésen keresztül érhetnek el eredményt.

The post A Holmibolt ígéri, minden vevője ügyét rendezzi first appeared on 24.hu.

A karácsonyi forgalom négyszerese volt az átlagosnak, és utána rengeteg e-mail és vásárlói megkeresés halmozódott fel - magyarázta cikkünk megjelenése után másnap a Holmibolt, miért nem válaszoltak megkeresésünkre a kért határidőre. Ez az oka annak is, hogy a vevőknek lassabban válaszolnak, de mindenki sorra kerül - tették hozzá. A károsultak oldalán ezren vannak, a posztok szerint köztük olyanok, akik nem kapták meg az árut, vagy nem azt kapták, amit kértek, illetve nem olyan minőségben, és jó páran a pénzük visszatérítését hiába várják.

Utánajártunk, mit lehet tenni, ha a webáruház nem orvosolja a panaszt.

A Holmibolt úgy érzi, mindent megtesznek

Válaszukban hangsúlyozták, minden vevőjüket próbálják kiszolgálni. Olcsóságukat (60 százalék körüli kedvezmények elérhetőek) azzal magyarázták a Holmoboltnál, hogy közvetlenül a gyártóktól szereznek be, originál gyári csomagolású árukat. Ezt bizonyára azért hangsúlyozták, mert a panaszosok szerint nem ritka, hogy selejtes, vagy használt terméket küldenek. Azt azért elismerték, előfordul, hogy gyári hibás a termék, vagy a futár összetöri. Hogy milyen gyakran, arra nem tértek ki, de biztosítottak, ilyen esetben is fennáll a csere, pénzvisszafizetés, levásárlás lehetősége.

Cikkünk nyomán jelentkezett egyik korábbi viszonteladó, aki okosórákat vásárolt a Holmibolttól, és arról számolt be, hogy 50-60 százalékos selejt arányt tapasztaltak, ezért is szakították meg az üzleti kapcsolatot. Gondot jelentett, hogy nem volt magyar nyelvű leírás, garanciajegy sem. Utóbbi állítások miatt nem tiltakozott a webáruház.

Viszont a cikkben említett elhúzódó ügyek a Holmibolt szerint nem valósak, illetve egyesek olyan sérelmekről posztolnak, amikben nincs igazuk. Felhozták, hogy egy fülhallgató-visszaadással kapcsolatos ügyben a fogyasztóvédelem nekik adott igazat - a felbontott és kipróbált higiéniai terméket jogosan nem vette vissza a webáruház.

A vevők gyakran úgy akarják visszakapni a termék árát, hogy nem küldik vissza, vagy nem a megfelelő címre küldik, aztán reklamálnak, mennek a fogyasztóvédelemhez, a békéltetőkhöz - írták. A károsulti csoportban ilyen is volt, mások azonban hiába küldték vissza a jó címre a terméket. Előfordult, hogy a futárcég többször is megpróbálta kézbesíteni a visszárut, sikertelenül, amire az ügyfélszolgálat azt írta, csak négyig vannak nyitva. Ezzel az a gond, hogy ezt nem jelzik az oldalukon, illetve hogy amikor négy előtt ment a futár, akkor sem volt, aki átvegye a visszárut.

14 napos elállás, pénzvisszatérítés

A 14 napos elállásnál az áru értékét a visszaérkezésétől számított 14 napon belül kell visszatérítenie a webáruháznak. Ha a vevő feladta a terméket, de a webáruház azt mondja, hogy nem kapta meg, akkor is jár a visszatérítés, a feladóvevény keltétől számított 14 napon belül..

ORFK: nem büncselekmény

Vannak, akik már visszakapták a pénzüket, de a panaszosok közül sokan továbbra is úgy érzik, szélmalomharcot vívnak, és a hatóságok nem tesznek semmit. A nyomozhatóságok 2019. január 1. és 2021. január 14-e között hét büntetőeljárást indítottak a holmibolt.hu ellen

csalás bűncselekmény gyanúja miatt, de mindet megszüntették. Egyrészt azért mert az ügyfelet kártalanították, másrészt, mert nem történt bűncselekmény, csak szabálysértés. Hozzá tették, a hibás, nem megfelelő termékek ügyében a fogyasztóvédelem jár el.

A hatóság nem kötelezheti pénzvisszatérítésre a céget

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium fogyasztóvédelmi hatósága megkeresésünkre azt írta, ha a webáruház nem teljesíti a rendelést, a kormányhivatalokban működő fogyasztóvédelmi hatóság indít hivatalból vagy kérelemre eljárást. Ha bebizonyosodik, hogy a vállalkozás megtévesztette a fogyasztót (tisztelességtelen kereskedelmi gyakorlat) pénzbírságot is kaphat. A hatóság azonban nem kötelezheti pénzvisszatérítésre a céget a vásárlók egyéni szerződéses ügyeiben. Ha a fogyasztóknak egyéni szerződéses jogvitájuk van, eldöntéséhez bírósághoz, vagy a gyorsabb és ingyenes, akár online kérelemre indított vitarendezéshez a békéltető testülethez fordulhatnak. Ha a vállalkozás jogszabálysértő tevékenysége a fogyasztók széles körét érinti, vagy jelentős hátrányt okoz, és az eljárás a bíróság hatáskörébe tartozik, keresetindítási jog illeti meg az ügyészt vagy a fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesületet is.

Cikkünk nyomán azt is leszögezték, a vállalkozás nem kötheti a posztolás abbahagyásához a jogos pénzvisszatérítést, azonban ha a fogyasztó valótlanul állít a cégről, jó hírnév megsértése miatt feljelenthetik.

Békéltetéstől a hatósági vizsgálatig

A békéltetési ügyek 40-50 százaléka végződik egyezséggel, vagyis a fogyasztók számára megnyugtató megoldással. Gyakori az is, hogy a békéltetés hírére a vállalkozás inkább megegyezik a vevővel, minthogy végigcsinálja az eljárást - tudtuk meg a Budapesti Békéltető Testület (BBT) elnökétől, Inzelt Évától.

Ha pedig egy cég nem együttműködő a békéltetési eljárásban (azaz nem küld válasziratot, illetve nem jelenik meg a tárgyaláson), akkor erről hivatalból értesítik a fogyasztóvédelmi hatóságot. A kormányhivatal fogyasztóvédelmi főosztálya pedig a jogsértés súlya alapján bírságot szab ki. 2020-ban csak a BBT 90 nem együttműködő cégről küldött jelentést a fogyasztóvédelmi hatóságnak, mindegyiküket megbírságolták, 15-100 ezer forint közötti összegre. A jogszabály alapján a bírság 15 ezer és kétfélmilliárd forint közötti lehet egyébként, a forgalomtól is függően. Ha a vállalkozás rendszeresen nem együttműködő, a bírságai is magasabbak lesznek.

Ezen túl ha a békéltető testületek látókörébe olyan vállalkozás kerül, amelyik tisztelességtelenül jár el a fogyasztókkal szemben, rendszeres jogsértő, nem minőségi terméket szállít, megtéveszti, kihasználja a vevőket, erről tájékoztatják a fogyasztóvédelmi hatóságot, akik vizsgálatot indítanak. Ahhoz tehát, hogy ezek az eljárások elindulhassanak, először a fogyasztóknak kell panaszt tenniük a békéltető testületeknél, ha sérelem éri őket.

A konkrét ügyre visszatérve, a holmibolt.hu-t üzemeltető Mao Direkt Import Kft.-nek tíz ügye volt 2020-ban a Budapesti Békéltető Testület előtt, ebből három ajánlással zárult, amelyet teljesített a vállalkozás. Öt fogyasztó visszavonta kérelmét, mert megállapodott a vállalkozással, egy ügyben egyezés jött létre, amelyet szintén teljesített a vállalkozás, egy eljárást pedig postai kézbesítési probléma miatt nem lehetett lefolytatni. Tavaly a BBT-nél egyszer szerepelt a Mao Direkt Kft. a nem együttműködő vállalatokat listáján. Jelenleg három ügyük van folyamatban. A cég tehát részt vesz az eljárásokban, és teljesítik a fogyasztók kéréseit. The post A Holmibolt ígéri, minden vevője ügyét rendezni first appeared on 24.hu. - Tamásné Szabó Zsuzsanna

[Eredeti](#)

(24.hu, 2021. január 19., kedd)

Sok cég rosszul tünteti fel az árakat

A fogyasztóvédelem tavaly mintegy ötezer bolt árfeltüntetési, áralkalmazási gyakorlatát ellenőrizte, a szakemberek közel 1700 helyszínen tapasztaltak hiányosságot. Termékekre vetítve jóval kedvezőbb volt az arány: a kereskedelmi egységekben vizsgált 600 ezer árucikknek mindössze a 3 százalékánál merült fel kifogás - közölte az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM)

Az árfeltüntetési szabályok szerint a vállalkozásnak a vásárló által ténylegesen fizetendő eladási árat, az egységárat és a szolgáltatás díját egyértelműen, könnyen azonosíthatóan, forintban kell feltüntetnie. Ha kétféle árat tüntet fel a kereskedő, az alacsonyabbikon köteles értékesíteni a terméket.

Az eladóknak nemcsak a hagyományos üzletekben, áruházakban, hanem az internetes forgalomban és a hirdetésekben, prospektusokban, egyéb reklámanyagokban is be kell tartaniuk az előírásokat. A hatóság gyakran próbavásárlással egybekötve ellenőrzi a kereskedők árazási és leértékelési gyakorlatát. A 2019-es, 39 százalékos adathoz képest jelentősen javult a kifogásolási arány, az elmúlt esztendőben a boltok 34 százalékánál akadt gond az árak feltüntetésével - mondta Keszthelyi Nikoletta, az ITM fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkára. Tavaly emiatt több mint 90 millió forint bírságot szabott ki a hatóság.

Jövő év májusától a leértékelés mértékét az árcsökkentés bejelentése előtt harminc nappal alkalmazott legalacsonyabb árhoz viszonyítva kell majd meghatározni.

Jövőre már szigorúbb lesz a leárazással kapcsolatos előírás

VG

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2021. január 20., szerda, 16. oldal)

Sok bolt az árral trükközik

BELFÖLD A fogyasztóvédelem tavaly mintegy ötezer bolt árfeltüntetési, áralkalmazási gyakorlatát ellenőrizte, és közel 1700 helyszínen tapasztaltak hiányosságot.

Sok bolt az árral trükközik

Az ellenőrök szerint azért javult a helyzet az üzletekben

Minden harmadik boltban talált árfeltüntetési hibát a fogyasztóvédelem - írta meg tegnap a Világgazdaság. Az akciós árakkal is előfordul a trükközés.

Fogyasztóvédelem A fogyasztóvédelem tavaly mintegy ötezer bolt árfeltüntetési, áralkalmazási gyakorlatát ellenőrizte, a szakemberek közel 1700 helyszínen tapasztaltak hiányosságot. Termékekre vetítve jóval kedvezőbb az arány: a kereskedelmi egységekben vizsgált 600 ezer árucikknek mindössze 3 százalékánál merült fel kifogás. 2022-től jelentősen szigorodnak az akciós árak feltüntetésének szabályai.

Az árfeltüntetési szabályok szerint a vállalkozásnak a vásárló által ténylegesen fizetendő eladási árat, az egységárat és a szolgáltatás díját egyértelműen, könnyen azonosíthatóan és tisztán olvashatóan, forintban kell feltüntetnie. A fogyasztónak az általános forgalmi adót és egyéb kötelező terheket is tartalmazó bruttó árat kell látnia. Ha kétféle árat tüntet fel, a kereskedő az alacsonyabbikon köteles értékesíteni a terméket, még akkor is, ha azt például elütés miatt hibásan szerepeltette.

Az eladóknak nemcsak a hagyományos üzletekben, hanem az internetes forgalomban és a hirdetésekben, prospektusokban, egyéb reklámanyagokban is be kell tartaniuk az előírásokat. A fogyasztóvédelmi hatóság és az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) IT-laboratóriuma rendszeresen, gyakran próbavásárlással egybekötve ellenőrzi a kereskedők árazási és leértékelési gyakorlatát. Ha a vásárlók megtévesztő árfeltüntetéssel találkoznak, a kormányhivatalnál fogyasztóvédelmi hatósági eljárást kezdeményezhetnek.

A boltok és webshopok számos akciót, leértékelést kínálnak, a fogyasztóvédelmi hatóság ezért januárban sem pihen, folyamatosan ellenőrzi a kedvezményes ajánlatok valóságtartalmát. A megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok kiszűrése érdekében bekérik az akciósan kínált termék korábbi árait, és összevetik őket a jelenlegivel. A leértékeléseknél az eladónak nem elegendő az engedmény százalékos arányát jeleznie, a vásárlónak a fizetendő árat is látnia kell.

Keszthelyi Nikoletta, az ITM fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkára elmondta: a szakemberek a járványhelyzet ellenére a tavalyelőttivel lényegében megegyező számú üzletet ellenőriztek 2020-ban. A 2019-es, 39 százalékos adathoz képest jelentősen javult a kifogásolási arány, az elmúlt esztendőben a boltok 34 százalékánál akadt gond az árk feltüntetésével. A tavaly emiatt elmarasztalt vállalkozásokra összesen több mint 90 millió forint bírságot szabott ki a hatóság.

2022 májusától jelentősen megváltoznak az akciós árk feltüntetésének szabályai. A leértékelés mértékét az árcsökkenés bejelentése előtt harminc nappal alkalmazott legalacsonyabb árhoz viszonyítva kell majd meghatározni. Jövő tavasztól így már nem fordulhat elő, hogy az üzlet csak azért emeli meg pár napra egy-egy termék árát, hogy aztán nagyobb mértékű, látványosabb árleszállítást jelenthessen be - emelte ki Keszthelyi Nikoletta.

Átverték? Van mód a megoldásra

Hogyha utólag tudatosul bennünk, hogy megtévesztésnek estünk áldozatul, akkor is vannak jogaink. Első körben, amennyiben webshoptól vásároltuk a terméket, érvényesíthetjük a 14 napos elállási jogot, azaz a csomag megérkezése utáni két hétben bármikor dönthetünk úgy, hogy elállunk a vásárlástól. Ilyenkor vissza kell küldenünk a terméket, a boltnak pedig egy kormányrendelet értelmében kötelessége megtéríteni a teljes összeget.

Ha netán a bolt eltéveszti az árat, akkor a vevő javára kell eldőljön a "meccs"

Mediaworks-összeállítás szerkesztoseg@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Petőfi Népe, 2021. január 20., szerda, 1+7. oldal)

Egyenlő feltételek a virtuális térben is

Versenyhivatali együttműködés

Varga Judit igazságügyi miniszter a Gazdasági Versenyhivatal elnökével, Rigó Csabával egyeztetett a nemzetközi digitális vállalatok "visszas kereskedelmi gyakorlatáról" tegnap. Varga Judit a Facebookoldalán azt írta: az elmúlt időszak tapasztalatai azt mutatják, hogy az ilyen óriásvállalatok magatartása gyakran nemcsak a véleménynyilvánítás szabadságát sérti, hanem a tisztességes versenyt és a fogyasztói jogok teljes körű érvényesülését is veszélyezteti. Emiatt a Gazdasági Versenyhivatallal közösen biztosítani kell az átlátható és biztonságos piaci működést, elejét kell venni a digitális károkozásnak. Kiemelte: a virtuális világban is fenn kell tartani az egyenlő versenyfeltételeket. A Digitális Szabadság Bizottság rendkívüli ülésén azzal a kérdéssel foglalkoznak majd, hogy a vállalatok és a magyar emberek is megfelelő védelmet kapjanak a digitális károkozással szemben.

(KF)

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2021. január 20., szerda, 10. oldal)

A fogyasztóvédelem tavaly

A fogyasztóvédelem tavaly mintegy ötezer bolt árfeltüntetési, áralkalmazási gyakorlatát ellenőrizte, a szakemberek hozzávetőleg ezerhétszáz helyszínen tapasztaltak hiányosságot - közölte az Innovációs és Technológiai Minisztérium tegnap, hozzátéve: jövőre szigorodnak az akciós árak feltüntetésének szabályai. A vizsgált hatszázezer árucikk mindössze három százalékánál merült fel kifogás. Az ellenőrzések folytatódnak. (KF)

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2021. január 20., szerda, 9. oldal)

Trükkös boltok

BUDAPEST - Mintegy ötezer bolt árfeltüntetési gyakorlatát ellenőrizte a fogyasztóvédelem tavaly, a szakemberek közel 1700 helyszínen tapasztaltak hiányosságot.

[Eredeti](#)

(Blikk, 2021. január 20., szerda, 3. oldal)

Visszaütnek a techóriásoknak

Több állam nem várja meg az EU lépését a közösségi médiával szemben

Nemzetközi szinten kijózanító ütésként hatott, ahogy nemrégiben a legnépszerűbb amerikai közösségi médiumok önkényesen felfüggesztették Donald Trump leköszönő amerikai elnök fiókjait. Ezért számos állam a tettek mezejére lépett, nem várták meg a borítékolhatóan hosszan elhúzódó és körülményes európai -uniós jogalkotást, inkább nemzeti hatáskörben tűzték napirendre a közösségimédiaplatformok szabályozásának régóta időszerű kérdését. Lengyelországban például már hétvégén bemutatták azt a törvénytervezetet, amely törvényellenessé tenné a közösségi hálózatok cenzúratevékenységét, és akár komoly pénzbüntetéssel is sújtaná a szabályszegőket. Mivel Franciaországban úgy számolnak, hogy az uniós tervekből leghamarabb 2023-ban lehet bármi, Brüsszelt megelőzve már ott is vitázik a törvényhozás a lehetséges megoldásokról. Németország pedig már el is fogadott egy versenyjog módosítására benyújtott reformjavaslatot, sőt már múlt decemberben vizsgálatot indított a Facebook ellen. Magyarország sem tétlenkedik, a minap Varga Judit igazságügyi miniszter is jelezte a Facebookon: összehívta a Digitális Szabadság Bizottság rendkívüli ülését. Aki pedig gyorsan cselekszik, az nem csupán saját háza táján regulázza meg a túlterjeszkedő techóriásokat, de a nemzeti szabályozáson keresztül Brüsszelnek is követendő utat mutat.

Az amerikai elnök befagyasztott fiókjáról tanúskodó jelzés a Fehér Ház előtt. Kijózanodó nagyhatalmak

Fotó: Reuters/Joshua Roberts

Nekimennek a techóriásoknak

Három tagállam szerint szigorúbb szabályozásért kiált a közösségi hálózatok önkényeskedése

Törvényellenessé tenné Lengyelország a közösségi hálózatok cenzúratevékenységét - ez derült ki abból a törvénytervezetből, amelyet múlt hét végén mutatott be a lengyel igazságügyi tárca. Varsó nem az egyetlen uniós tagállam, amelyik Donald Trump leköszönő amerikai elnök Twitterről való száműzése után sürgősen időszerűnek érzi a magánkézben lévő technológiai óriások szigorúbb rendszabályozását. A minap már Varga Judit igazságügyi miniszter is jelezte: összehívta a Digitális szabadság bizottság rendkívüli ülését, hogy a testület még a héten egyeztethessen a Gazdasági Versenyhivatal elnökével a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok szankcionálási lehetőségeiről.

A közösségimédia-szolgáltatók működésének szabályozására vonatkozó társadalmi (és politikai) igény időről időre ez ideig is felbukkant a közbeszédben. Donald Trump leköszönő amerikai elnök Twitter- és Facebook-profiljainak a közelmúltban bekövetkezett felfüggesztése azonban egy kijózanító ütés tudatébresztő erejével hirtelen az egész nemzetközi közösség számára világossá tette, hogy egy demokratikus jogállam jelenleg rendelkezésre álló eszközei rendkívül szűk keretet szabnak a Szilíciumvölgy technológiai óriásainak határokon átívelő tevékenysége ellenőrzéséhez. Ezt bizonyítja, hogy az elmúlt napok történései következtében világszerte egyre több ország tűzte napirendre a közösségimédia-plattformok szabályozásának régóta időszerű kérdését: a jelenleg hatályos törvények felülvizsgálatát célzó első lépések már meg is történtek Kanadában és Ausztráliában. Úgy tűnik, számos európai uniós tagállam is úgy döntött, hogy nem várja meg az Európai Bizottság által tavaly decemberben bemutatott digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály (Digital Services Act, DSA) és digitális piacokról szóló jogszabály (Digital Markets Act, DMA) hatálybalépését, inkább saját kezébe veszi az önkényesen cenzúrázó technológiai konszernek megregulázását.

VARSÓ AZ ELSŐ

Zbigniew Ziobro lengyel igazságügyi miniszter múlt pénteken mutatta be azt az internetes közösségi fiókok letiltását megnehezítő törvénytervezetet, amelynek célja, hogy biztosítsák a szólásszabadságot a lengyel internetfelhasználók számára. - Méghozzá úgy, hogy ne legyen helye cenzori beavatkozásoknak, amelyek deformálják a világhálón a nap mint nap folytatott szabad véleménycsere lényegét - fogalmazott a Szolidáris Lengyelország nevű koalíciós párt politikusa. A lengyel elképzelés lényege az, hogy a lengyel kormány a védelme alá vonna minden olyan, a közösségi-médiaplatformokon közzétett bejegyzést, amely nem sérti meg Lengyelország törvényeit, így azok cenzúrája válna törvényellenessé. Katarzyna Szymielewicz, a Panoptikon nevű civil szervezet elnöke a tervezettel kapcsolatban elmondta: az papíron teljesen összhangban van azzal, amiért a civil társadalom hosszú ideje küzd az önkényes online cenzúrával szemben. A jobboldali kormányban megvitatásra bocsátandó javaslat szerint egyébként a közösségi oldalak tulajdonosai részéről történő beavatkozást egy választott - szakértőkből álló - lengyelországi tanács, az úgynevezett Szólásszabadság Tanácsa vizsgálhatná felül, amelynek tagjait a lengyel alsóház, a szejm képviselői 3/5-ös többséggel választanák ki. A tanácshoz fellebbezést nyújthatnának be például a letiltott, felfüggesztett fiókok felhasználói, miután a közösségi oldal tulajdonosa a megszabott, 48 órás határidőn belül negatívan viszonyult a hozzá irányított panaszhoz. A tanács döntése ellen bíróságnál lehet majd fellebbezni. A tanácsi, illetve bírósági döntés be nem tartása esetében a közösségi oldal tulajdonosára ötvenezer z³otyótól ötvenmillió z³otyig (3,9 millió-3,9 milliárd forint) terjedő bírság szabható ki.

PÁRIZS BEELŐZ

A közösségimédia-platformok elszámoltathatóságának hirtelen Emmanuel Macron francia elnök is minden korábbinál nagyobb jelentőséget tulajdonít - legalábbis erre lehet következtetni abból, hogy a francia kormány az elmúlt hétvégén az európai uniós DSA-t néhány módosítással szinte teljes egészében "átmásolta" egy friss törvénymódosítási javaslatba, amelyet bizottsági szinten már ezen a héten meg is vitatnak a francia nemzetgyűlésben, és várhatóan a következő hónapokban - tehát évekkel az uniós szabályozás jóváhagyása előtt - el is fogadják. A brüsszeli Politico ennek kapcsán azt írta: Párizs ezen - az Európai Bizottság terveit kiindulópontként használó - lépése a nemzeti (tagállami) kezdeményezések sorozatának csupán legfrissebbje, az Európai Bizottság pedig nem túl boldog emiatt. A gond csak az, hogy a bizottság által előkészített jogszabály előtt még nagyon hosszú út áll a hatálybalépésig: arra ugyanis az Európai Parlamentnek és az Európai Tanácsnak is rá kell majd bólintania, miközben az is nyilvánvaló, hogy a tagállamok már az elején számos kérdésben nem értenek egyet. Például abban, hogy a DSA-nak egyáltalán szabályoznia kell-e a káros, de még legális tartalmakat (például a dezinformációkat) vagy hogy kik vonhatók be a "kapuőr" fogalom ernyője alá - a nézeteltérések pedig egyúttal azt is jelentik, hogy a tisztázásukra szükséges idő csak még hosszabbá teszi a jogszabály elfogadásának idejét (amelyet egyébként a csomagot bemutató Margrethe Vestager digitális ügyekért és versenyjogért felelős EU-biztos is a legjobb esetben minimum két évre saccolt). Érthető tehát a franciák sietsége, Párizs ugyanis úgy kalkulál, hogy az uniós jogszabály 2023 decembere előtt nem lép hatályba - a lépés ugyanakkor máris újabb viszályt szült, hiszen Brüsszelben úgy érzik, Franciaország ezzel igyekszik nyomást gyakorolni, hogy az uniós intézmények a törvénytervezet Párizsnak megfelelő változatát foglalják el.

IRÁNYMUTATÁS

A német parlament múlt csütörtökön már el is fogadott egy, a nemzeti versenyjog módosítására benyújtott reformjavaslatot, amely Németországot a világ első olyan országává tenné, amelynek megelőző szabályai a nagy digitális platformok piaci erejének ellensúlyozására lettek szabva. A Politico ezzel kapcsolatban rámutatott: a technológiai óriásokra kivetett új korlátozásokkal sebtében haladva Berlin egyúttal saját befolyását is

növeli az Európai Unióban, a német reformjavaslat ugyanis rendkívül hasonlít az Európai Bizottság digitális piacokról szóló jogszabályára. Ahogy tehát Párizs a saját nemzeti szabályozásán keresztül mutatná a követendő utat Brüsszelnek, illetve a többi uniós tagállamnak a DSA kapcsán, úgy Berlin is letette saját javaslatait az asztalra a DMA-ra vonatkozóan. A német szövetségi versenyhivatal (Bundeskartellamt) pedig már tavaly egyértelművé tette a techóriásokkal szembeni álláspontját: a testület még decemberben indított vizsgálatot a Facebook ellen, mondván, az amerikai vállalat visszaél a német piacon szerzett fölényével, olyan módon, hogy hátráltatja a piaci versenyt és sérti a felhasználók információs önrendelkezéshez fűződő jogát.

Tüntetés a szólásszabadságért

Fotó: Reuters/Axel Schmidt

Tóth Loretta

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2021. január 20., szerda, 1+8. oldal)

Kamarai tájékoztató

ZALAEGERSZEG A Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara online előadást szervez A fogyasztóvédelmi törvény változásai 2021 címmel. A témával kapcsolatban január 26-án 10 órától dr. Molnár Sándor, a Zala Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Osztályának vezetője tart előadást. A rendezvényen való részvétel térítésmentes, és nem csak az érintett vállalkozók, hanem magánszemélyek csatlakozását is várják a kamara munkatársai. A részvétel regisztrációhoz kötött, ehhez a kamara oldalán elérhető jelentkezési űrlapot kell kitölteni január 22-ig.

II

[Eredeti](#)

(Zalai Hírlap, 2021. január 20., szerda, 3. oldal)

Nem tartalmazhatnak az étkezészetek műanyagot és bambuszt együtt

Az Európai Unió tagállamaiban tilos azoknak az élelmiszerekkel érintkező termékeknek a forgalmazása, amelyek műanyagot és bambuszt együttesen tartalmaznak.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) a következő negyedévig biztosít türelmi időt a forgalmazóknak, hogy kivonják ezeket a termékeket a forgalomból - közölte a hivatal szerdán. Kiemelték, hogy a türelmi időt követően a Nébih fokozottan ellenőrzi és szankcionálja majd e termékek illegális árusítását. A közlemény szerint az utóbbi években egyre több olyan élelmiszerral érintkező tárgyat forgalmaznak, amelyek műanyagból (általában melaminból), valamint bambusz vagy más "természetes alapú" anyag

hozzáadásával készülnek. Példaként merőkanalakat, evőeszközöket, tányérokat, hordozható poharakat említettek. Az EU-ban azért lesz tilos ezen termékek forgalmazása, mert az élelmiszerek és takarmányok gyorsriasztási rendszerében (RASFF) szinte mindennaposak a hozzájuk kapcsolódó bejelentések és hatósági intézkedések, ugyanis a melamin és a formaldehid együttes kioldódása sok esetben jelentősen meghaladja a jogszabályban előírt határértéket. A műanyag alkotóelemhez engedélyezetten hozzáadható anyagokról külön uniós jegyzék van, a bambusz azonban, több más növényi alapanyaghoz hasonlóan, ezen a listán nem szerepel. Ezért minden, műanyag és "nem listás" (növényi) összetevő keverékéből álló termék - az összetevők arányától függetlenül - jelenleg is illegálisan van a piacon. A Nébih felhívja a magyarországi forgalmazók figyelmét, hogy az előírások betartása érdekében a kritikus termékeket haladéktalanul vonják ki a piacról. A rendelkezés az Európai Unió teljes területén kötelező érvényű, ezért e termékek forgalmazását Magyarországon és minden más uniós tagállamban is be kell szüntetni - olvasható a Nébih közleményében. - BAON

[Eredeti](#)

(baon.hu, 2021. január 20., szerda)

A Labrisz Egyesület akár az Oroszlánkirályt vagy a Vukot is fel lehetne jelenteni a kormányhivatal döntése alapján

A Labrisz Leszbikus Egyesület szerint alkotmány sértő a Meseország Mindenkié című könyvvel kapcsolatos kormányhivatali döntés, ezért bírósághoz fordul. Budapest Főváros Kormányhivatala kedden állapította meg, hogy az egyesült tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytat a Meseország mindenkié című könyv értékesítésekor, mert a hivatal érvelése szerint "a könyvet mesekönyvként értékesítik, a megnevezés és a borítón lévő grafikus ábrázolás is erre utal, az viszont nincs feltüntetve, hogy a mesék a hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésmintákat jelenítenek meg". A hatóság szerint a fogyasztók így tudtukon kívül a mesék szokott tartalmán túlmutató tartalommal találkozhatnak, és a könyv megvásárlásáról félrevezető információk alapján dönthetnek. A Labrisz szerint ez alapján az összes olyan művet be lehetne jelenteni, ahol nem a kormány által elismert családmodell jelenik meg. "Fájlalod, hogy Vukot Karak nevelte fel, és nem figyelmeztettek arról, hogy nem lesz az életében erős anyaszerep? Megdöbbsz, hogy előzetes tájékoztatás nélkül kellett végignézned, ahogyan Szimbának két férfi, Timon és Pumba nyújt biztonságos családi háttérrel? Felháborít, hogy Csipkerózsika egy olyan szerető háztartásban nőtt fel, amit három nő teremtett meg? Esetleg egy másik mese csapta ki nálad a biztosítékot? Akkor eljött a te idő! Fordulj a fogyasztóvédelemhez!" -írják. Szimbának Timon és Pumba nyújt biztonságos családi háttérrel Mivel a fogyasztóvédelem nem definiálta, mik is azok a "hagyományos nemi szerepek", amelyektől eltérnének a Meseország mindenkié szereplőinek viselkedésmintái, ezért arra hívnak fel mindenkit, hogy kövesse az eredeti bejelentő iránymutató példáját, és jelentsen be hasonlóan megtévesztő meséket. Azzal kapcsolatban, hogy a fogyasztóvédelem arra kötelezné a Meseország Mindenkiét kiadó Labrisz Leszbikus Egyesületet, hogy a könyvön tüntessék fel hogy a mesék eltérnek a hagyományostól, megjegyezték, hogy az Alaptörvény tiltja a hátrányos megkülönböztetést. A Háttér Társaság a határozatot támadó közigazgatási perben jogi képviseletet nyújt a Labrisznak. Azt várják,

hogy a bíróság is kimondja: diszkriminatív és Alaptörvény-ellenes a marginalizált csoportokat bemutató művek megbélyegzése. -

[Eredeti](#)

(444.hu, 2021. január 20., szerda)

Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat

Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytat a Meseország mindenkié című könyv értékesítésekor a kiadó - jelentette be Budapest Főváros Kormányhivatala, miután lefolytattak egy fogyasztóvédelmi eljárást. Sára Botond kormány megbízottal Király Levente beszélgetett. Címkék: közérdekű bejelentés, borító, visszahívás, boltok.

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió - 180 perc, 2021. január 20., szerda, 07 óra)

Nem Meseország: perel a Labrisz a nyilvánvalóan politikai nyomásra született határozat ellen

"Egyértelműen a kormány konzervatív gender ideológiáját közvetíti a határozat, márpedig egy fogyasztóvédelmi határozatban kormányideológiának helye nincs" - mondja a Jelennek Rédei Dorottya, a Labrisz Egyesület tagja annak kapcsán, hogy a Meseország mindenkié című könyv kapcsán kötelezték őket arra, hogy "teljes körű tájékoztatást" nyújtsanak a tevékenységi körüket érintő egyes áruk értékesítésével kapcsolatban.

Tóth Bea 2021. 01. 20. 17: 20 "Egyértelműen a kormány konzervatív gender ideológiáját közvetíti a határozat, márpedig egy fogyasztóvédelmi határozatban kormányideológiának helye nincs" - mondja a Jelennek Rédei Dorottya, a Labrisz Egyesület tagja annak kapcsán, hogy a Meseország mindenkié című könyv kapcsán kötelezték őket arra, hogy "teljes körű tájékoztatást" nyújtsanak a tevékenységi körüket érintő egyes áruk értékesítésével kapcsolatban. Budapest Főváros Kormányhivatala tett róla, hogy fogyasztóvédelmi eljárásával újra, hónapok múltán is beszédtemává váljon a korábban kormányzati és szélsőjobb oldali támadások keresztjében álló Meseország mindenkié című könyv. Határozatuk szerint ugyanis a Labrisz Egyesület tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytat a könyv értékesítésével, ezért arra kötelezi őket, hogy minden esetben "teljes körű tájékoztatást nyújtsanak a tevékenységi körüket érintő egyes áruk értékesítésével kapcsolatban". Tisztelt Olvasónk, a cikknek még nincs vége! A Jelen egy pártoktól és médiacégektől független hetilap és online portál, amelynek tulajdonosai a szerkesztők, támogatói az olvasók. Mélyen elkötelezték magukat a szabadság, a demokrácia, a jogállam és a társadalmi igazságosság értékei mellett. A szabad média ma veszélyben van Magyarországon, a független sajtó kizárólag az olvasók támogatásával maradhat fent. Mi

nem adományt kérünk, hanem színvonalas, sokszínű, kritikus tartalmat kínálunk az előfizetésért cserébe. A Jelen oldalán kizárólag a szerzőink saját írásai olvashatók. Nem foglalkozunk hírek utánközlésével és újracsomagolásával. Legfontosabb küldetésünk, hogy színvonalas elemzések, riportok, interjúk és vélemények közlésével segítsük megérteni a közéleti események összefüggéseit. Ha most továbblép a teljes cikk elolvasásához, akkor a Jelen független szerkesztőségének további munkájához is hozzájárul. Amennyiben egyetért a céljainkkal, kérjük, fizessen elő a Jelen nyomtatott vagy online változatára! Jelentkezzen be, ha már regisztrált előfizető. Köszönjük, hogy a Jelen mellett döntött! -

[Eredeti](#)

(jelen.media, 2021. január 20., szerda)

Nébih: visszahívta a Finn Crips Snacks-ot a gyártó

Etilén-oxid szennyezettség miatt visszahívta a "Finn Crisp Snacks SEEDS&SEA SALT" elnevezésű terméket gyártója, a Lantmännen Cerealia Oy (Finnország) - hívta fel a figyelmet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szerdán.

A közlemény szerint a termékhez felhasznált szezám-mag szennyezett etilén-oxiddal. A visszahívás a 1000407119, 1000412874 és 1000416142 tételszámú, 130 grammos, február 1-i, május 17-i és július 5-i lejáratú idejű termékeket érinti; az élelmiszerlánc-biztonsági hatóság kéri a vásárlókat, hogy ezeket ne fogyasszák el. A tájékoztatás szerint az etilén-oxid szintetikus előállított gáz, egyes országokban használják fűszerek és egyéb termények esetén rovarölő szerként, valamint azok fertőtlenítésére. Az Európai Unióban az etilén-oxid hatóanyag felhasználása tilos, mert hosszú távú rendszeres fogyasztása megnövelheti egyes daganatos betegségek kialakulásának kockázatát. Az Európai Unióban a termények etilén-oxid tartalmára szigorú határérték van érvényben, amely a legkisebb, már mérhető mennyiségnek felel meg. Miután 2020 szeptemberében kiderült, hogy az Indiából származó szezám-magok egy része nagymértékben szennyezett etilén-oxiddal, az unió területén számos intézkedést vezettek be. Minden Indiából Európába induló szezám-mag szállítmányt hivatalos bizonyítvánnyal kell kísérni, amely tanúsítja, hogy a termék megfelel az európai szabályoknak, másrészt az Indiából érkező szállítmányokat kiemelten ellenőrzik az első uniós belépési pontokon. Az etilén-oxidra vonatkozó határértéket meghaladó szennyezett szezám-magokat és az azokból készült termékeket kivonják a forgalomból, illetve visszahívják. -

[Eredeti](#)

(webradio.hu, 2021. január 20., szerda)

A tech cégek rendszerszintű visszaélései miatt tart egyeztetést az igazságügyi miniszter

Műsorvezető: - Az ATV Start vendége Ormós Zoltán internetjogász. Varga Judit igazságügyi miniszter összehívta a Digitális Szabadság Bizottság rendkívüli ülését a tech cégek rendszerszintű visszaélései miatt. A miniszter a Facebook oldalán azt írta, az árnyéktiltás azt jelenti, hogy a közösségi médiaszolgáltatók titokban politikai céllal úgy korlátozzák egy felhasználói profil láthatóságát, elérését, hogy arról mi ne tudjunk, a tech cégekkel ezzel minden alapvető demokratikus jogi normát megszegnek, amely a nyugati típusú kultúra alapját jelenti. A keresztény konzervatív jobboldali véleményeket a Facebook is úgy korlátozza, hogy csökkenti azok elérését, erről személyes tapasztalatom is van - írta Varga Judit. A miniszter közölte, az igazságügyi minisztérium a Digitális Szabadság Bizottság munkájával járul hozzá az uniós szabályozáshoz a globális tech cégekkel szemben. A rendszerszintű visszaélések miatt viszont elképzelhető, hogy hamarabb is lépünk kell, írta Varga, hozzátéve, hogy ezért összehívta a Digitális Szabadság Bizottság rendkívüli ülését és a héten egyeztet a Gazdasági Versenyhivatal elnökével a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok szankcionálási lehetőségeiről. Ugye ma sok minden Amerikáról szól az esti órákban várható beiktatási ceremóniával kapcsolatban és erről jutott eszembe, hogy ugye ott felvetődött az, Trump elnök részéről különösen, illetve hát most a választása után különösen nagy harc volt a közösségi médiában és ő úgy érezte, meg jogosan érezheti is, hogy meglehetősen korlátozva van a véleménye kinyilvánításának szabadságában. Nos, hogy ezzel párhuzamot lehet-e vonni az itthoni helyzettel, Varga Judit igazságügyi miniszter nyilatkozatával kapcsolatban, ezt próbáljuk értékelni. Lehet párhuzamot vonni, van ilyen hatás, egyáltalán kell ettől tartani itthon is, mint ami Amerikában volt tapasztalható Ormós Zoltán (internetjogász): - Igen, tehát az, ami az Egyesült Államokban most zajlik, az kicsiben itthon is zajlik, tehát a konzervatívok itthon is kifogásolják. Azt lehet mondani, hogy a panasz az valós, tehát hogy folyamatosan azok a hangok hallatszanak, hogy ezt vagy azt a konzervatívabb vagy jobboldalibb nézeteket valló valamilyen személyt vagy a kommentjeit, vagy akár a posztolási lehetőségeiben vagy akár az egész fiókjának az ideiglenes vagy teljes felfüggesztésével sújtanak, tehát ezek a panaszok hallatszanak Magyarországon is és vannak is olyan kezdeményezések, amelyek megpróbálják ezeket összegyűjteni és közösen fellépni ez ellen, de azt lehet mondani, hogy azért ez eléggé gyerekcipőben jár. Címkék: nemzetállami kezdeményezések, eltérő problémakezelés, Varga Judit, közösségi média, árnyéktiltással politikai célokat követ, tech cégek szabályaival szemben, jogi lehetőségek, EU, tiltás szabályozása.

[Eredeti](#)

(Magyar ATV, 2021. január 20., szerda, 07 óra)

Áldoktori címmel erősíti a vitatott étrend-kiegészítőket egy egerszalóki vállalkozó

Beperelte a szkeptikusokat egy étrend-kiegészítőket forgalmazó egerszalóki vállalkozó, de így kiderült, hogy internetes diplomagyárból valók a végzettségei.

"Dr. Csabai Zsolt Phd 1986-ban fejlesztette és szabadalmaztatta az első természetes grapefruitmag-kivonatot a világon. Hazánkba Dr. Csabai a terméket az 1990-es évek közepén hozta be, akkoriban mint egyetlen kivonatot a piacra. Azóta több mint 85 különböző utánszat

jelent meg az európai és a magyar piacon, melyeknek semmi köze nincs a grapefruitmag (sic) kivonathoz vagy a grapefruitmag-kivonat koncentrátumhoz és rákkeltő kémiai fertőtlenítő vegyületeket tartalmaznak. A természetes sajtolás a mai napig egyedi Dr. Csabai Zsolt által szabadalmaztatott eljárás a világon. A szabadalom tiltja (sic) a kémiai utánezatot is!" Ez áll a Grape Vital márkanevű termékek ismertetőjében az egerszalóki Dr. Csabai Pharma Kft. nevű cég honlapján. Csabai Zsolt a Szkeptikus Társaság szerint azonban nem rendelkezik sem doktori címmel, sem tudományos fokozattal. A társaság által bevizsgáltatott termékmintában a grapefruitmag-kivonatokra jellemző nomilint nem találtak. Klinikai kutatások szerint nincs bizonyíték arra, hogy a grapefruitmag-kivonatnak bármilyen egészségügyi hatása lenne. Csabai Zsolt Norbert Eggerszalókon él a családjával, a magáról elnevezett cég telephelye is a faluban található, míg a székhelye az iparüzési adómentes Csomádon. A férfiről decemberben a Szkeptikus Társaság közölt tényfeltáró cikket, amelynek néhány tagjával perben áll. A szervezet szerint fogtechnikusi végzettsége van a magát sok éve kutatóorvosnak kiadó Csabainak, aki betegeknek orvosi tanácsokat, tévéműsoroknak interjúkat adott, hazánkat 2015-ben a Milánói Világkiállításon képviselte. Azt írták, a vállalkozó önmagát buktatta le, amikor rágalmozásért feljelentette a végzettségeit kétségbe vonó fórumozókat, és végzettségének igazolására interneten vásárolt okleveleket csatolt a feljelentéséhez. A nyomozás szerint Csabai Zsolt nem szerepel az Állami Egészségügyi Ellátó Központ és más szervezetek nyilvántartásában, azaz Magyarországon orvosként soha nem dolgozott, orvosi-biológiai publikációja a PubMed adatbázisban nem található. Csabai egy, a Szent István Rádióknak adott 2012-es interjújában bevallotta, nem praktizál, nincs köze az orvosláshoz, injekciót sem adhatna be. A Grape Vitalról szóló 145 oldalas dokumentumban megtalálható Csabai Zsolt önéletrajza is, de ebben sem említi egyetemi végzettséget. A szkeptikusok érdeklődését Csabai azzal hátrította, hogy külföldön végzett - de, hogy hol, nem árulta el - és nem honosította diplomáját. Ezután eltűntek a tanácsadó profiljai, plagizált cikkei, viszont a honlapjára föltett egy fogyasztóvédelmi vizsgálatról szóló dokumentumot - nem a diplomáit - , hogy bemutatta a végzettségét igazoló dokumentumok másolatát. Aztán fórumozókat perelt be az Egri Járásbíróságon, ám az alperesek megkapták a feljelentés mellékletét képező oklevelekről készült fénymásolatot. Ezek nem igazolnak semmilyen végzettséget, interneten vásárolt oklevelek. Mindkettőt a "United Hope Church University of SW Florida" (Egyesült Reménység Egyházának Délnyugat-Floridai Egyeteme), nem akkreditált oktatási intézmény állította ki, az egyiken "Doctor of Healing Sciences" ("gyógyítási tudományok doktora"), a másikon "Doctor of Philosophy in Alternative Health" ("alternatív egészség PhD") szerepel a végzettség megnevezéseként, amelyek nem azonosak az orvosi végzettség megnevezésével (Medicinae Doctor, Doctor of Medicine). Magát a "felsőoktatási intézményt" egy online egyház működtette 2018-ig. Valós képzés nem folyt, a papírokhöz adomány fejében lehetett hozzájutni. A 30 nap alatt megszerezhető "diplomák" között vallási és ezoterikus témájú végzettségek szerepelnek. Az "egyházat" és honlapját 2009-ben hozták létre, Csabai bíróságon bemutatott oklevelein azonban 1097-es (az 1997-et betűvel, elírással és helyesírási hibával tüntették föl a dokumentumon) és 2003-as évszám szerepel. Tavaly decemberben Csabai Zsolt lapunkkal annyit közölt, hogy három per van folyamatban, azok zárultával szólal meg. Mint mondta, a perek részben zártak, az alperesek szerint az ő kérésére. Szerinte a konkurenciája állhat az ügy mögött. Idén január 12-én a Szkeptikus Társaság arról számolt be, hogy az Egri Járásbíróságon megtartott tárgyaláson a bíróság Csabai Zsolt levélben benyújtott kérésére megszüntette az eljárást. Döntését Csabai azzal indokolta, hogy miután az oklevelei nyilvánosságra kerültek, az eljárásnak számára már nincs értelme, sőt, további kárt okozna neki a folytatás. Elégedetlenségét fejezte ki amiatt, mert a bíróság nem védte meg az ő jogait, és határozott utasítása ellenére kiadta a vádlottnak - a Szkeptikus Társaság egy tagjának - az ő okleveleit, amelyek így nyilvánosságra kerülhettek. A végzés fellebbezés

nélkül jogerőssé válik. Ismét kerestük Csabai Zsoltot, aki szerint az ügy nem zárult le, máshol még folyhat eljárás. Az Egri Törvényszék megkeresésünkre azt írta, megszüntette az Egri Járásbíróság a Cs. Zs. magánvádló által rágalmazás vétsége miatt indított eljárást. A megszüntetés eljárásjogi cselekmény, nem érdemi befejezés, ezért nem jelenthető ki, hogy bárkinek igaza van. Nem született döntés a bűnösség kérdésében, a vádlottat nem mondták ki bűnösnek és föl sem mentették. Érdeklődtünk, indulhat-e Csabai Zsolt ellen nyomozás hamis állításai, illetve a doktori cím jogosulatlan használata miatt, de jövőbeni eljárásokról a bíróságnak nincs információja. Kérdeztünk Csabai korábbi cégének felszámolásáról is, a bíróság közlése szerint a nyilvános cégadatok alapján a GMR Group Kft "f. a." felszámolása jelenleg is folyamatban van. A fogyasztóvédelmi területért felelős Innovációs és Technológiai Minisztériumtól nem reagáltak decemberi megkeresésünkre. A megyei fogyasztóvédelemnél még nem jelentették föl Csabai jelenlegi cégét, de egy másik eljárás vizsgálta a végzettségét, termékei svájci voltát és engedélyeit. A felügyelet vezetőjének aláírásából ítélve valószínűleg 2012 környékén történt a feljelentés, de végül nem marasztalták el. A floridai diplomagyár honlapjának archívuma szerint 2013-ban 495 dollárba került egy phd-ról szóló oklevél, ám akkor a Csabai-féle papírt nem kínálták, az alternatív gyógymódos "végzettséget" 2015-ben lehetett választani 298 dollár fejében. Ez nem zárja ki, hogy 2009 és 2012 között rendelhető volt mindkettő. Csabai viszont a doktori címet és a phd-t 2007-2008 táján már többször használta hivatalos iratokban, második keresztnévét, a Norbertet viszont ma sem, noha N-ként rövidítve feltűnik az "okleveleken". A vállalkozó az 1990-es, 2000-es években Németországban élt, felesége is német volt, szintén fogtechnikus testvére ma is kint él. 1998 és 2004 között a feleségével volt közös cége a CS-Dental, majd 2006 és 2009 között számítógép nagykereskedelemmel foglalkozó vállalkozásban volt érdekelt. Már 2006 végén megalapította a maklári GMR-Group Hungary Kft.-t. A Grape Vitalt reklámozó kiadványában dr. Csabay Zsolt phd-ként még tanúsítványt is aláírt, az étrendkiegészítő OÉTI-nek történő bejelentésében gyártóként a GMR-Group AG Svájcot tüntette föl, ám ilyen nevű a vállalkozásról nincs adat a svájci céginformációs adatbázisban, a címeként megjelölt zugi utcanév sem stimmel. A "cég" webcíme a magyar vállalatéra mutatott. A GMR-Group Hungary Kft. 2012-ig működött, 2013-ban felszámolás indult ellene, a közéletben aktív, adományozó, szponzoráló Csabai az év végén kapott országos Év Vállalkozója díjat a Vállalkozók Országos Szövetségétől. A cég a hat üzleti éve közül négyet veszteséggel zárt, összesen 40 millió forint árbevételt és 3,6 millió forint veszteséget termelt, negatív tőkével és 30 millió forintnyi kötelezettséggel zárt. A Dr. Csabai Pharma Kft.-t 2014-ben alapította meg, 2015-ben már hatvan milliós, azóta évi 85-95 millió forintos bevétele volt. Folyamatosan nyereséges, az utóbbi négy év átlagosan 26 milliós adózott eredményt hozott. 2018 óta átadta tulajdonrészeit a fiának és saját élettársának, már nem is ügyvezető. A férfi a GMR-Group 2008-as beszámolóját aláírva még nem használt doktor előtagot, a 2009-esben már igen, de néha elfelejtkezik róla. Csabai a Grape Vital nevű termékéről szóló, sokszor magyartalanul fogalmazott kiadványában arról is ír, hogy világszabadalmakat nyújtott be - ez egyes termékeknél is megjelenik - , említi génterápiát, de fogalmaz meg mondatokat fogászati öntvényekről is. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának adatbázisa szerint mindössze egy védjegyet jegyzett be Magyarországon a Grape Vitalra. A Google szabadalmi adatbázisában annak van nyoma, hogy a Grape Vital citrus és/vagy szőlőmag és/vagy flavonoid alapú antioxidáns komplex szabadalmaztatására tett próbálkozásokat. A Német Szabadalmi Hivatal 2007-2008-ban fogadta be a dokumentumokat és 2009-ben tette azokat közzé. 2011-ben az eljárások a díj meg nem fizetése miatt megszűntek. Ugyanakkor használati minta oltalmat is kezdeményezett ugyanerre. Ez új, szabadalmazható találmány színvonalát el nem érő megoldásoknak biztosít jogi oltalmat meghatározott földrajzi területre és tíz évre. Az oltalom 2017-ben lejárt. Csabai

Zsolt Norbert már 1999-ben is próbálkozott a citrusmagos, flavonoidos dologgal, sikertelenül. Korábban, 1991 és 2003 között volt két bejegyzett védjegye, a Cs Csabai Neoform márkanév fogtechnikai készítményekre és eszközökre és egy sast ábrázoló logóra. Ez sem szabadalom volt, mint állította. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala is megerősítette ezeket, közölve, hogy Csabainak és cégének Magyarországon sem szabadalmi bejelentése, sem szabadalmi oltalma nincs, nem is volt. Korábban volt két német szabadalmi bejelentése, ezek egyikéből nemzetközi szabadalmi bejelentést is tett 2008-ban, de a német bejelentések megszűntek. A nemzetközi bejelentésből nem indultak nemzeti szabadalmi eljárások. Német használatiminta-oltalma megszűnt 2017-ben. Kepala: Csabai Zsolt Norbert számos videóban nyilatkozott az étrend-kiegészítőiről Fotó: - Tóth Balázs

[Eredeti](#)

(heol.hu, 2021. január 20., szerda)

Bírságra számíthat az a webshop, amelyik ilyen vásárlásösztönzővel él

Szinte lassan nincs olyan hónap, amikor ne hallanánk olyan több száz millió forintos bírságról, amit a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) szabott ki valamelyik webáruházra. Igazi tisztogatás kezdődött, a cél a fogyasztók érdekeit védik. A bírságok mind egy irányba mutatnak: a vásárlásösztönző megoldások ellen veszik fel a harcot. És nem csak webshopokról van szó, bármilyen online értékesítéssel [...]

The post [Bírságra számíthat az a webshop, amelyik ilyen vásárlásösztönzővel él](#) first appeared on [Minner](#).

Szinte lassan nincs olyan hónap, amikor ne hallanánk olyan több száz millió forintos bírságról, amit a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) szabott ki valamelyik webáruházra. Igazi tisztogatás kezdődött, a cél a fogyasztók érdekeit védik. A bírságok mind egy irányba mutatnak: a vásárlásösztönző megoldások ellen veszik fel a harcot. És nem csak webshopokról van szó, bármilyen online értékesítéssel foglalkozó vállalkozás, digitális vállalkozás érintett lehet. Először jöjjön néhány bírság, és utána boncolgassuk még! 2021-ben a MyProtein kapott 100 millió forint bírságot a GVH-tól (The Hut. com Limited). Az okok:Fiktív leárazással és valótlan, vásárlásra sürgető üzenetekkel hirdette honlapján termékeket. Nem tudta igazolni, hogy volt olyan magasan az adott termék ára korábban, amiről éppen leárazta azt. A fogyasztó azonnali döntéshozatalra készítése céljából kereskedelmi gyakorlatában (pl. : "Csak ma", "Kiárusítás", "Utolsó lehetőség", "Gyorsan fognak a készletek", "Már csak 48 óra...", "Csökkentő kedvezmény! Fogy az idő ...", "Villámakció", "CSAK MA! Visszaszámlálás elindult -50%, ...49%") valótlanul állítja, hogy a termékei bizonyos feltételek mellett (akciósan, kedvező áron) csak nagyon korlátozott ideig állnak rendelkezésre, és ezáltal a fogyasztókat megfosztja a tájékozott döntéshez szükséges időtől. Forrás: [Napi. hu](#), GVH480 millió forint bírság az Emporia Style Kft -nek (ÉkszerTV, webshop is van) - 2020. szeptember), éves 7,5 milliárd forint árbevételű cégről van szó. Megtévesztette a fogyasztókat az ékszerek értékesítése során kínált kedvezmények mértéke vonatkozásában. Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor a fogyasztó azonnali döntéshozatalra készítése céljából valótlanul azt állította, hogy a bemutatott ékszerek az adott kedvező áron csak nagyon korlátozott ideig és korlátozott mennyiségben állnak rendelkezésre. Forrás: [GVHAlza bírság: A GVH óriási bírságot szabott ki az Alza. hu-](#)

ra (892 millió forint), akiket 2018. január és 2019 február között vizsgált. Ez idő alatt 6!!!-szor szervezett Black Friday kampányt az Alza. A büntetés egyébként nem is erre vonatkozott, hogy ennyiszor szervezett Black Friday kampányt, akár egy héten át is. Hanem 80%-os akciót hirdetett, a kampányok során ténylegesen 10-20 termék (az akciós termékek jellemzően jóval kevesebb, mint 1%-a) volt elérhető 80%-os vagy afölötti kedvezménnyel. A GVH kialakult gyakorlata szerint az akciós termékek legalább 10%-ra kell vonatkozni a megjelenített kedvezménynek (utóbbi érdekes megállapítás, eléggé gumiszabálynak tűnik).
Forrás: GVH
Hogy ne csak webáruházak legyenek, a Booking.com bírság is nagyon tanulságos. 2 milliárd 500 millió forint bírságot kapott az alábbiakért: augusztus 1-jétől megteveszti a fogyasztókat, amikor a televízió-reklámjaiban, Google Ads hirdetéseiben, a www.booking.com weboldalon, a Booking alkalmazásban, továbbá stratégiai partnerei által üzemeltetett oldalakon a szolgáltatásán keresztül foglalható szálláshelyekkel kapcsolatban azok "ingyenes lemondhatóságát" állítja, június 1-jétől agresszív kereskedelmi gyakorlatot folytat azzal, hogy a www.booking.com weboldalán és a Booking alkalmazásban elérhető szálláshely ajánlatokkal összefüggésben sürgető jellegű, pszichés nyomásgyakorlásra alkalmas tájékoztatásokat tesz közzé. Több mint 6 hónapos eljárásokról van szó, sőt akár több éven át történik az, hogy a GVH vizsgálja az ügyet, kommunikál az adott céggel, bekéri az ÁSZF-et, kampányokról fotókat.... Jönnek a "házmester"-ek - Amikor a konkurencia felnyom Olyan óriási a növekedés és a verseny az e-kereskedelemben, hogy a piacokért való harc közben bizony lehet ún. házmester szituáció. Tehát egyik piaci szereplő felnyomja a másikat. Persze a versenyhivatal is pásztázza a hazai webet, de mennyi cég, mennyi kampány, nincs rá erőforrásuk. Felárazás, majd leárazás Több ilyen határozatnál is láttuk, hogy a bírsághoz közelít az, aki azt a gyakorlatot alkalmazza, hogy a kedvezményes ár előtt felárazza a terméket. Ilyet főleg Black Friday időszakban látunk (jó esetben november). Ami még kiderült, hogyha az adott cég nem tudta bizonyítani, hogy a termék huzamosabb ideig is elérhető volt az adott áron, ott bizony bírság történt. Tipp: Ha csinálsz leárazást, előtte legyen nyoma, hogy az a termék volt magasabb áron, és erről legyen hosszabb távon is adat. Vagy például egy Facebook poszt, vagy hírlevélben a termék ára... Vásárlásösztönzés, sürgetés A fenti határozatokból is kivehető, hogy a "korlátozott készlet", már csak "X ideig elérhető a termék" típusú sürgető hirdetések valóságát is ellenőrzi a Versenyhivatal. Minden eset egyedi, de látható, hogy a pszichés nyomásgyakorlást egy kicsit gumiszabályként is alkalmazza, óvatosan tehát az ilyenekkel (pl. korlátozott készlet, határidő, éppen valaki azt a terméket vásárolja...)! Te is megnéznél még ilyen határozatokat? Így tudod A GVH honlapján kattints a Keresés versenyhivatali döntésekben menüpontra. Kattints az ügýtípusnál például a "fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat"-ra. Állítsd be a dátumot pl. 2018-tól a mai napig. És azonnal ott lesznek a találatok. Legyen még jobb az üzleti modelled, és a fentiek nem érintenek téged! Minneres vagy? Dobjd félre az ilyen vásárlás ösztönző akciókat, lehet ezt jobban is! Az alábbi anyagok segítenek, hogy még átfogóbb legyen a digitális jelenléd, és önként és dalolva jöjjenek hozzád a vásárlók: A webáruház cikkgyűjteményünk: 40+ cikk a sikeres webáruház üzemeltetéséről. Haladó anyagok, esettanulmányok Webshop ötletek 2021 [podcast] Ideje újragondolni a webshopod üzleti modelljét! Webáruház transzformáció Fotó: Envato License Forrás: GVH The post Bírságra számíthat az a webshop, amelyik ilyen vásárlásösztönzővel él first appeared on Minner. - Mándó Milán

[Eredeti](#)

(minner.hu, 2021. január 20., szerda)

Támad a madárinfluenza

Megyei főállatorvos: Fejérben még nincs megbetegedés

FEJÉR MEGYE A szomszédos Komárom-Esztergom, valamint Bács-Kiskun megyében ismét megjelent a baromfiállományokat fenyegető madárinfluenza. Fejérben - a megyei főállatorvos tájékoztatása szerint - eddig nem történt megbetegedés.

A Komárom-Esztergom megyei Ácson viszont két szomszédos pulykatartó gazdaságban, az alföldi Kerekegyházán pedig egy nagy létszámú tojótyúktartó-telepen mutatták ki a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal szakemberei a madárinfluenza vírus jelenlétét. A hatóság mindkét üzemben elrendelte az érintett állomány leölését, megfigyelési körzetet jelölt ki. Kell-e tartanunk a betegség megyei megjelenésétől? - kérdeztük Sziebert Gergely megyei főállatorvostól.

Újra támad a madárinfluenza

Fejérben nincs szükség az eddigiektől eltérő, különleges intézkedésekre

FEJÉR MEGYE A szomszédos megyében felbukkant vírus miatt lapunk megkérdezte a megyei főállatorvost, fokozottabb veszélynek vannak-e kitéve a megyei baromfitartók, szükség van-e az eddigieken felüli pluszintézkedésekre?

Sziebert Gergely elmondta: a megyehatár viszonylagos közelében történt vírusfertőzés miatt nincs szükség az eddigiektől eltérő, különleges intézkedésekre. Továbbra is a legfontosabb az általános járványügyi szabályok, a járvány megelőzését szolgáló, tavaly meghirdetett országos főállatorvosi határozatok szigorú betartása. Miután a fertőzést a vonuló vadmadarak által hordozott vírus okozza, a főállatorvosi rendelkezés szerint a baromfikat a vadon élő madaraktól megfelelő erősségű madárhálóval védett, fedett, lehetőleg oldalról is zárt helyen kell etetni, itatni. Ahol erre nincs lehetőség, ott az ólakban, istállóban kell tartani a jóságokat.

Gondoskodni kell arról is, hogy a takarmányhoz és alomhoz ne férhessenek hozzá a vadmadarak, a takarmányt és a szalmát fedett, zárt helyen, az almot pedig fóliával lefedve, vagy fedett helyen kell tárolni. Szeles időben különösen fontos a jóságok zártan tartása, mivel a szél által a fertőzött területről befújtt tollpihe, por is terjeszti a vírusokat. A vírus elleni védekezéshez az is hozzátartozik, hogy az ólba, az istállóba kizárólag csak a cipője talpának és a kezének fertőtlenítése után léphet be a jóságok gondozója. A megyei főállatorvos felhívta a figyelmet: nagyon fontos, hogy a takarmány és az állatok ivóvíze ellenőrzött, biztonságos helyről származzon, továbbá, hogy a szokottnál is nagyobb gonddal végezzék az istállók karbantartását, fertőtlenítését, az ott használt munka- és szállítóeszközök, gépek tisztítását, rendszeres fertőtlenítését. A vírus elleni védekezés része az is, hogy a baromfitelepen dolgozók kizárólag csak a munkahelyükön viselt ruhát használhatnak. A szigorú szabályok betartása nemcsak a nagy baromfitelepek, hanem a mindössze néhány szárnyas jóságot tartó gazdaasszonyok számára is kötelező.

A baromfitartóknak mostanában fokozottan kell figyelniük jóságaik "viselkedését". Ha gyanús tüneteket észlelnek, például bágyadtak, étvágytalanok az állatok, kevesebbet isznak, borzolt a tollazatuk, a megszokottnál kevesebbet tojnak, s ha mindehhez még elhullás is járul, haladéktalanul értesíteniük kell az állatorvost, vagy a hatósági állatorvost. Ez nemcsak a járvány megakadályozása miatt fontos, a baromfitartó érdeke is. Állami kártalanításra ugyanis csak azok számíthatnak, akik mindenben eleget tesznek a járvány megelőzését szolgáló előírásoknak - hangsúlyozta Sziebert.

A madárinfluenza vírustörzse először 2014-ben, Ázsiában okozott járványt, majd 2014 novemberében megjelent Európában is. Tavaly több európai országban és nálunk is felütötte fejét a fertőzés. Szeptemberre sikerült felszámolni, s el is nyertük az Állategészségügyi Világszervezet előírásai szerinti madárinfluenzamentes besorolást. A veszélyes fertőzés elterjedésének megelőzéséhez komoly gazdasági érdekünk fűződik, a betegség okozta kár több százmillió forintban mérhető. A madárinfluenza most kimutatott altípusa kapcsán emberi megbetegedés nem fordult még elő, a baromfitermékek biztonsággal fogyaszthatók.

Fotó: NN (FMH-archív)

A szabályok betartása a néhány tyúkot, kacsát, pulykát nevelők számára is kötelező

Sziebert Gergely megyei főállatorvos

DE

DE

[Eredeti](#)

(Fejér Megyei Hírlap, 2021. január 21., csütörtök, 1+4. oldal)

Megosztás

Az uniós szabályozást megelőzve készül megregulálni a közösségi médiumokat a magyar kormány, mert a választási kampányban nem szeretne olyan letiltásokkal szembesülni, mint a távozó amerikai elnök.

Összeesküvés-elméleteket gyártó amerikai aktivistára hivatkozott a magyar igazságügyi miniszter, amikor a technológiai cégek visszaélései elleni fellépés mellett érvelt - ám távolról sem azért, hogy ne lehessen ilyen elméleteket terjeszteni. Varga Judit ugyanis tényként kezelte James O'Keefe Twitter-üzeneteit, amelyeket a The New York Timestől a CNN-ig úgy ítélnék meg, hogy egy szélsőjobboldali provokátor álhírei. Habony Árpád londoni hírügynöksége, a V4NA azonban forráskritika nélkül veszi át ezeket a posztokat, amelyek aztán 24 órán belül az egész magyar kormánypárti médián átviharzanak. O'Keefe és szervezete, a Project Veritas azt igyekszik bizonyítani, hogy a veretes amerikai sajtóorgánumok és a közösségi médiumok is szándékosan befolyásolják a tartalmakat, méghozzá az utóbbi években elsősorban Donald Trump kárára. A magyar miniszter tehát hiteles forrásként hivatkozott Facebook-oldalán a Project Veritasra, mondván: veszélyben vannak a konzervatív értékek képviselői, mert titokban korlátozzák láthatóságukat a közösségi médiában. Ez pedig azonnali fellépést indokol a rendszerszintű visszaélésekkel szemben, úgyhogy a miniszter össze is hívta a Digitális Szabadság Bizottság rendkívüli ülését.

Aligha lenne olyan Facebookvagy Twitter-felhasználó, aki ne mondaná azt, hogy ideje lenne kezdeni valamit az eredeti szerepükön messze túlterjeszkedett óriásokkal. Trump ideiglenes kitiltása a Facebookról, mi több, tweetjeinek örökre szóló felfüggesztése még azokban is megütközést keltett, akik nem mondhatók a volt elnök rajongóinak. A világon mindenütt foglalkoznak ezeknek a platformoknak a szabályozhatóságával, és a jogalkotók két fő irány között vacillálnak - mondja Ormós Zoltán internetjogász. Az egyik szerint pusztán tárhelyszolgáltatókról van szó, amelyeknek előzetesen nem kell és nem is lehet monitorozniuk a felületüket; a jogsértő tartalmakat csak akkor lehet és kell eltávolítaniuk, ha arról bírósági ítélet születik. A másik nézet szerint viszont a közösségi médiumok

szolgáltatóit felelőssé lehet tenni az oldalaikon megjelent tartalmakért. Ebben az esetben viszont jogos, hogy a szolgáltató megkezdi az előzetes szerkesztést. Ha pedig már felelős, akkor elvileg perelhető is, holott nem tartozik a tartalomszolgáltatók körébe. Vagyis lenne mit szabályozni.

A Trumppal szemben alkalmazott eljárás gyakorlatilag védhetetlen. A világon számos zavargás történik, a szervezők posztjait mégsem törlik, a Capitolium lerohanásakor viszont minden szolgáltató aktivizálja magát, és még az Amazon, az Apple és a Google is eltávolítja kínálatából azt az alkalmazást - a Parlert -, amelyen az amerikai elnök hívei tartják egymással a kapcsolatot. A Nemzeti Közszerződési Egyetem adjunktusa, Bartóki-Gönczy Balázs a HVG érdeklődésére amellel érvel, hogy ezeknek a platformoknak is legyen átlátható a moderálási szabályzatuk, a döntéseikkel szemben pedig legyen külső jogorvoslati fórum. Azt pedig a jogszabályok határozzák meg, hogy melyek azok a tartalmak (a rémhírterjesztéstől a holokausztagadásáig), amelyek veszélyesek a társadalomra. Bartóki-Gönczy szerint nem elfogadható, hogy a szuverén államok mellett egy olyan pszeudójogrendszer alakuljon ki, amely gyakran ellentétes a magyar joggal. Az Egyesült Államok mindezt a piaci verseny felől közelíti meg, így ott felmerült a technológiai cégek feldarabolásának a lehetősége.

Európában december közepére készült el az Európai Bizottság két rendelettervezete a digitális piac és a digitális szolgáltatások szabályozására, ám akár évekbe is beletelhet, mire azokat elfogadják és alkalmazandók lesznek - kalkulál a KPMG Legal Tóásó Ügyvédi Iroda versenyjogi szakértője, Krénusz Ákos. A javaslat a cégméret és a vállalat piaci helyzete alapján meghatározná, mely platformszolgáltatók számítanak kapuőrnek, és rájuk az eddigieknél szigorúbb szabályok vonatkoznának, tehát mérsékelnék a fogyasztók kiszolgáltatottságát. Például nem tehetné meg egy Google, hogy a saját maga által kínált szolgáltatásokat és termékeket másokénál előrébb sorolja, nem akadályozhatná meg egy Apple, hogy a gyárilag telepített alkalmazásokat eltávolítsa a felhasználó.

Orbán Viktor és lengyel barátja azonban azt az egy-két évet sem szeretné tétlenül végigülni, amíg az uniós szabályozás megszületik. A lengyel igazságügyi miniszter még decemberben - a capitoliumi ostrom előtt - rukkolt elő egy törvényjavaslattal, amely különbírásgot állít fel a szólásszabadság védelmére. Ha például a Facebook eltávolítaná egy lengyelországi felhasználó posztját, a lépés kárvallottja panaszt tehetne a techcégnél, amelynek 48 órája lenne a válaszadásra, végső soron pedig a különbírásg tenne igazságot a vitában. Hasonló megelőző csapásra készül Varga Judit is. A sebtében összehívott Digitális Szabadság Bizottság tavaly március óta létezik, állandó résztvevői között kizárólag a kormányzathoz, illetve az államigazgatáshoz kötődő személyek vannak, a szabadsághoz pedig annyi köze van, hogy a kommunikáció szerint bárki eljuttathatja a bizottsághoz a tapasztalatait, észrevételeit. A miniszter mindenesetre már megfogalmazta az ítéletét: tapasztalatai szerint a Twitterhez hasonlóan a Facebook is korlátozza a "keresztény, konzervatív, jobboldali véleményeket". Varga Judit lapzártánk után egyeztet a Gazdasági Versenyhivatal elnökével is a technológiai cégek tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatának szankcionálásáról. A Fidesz nézeteinek szabad terjesztésére várhatóan azon a megbeszélésen is érzékenyek lesznek, hiszen a GVH elnöki posztját áprilistól a párt egyik tagja, Rigó Csaba tölti be. A Facebookot - gagyin - koppintó Hundub megjelenése ugyanakkor azt is felveti, hogy kormányzati körökben felmerült: ezt az infrastruktúrát is kisajátítanák. A "magyarok közösségi oldalát" a Magyar Nemzet harangozta be, és első felhasználói között ott volt Orbán Viktor is.

Varga Judit és a belvárosi csendőr szobra. Megregulázná a közösségi médiát
SZABÓ YVETTE

[Eredeti](#)

(HVG, 2021. január 21., csütörtök, 15+16. oldal)

Te is vettél ilyen kétszersültet az Ikeában? Meg ne edd, veszélyes lehet

Etilén-oxiddal szennyezett az ikeás Knäckebröd Flerkorn...

Etilén-oxid szennyezettség miatt visszahívta a Knäckebröd Flerkorn nevű 250 grammos, többgabonás kétszersültet gyártója, a finn Lantmännen Cerealia, a magyarországi forgalmazója az IKEA - hívta fel a figyelmet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) csütörtökön. Az IKEA közölte: a visszavételhez nem szükséges a vásárlást igazoló blokk vagy nyugta bemutatása. A közlemény szerint a felhasznált szezámag etilén-oxid szennyezettsége miatt kellett visszahívni a kétszersültet. A termékvisszahívás kizárólag a 3067203 tételszámú és a 2021. 02. 13. minőségmegőrzési idejű termékekre vonatkozik. A Nébih kéri a vásárlókat, hogy az azonosító adatokkal megegyező terméket ne fogyasszák el! Az etilén-oxid szintetikus előállított gáz, egyes országokban használják fűszerek és egyéb termények esetén rovarölő szerként, valamint azok fertőtlenítésére. Az Európai Unióban az etilén-oxid hatóanyag felhasználása tilos, mert hosszú távú rendszeres fogyasztása megnövelheti egyes daganatos betegségek kialakulásának kockázatát. Az EU-ban a termények etilén-oxid tartalmára szigorú határérték van érvényben, amely a legkisebb, már mérhető mennyiségnek felel meg. Az IKEA az MTI-vel közölte: eddig nem kaptak arról értesítést, hogy vásárlóik bármiféle egészségi problémát észleltek volna, ugyanakkor elővigyázatosságból az IKEA azonnali hatállyal leállítja a termék árusítását, és visszahívja azt. Az IKEA az általa forgalmazott összes élelmiszert folyamatosan teszteli, hogy megfeleljen az élelmiszerekkel kapcsolatos szabályozásoknak és előírásoknak, illetve az IKEA által megfogalmazott minőségi követelményeknek. Kéri, hogy akik rendelkeznek 20118942 cikkszámú, 2021. 02. 13. minőségmegőrzési idejű Knäckebröd Flerkorn sokmagvas ropogós kenyérrel (250 g), azok a terméket ne fogyasszák el, hanem vigyék vissza bármelyik IKEA áruházba, a Svéd Finomságok Boltjába. További információk elérhetők az IKEA. hu weboldalon vagy a +36 1 460 31 60 információs telefonszámon. Címlapkép: Getty Images -

[Eredeti](#)

(penzcentrum.hu, 2021. január 21., csütörtök)

Együtt lépnek fel a fogyasztók védelmében

Megújította a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok - például a megtévesztő vagy agresszív értékesítés - kiszűrését és az ellenük összehangolt, hatékony fellépést segítő együttműködését az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM), a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) és a Magyar Nemzeti Bank (MNB). A GVH és az MNB

együttal bővítette kétoldalú együttműködési megállapodását is, amelynek révén a két szervezet vállalta a tudásmegosztást a pénzügyi területet érintő kérdésekben.

VG

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2021. január 22., péntek, 2. oldal)

A csehek már tiltják a "kettős minőségű" élelmiszerek árusítását

A cseh parlament szerdán megszavazta "kettős minőségű" élelmiszerek árusításának tilalmát. Mellette pedig bevezetik, hogy a nagyobb kiskereskedelmi egységeknek 55 százalékban cseh terméket kell kínálniuk 2022-től egy sor kategória esetében.

Felzárkózott hazánkhoz Csehország, tegnap a parlament megszavazta a "kettős minőségű" élelmiszerek árusításának tilalmát, azaz főszabályként a jövőben nem lehet azonos márkanéven olyan élelmiszert eladni Csehországban, aminek külföldön más a beltartalma.

Kivételek ugyan vannak, de ha egy céget szabályszegésen kapnak, akár 50 millió korona (680 millió forint) is lehet a büntetés - kezdi a G7 a cikkét a cseh bolti szabályok változásáról, melyeknek része lett egy másik tilalom is. 2022-től közel száz élelmiszer esetében a 400 négyzetméternél nagyobb alapterületű boltoknak legalább 55 százalékban cseh termékeket kell árulni, majd évente nő ennek aránya 3 százalékkal. Vagyis 2028-ban már 73 százalék helyi terméket kell árulni.

Magyarországon is volt törekvés arra, hogy a kiskereskedelmi láncok több hazai terméket áruljanak, de az új cseh szabályozás ennél jóval keményebb. Kivételt csak a kisebb, vagy kifejezetten szűktermékkörre specializálódott boltok élvezhetnek csak.

(kep-id=867747-align=center-title=auto-width=580-galeria=1-popup=1)

Az Európai Bizottság, valamint Ausztria, Belgium, Hollandia, Francia-, Olasz-, Német-, Lengyel- és Spanyolország is kifejezte nemtetszését a törvénnyel szemben. Ezzel együtt, ha a törvény életbe lép, évekre telhet, míg egy kötelezettségszegési eljárás végigfut az EU-ban - idézi a portál a denik.cz-t.

A cseheknek az előbb jelenthet gondot, hogy bizonyos élelmiszerekből egyszerűen nem termelnek ehhez elegendő mennyiséget Csehországban: ilyen például a bor, de a gyümölcsöknél is csak egyharmados a hazai termelők részesedése, ráadásul itt a szezonális is szerepet játszik.

A cseh agrárkamara szerint viszont az olcsó importtermékekkel tartják sakkban a cseh termelőket, és változtatni kell ezen a helyzeten, amire a szabály alkalmas lehet.

A magyar kormány és a hatóságok 2017-ben indítottak vizsgálatot amiatt, hogy kettős minőségű élelmiszerek vannak Magyarországon a boltokban, vagyis azok külföldön jobb vagy más kivitelűek azonos néven. Így 2022-től tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatként szankcionálható lesz a kettős minőség, miután az Országgyűlés ellenszavazat nélkül elfogadta a fogyasztóvédelmi törvény módosítását. - Store Insider

[Eredeti](#)

(storeinsider.hu, 2021. január 21., csütörtök)

Nívó

Ne csodálkozzon senki, ha a napokban levelet hoz a postás a bankjától. A fő kérdés az, hogy miért kapjuk és mit kezdjünk vele. Brexit. Sokan talán nem is gondolnák, de van, akinek igenis dolga van vele, noha magyar állampolgár. Ugyan nem olyan sok honfitársunkat érint, de azért hírek szerint több tízezer ember is lehet, aki mégiscsak érintett, például azok, akiknek egy gibraltári biztosítónál van temetési biztosítása. Mi lesz az ő szerződéseikkel, mire figyeljenek, illetve mit kell tenniük, mert hogy tenniük kell. Aztán, lehet, hogy többen már nagyon unják, de miután már az új jótállási szabályok vannak érvényben, ma ismét átismételjük a legfontosabbakat, hogy senkit se lehessen félrevezetni, mert eddig nagyon úgy néz ki, hogy hiába múlt el január 1-je, bizonyos üzletekben olyanok, mintha nem is tudnák, hogy sok minden megváltozott. És a végén egy megtörtént eset, aminek általános tanulságai is vannak. Valaki kinézett egy internetes webáruház honlapjáról és vásárolt is egy több tízezer forintos térdepelő széket, annak rendje és módja szerint persze megrendelte. A kiszállított terméken használati nyomokat talált és ráadásul nem is olyan volt, mint amit a neten lehetett látni, tehát a fényképpel egyáltalán nem egyezett meg a valóság. 14 napon belüli elállási nyilatkozattal élt és gondosan becsomagolta az adott térdepelő széket, amit postára is adott. A webáruház olyan indokkal utasította el, hogy ragasztós lett a termék. Mit lehet ilyenkor csinálni? Milyen lépéseket kell mindenképpen megtennie ahhoz, hogy szabályszerű legyen az ő kérése, vagyis, hogy ne tudja kikerülni a webáruház az elállási jog érvényesítését? Címkék: Binder István felügyeleti szóvivő, Magyar Nemzeti Bank, gibraltári biztosító, temetési biztosítás, több tízezer magyar állampolgár, Brexit, tennivalók, határon átnyúló licence-szel rendelkezett, uniós tag, felügyelet, szolgáltatás, engedély, érvényes szerződés, új szerződéseket nem köthetnek, lejáró szerződéseket nem hosszabbíthatják meg, nem módosíthatják, kockázatokat sem bővíthetik, kapcsolattartás módja, kedvező kamatozású hitel, minősített fogyasztóbarát hitelek, fogyasztóbarát személyi kölcsönök, olcsóbb, fogyasztóbarát kiszolgálás, lakáscél, felújítás, bővítés, személyi kölcsönök, szabadfelhasználás, hitelkiváltásra, Parragi Attila fogyasztóvédelmi szakértő, külföldi webáruház, rendelés, késedelem, hetenkénti dátummal tolják ki a határidőt, uniós szabályok nem élnek, jelzés, terméket nem kapta meg, visszautalás, újraküldés, nagy forgalom, lemaradás, pótlás, kevés jogorvoslat, kockázatvállalás.

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2021. január 21., csütörtök, 14 óra)

Nem gyakran panaszkodunk a fogyasztóvédelemnél online vásárlás után

Alig több mint tíz internetes vásárlással kapcsolatos panaszt kapott decemberben a Hargita Megyei Fogyasztóvédelmi Felügyelőség. Az ilyen jellegű bejelentések száma nem ugrott meg jelentősen, noha országszerte rekordokat döntött az e-kereskedelem a múlt év utolsó hónapjában. Kategória: Aktuális

Az a legbiztonságosabb, ha online rendeléskor a vásárló kiválasztja a csomag kézbesítéskor való kibontásának lehetőségét. Képünk illusztráció • Fotó: Barabás Ákos Nem szokott sok, internetes vásárlásokkal kapcsolatos panaszt kapni a Hargita Megyei Fogyasztóvédelmi Felügyelőség, és amint azt Laurentiu Moldovantól, az intézmény vezetőjétől megtudtuk, ez 2020-ban is így volt, dacára annak, hogy a koronavírus-járvány miatt megváltoztak a vásárlói szokások, azaz nőtt az online megrendelések száma. Decemberben, amikor országszerte rekordokat döntögetett az e-kereskedelem, a megyei fogyasztóvédelmi felügyelőség összesen tizenkét internetes vásárlással kapcsolatos panaszt kapott, ami ugyan több mint a novemberi négy hasonló jellegű bejelentés, de egyáltalán nem mondható soknak - vélekedett a hatóság megyei vezetője. Az, hogy nem ugrott meg tavaly az ilyen jellegű panaszok száma, azt is feltételezi, hogy a járvány miatt online értékesítésbe kezdő vállalkozások is meg tudtak felelni az internetes értékesítés szabályainak. **HIRDETÉS** Egyébként az internetes vásárlásokra vonatkozó panaszok leggyakrabban arról szólnak, hogy a vásárló nem kapta meg a megrendelt terméket, vagy meghibásodva, sérülten érkezett meg, így voltaképpen a bejelentések egy részében nem is, illetve nem csak a webáruházak, hanem a futárszolgálatok is érintettek - tájékoztatott a megyei fogyasztóvédelmi felügyelőség vezetője. Az intézmény friss adatai szerint egyébként 2020-ban csökkent a fogyasztói bejelentések száma a 2019-ben feljegyzettekhez képest. "Nem is kevéssel, ugyanis éppen százal kevesebb" - mondta Laurentiu Moldovan. 2020-ban ugyanis 1420 bejelentést kapott a megyei hatóság, egy évvel korábban azonban százal többet. A tavalyi 1420 bejelentés közül 489 bizonyult megalapozott fogyasztóvédelmi panasznak, szemben a 2019-es 520-szal. A felügyelőség vezetője azonban kitért arra is, hogy az internetes vásárlásokra vonatkozó panaszok részarányát nem összesítik, így az nem jelenthető ki, hogy az online kereskedelemre vonatkozó panaszok száma biztosan csökkent 2020-ban, az azt megelőző évhez viszonyítva. -

[Eredeti](#)

(szekelyhon.ro, 2021. január 21., csütörtök)

Informatikai hiányosságok a Groupama Biztosítónál

[https://www.minuszos.hu/author/girntjoe/Közel ötvenmillió forint bírságot szabott ki a Groupama Biztosító Zrt.-re a jegybank, egyebek közt informatikai hiányosságok miatt - közölte a Magyar Nemzeti Bank \(MNB\). A jegybank rendszeres ellenőrzései keretében átfogó vizsgálatot végzett a Groupamánál, a 2017 májustól a vizsgálat lezárásáig terjedő időszakra. A feltárt jogsértések miatt a jegybank 39,5 millió forint felügyeleti és tízmillió forint \[...\]](https://www.minuszos.hu/author/girntjoe/Közel ötvenmillió forint bírságot szabott ki a Groupama Biztosító Zrt.-re a jegybank, egyebek közt informatikai hiányosságok miatt - közölte a Magyar Nemzeti Bank (MNB). A jegybank rendszeres ellenőrzései keretében átfogó vizsgálatot végzett a Groupamánál, a 2017 májustól a vizsgálat lezárásáig terjedő időszakra. A feltárt jogsértések miatt a jegybank 39,5 millió forint felügyeleti és tízmillió forint [...])

The post Informatikai hiányosságok a Groupama Biztosítónál first appeared on [-] [minuszos.hu](https://www.minuszos.hu).

Közel ötvenmillió forint bírságot szabott ki a Groupama Biztosító Zrt. -re a jegybank, egyebek közt informatikai hiányosságok miatt - közölte a Magyar Nemzeti Bank (MNB). A jegybank rendszeres ellenőrzései keretében átfogó vizsgálatot végzett a Groupamánál, a 2017 májustól a vizsgálat lezárásáig terjedő időszakra. A feltárt jogsértések miatt a jegybank 39,5 millió forint felügyeleti és tízmillió forint fogyasztóvédelmi bírságot is kiszabott a biztosítóra. Az informatikai terület vizsgálata során az MNB szabálytalansággként

azonosította többek között, hogy a Groupama nem megfelelően végezte el a tesztkörnyezetben felhasznált adatok anonimizálását, illetve nem rendelkezik a rendszerbiztonsági kockázattal arányos vírus- és más rosszindulatú program elleni védelemmel. A bírság összegének meghatározásakor a jegybank figyelembe vette többek közt a biztosító által elkövetett jogszabálysértések viszonylagosan jelentős súlyát, illetve azok lehetséges hatásait. Enyhítő körülménynek számított ugyanakkor a biztosító együttműködő magatartása a jegybanki vizsgálat során, és az, hogy több kockázati kategóriában alacsony, vagy mérsékelt kockázatot azonosított az MNB. - szerk-

[Eredeti](#)

(minuszos.hu, 2021. január 21., csütörtök)

A fogyasztók védelméért

BUDAPEST Megújította a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok kiszűrését célzó együttműködési megállapodását az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM), a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) és a Magyar Nemzeti Bank (MNB).

Az ITM nevében Palkovics László miniszter, az MNB részéről Matolcsy György elnök, a GVH képviselőjében pedig Rigó Csaba Balázs elnök írta alá Budapesten a három intézmény kibővített megállapodását a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok - pl. a megtévesztő vagy agresszív értékesítés - elleni összehangolt és hatékony együttműködésről - tájékoztatott a nemzeti bank.

A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat esetén fogyasztóvédelmi hatósági hatáskörben az ITM szakmai irányítása alá tartozó kormányhivatalok járnak el. Az MNB az általa felügyelt pénzügyi intézmények jogsértő kereskedelmi gyakorlata esetén intézkedhet. A GVH pedig akkor léphet fel ilyen ügyekben, ha a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. A kibővült együttműködési dokumentum alapján a három intézmény rendszeresen egyeztet az egységes jogalkalmazásról, bemutatva a témával kapcsolatos fontosabb ügyeket is.

ZH

[Eredeti](#)

(Zalai Hírlap, 2021. január 22., péntek, 8. oldal)

Halportrékkal vadásznak a nagyhalakra

Fotókat kérnek a sporthorgászoktól a legnagyobb sikereikről, ezzel is védenék a méretes példányokat az eltulajdonítástól.

MISKOLC. Nagyhalakra vadászik az észak-magyarországi horgászvizeken a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal halkommandója. A Nyékládháza közeli Debreceni- és Gólem-, valamint a Mályi-tavon megfogott, majd visszaengedett, 10 kilónál nagyobb pontyokat ábrázoló fényképeket várja az Állami Halóri Szolgálat a sporthorgászoktól.

Az elmúlt 7-8 évben készült halportrékra számítanak, amelyek segítségükre lehetnek a horgászat-halászat területén jelen lévő illegális tevékenységek, elsősorban szabálytalan pontyáttelepítések felderítésében.

Több évtized munkája van benne

Az Észak-Magyarországi Horgász Egyesület elnökétől, Faragó Pétertől ugyanis megtudtuk: kis túlzással élve szinte iparági méreteket öltött vizeiken a nagy testű halak eltulajdonítása. A méretes példányok - a horgászok között közszájon forgó információk szerint - a sporthorgászatra és horgászversenyekre specializálódott magán horgásztavakba kerülnek, amelyek kimondottan a nagy hal kifogásának élményét kínálják. A nagy testű halak számukra ezért reklámértéket is képviselnek.

Egy méretes példány felnevelése azonban több évtizedes munka eredménye, beszerzésük pedig meglehetősen korlátozott a szabadpiacon. Az áruk ennek megfelelően igencsak magas: egy 25-30 kilós ponty esetében ez meghaladhatja a 600 ezer forintot is. Ezzel magyarázható, miért is lát fantáziát a nagyhalak természetes vizeinkből való kifogására és értékesítésére a feketegazdaság.

Nagyhal azonban mindeddig nem akadt a halőrök horgára, tettenérés nem történt - tudtuk meg a horgászegyesület elnökétől. Ezért is kérik most a sporthorgászok támogatását, hogy a rapszicok áldozatait a későbbiekben be tudják majd azonosítani. Már amennyire egy hal esetében lehetséges. Mindenesetre várják a fotókat a 10 kilogrammot meghaladó ponty egyedekről az allamihalor@nebih.gov. hu internetes címen. Az egyéni horgászoktól szeretnék megtudni, hogy a halat melyik vízterületen és mikor fogták, kifogásakor pedig mekkora volt a mért tömegük. Az e-mail tárgyában pedig tüntessék fel: "Nagyhal".

Működött a horgásszerencse

ÉM

[Eredeti](#)

(Észak-Magyarország, 2021. január 22., péntek, 16. oldal)

Több volt a jogsértés a boltokban

SOMOGY A megyében tavaly 250 kereskedelmi egységet ellenőrzött az Információs és Technológiai Minisztérium. A boltok harmadánál tapasztalt jogsértést, közel 1,7 millió forint értékben szabott ki bírságot.

Több volt a szabálytalanság a boltokban

Somogyban tavaly az ellenőrzött 250 üzlet harmadánál nem volt minden rendben

SOMOGY - A fogyasztóvédelem munkatársai januárban három üzletünkben, a két kaposmérőiben és a mosdósiban folytattak ellenőrzést - mondta el érdeklődésünkre Hatta József, a Kapos Coop Zrt. kereskedelmi vezetője. - Nem volt gond, mindent rendben találtak. A szakemberek a fogyasztói áron kívül az egységár meglétét is vizsgálták. Utóbbi segítségével a vásárlók könnyen össze tudják hasonlítani a különböző termékek árait,

ugyanis kilóra, illetve literre vetítve is feltüntetik, hogy mennyibe kerül az áru. Ezt a tej és tejtermékeknél éppúgy alkalmazzák, mint a húskészítményeknél vagy az italoknál.

A hatóság munkatársai az akciós árakat is vizsgálják. Próbavásárláskor azt ellenőrzik, hogy fizetéskor valóban annyit kell-e fizetni, mint amennyi a terméken szerepel. Hatta József elmondta: ha egy boltjukban ellenőrzést tartottak, az üzletvezetőnek azt rögtön jeleznie kell a központnak. A fogyasztói ár feltüntetésével kapcsolatban 2020-ban néhány hibát tártak fel náluk, ezért kisebb bírságot fizettek.

A hatóság munkatársai az akciós árakat is ellenőrizték

A kereskedelmi vezető kiemelte: cél, a fogyasztóvédelmi előírások maradéktalan betartása. Két megyében 57 üzletet tartanak fenn, s közel 170-en dolgozójuk van.

- Somogyban tavaly összesen 250 kereskedelmi egységet ellenőriztek - közölte megkeresésünkre az Információs és Technológiai Minisztérium (ITM). - A hatóság a boltok harmadánál - 34 százalék - tapasztalt jogsértést, közel 1,7 millió forint értékben szabott ki bírságot. Tavaly a kis élelmiszerüzletek kifogásolási aránya 50 százalékos volt a 2019-es 30 százalékhoz képest. Jelentősen nőtt a ruházati üzletek - 11-ről 34 százalékra -, a pékségek - 9-ről 25 százalékra - és az áruházláncok - 14-ről 24 százalékra - kifogásolási aránya is.

Az ITM tájékoztatása szerint az árfeltüntetési szabályokat összesen 75 üzlet nem tartotta be. Kilenc boltban nem volt hiteles mérleg, s nyolc esetben fordult elő a vásárlók könyvével vagy a panaszok kezelésére vonatkozó tájékoztatással kapcsolatos hiányosság. Fogyasztói megkárosítást 20 üzletben 22 termék esetében tártak fel, annak legmagasabb mértéke 500 forint volt.

A megyei ellenőrzések során a korábbi évekhez hasonlóan az egységár feltüntetésével kapcsolatban tapasztalták a legtöbb szabálytalanságot, ez az üzletek harminc százalékánál volt kifogásolható. Azt is közölték: az eladási ár feltüntetése kapcsán a vizsgált kereskedelmi egységek kifogásolási aránya 12, az akciós egységár feltüntetése esetében tizenegy százalékos volt.

A szezonális termékeket is ellenőrzik minden évben a boltokban
Harsányi Miklós

[Eredeti](#)

(Somogyi Hírlap, 2021. január 22., péntek, 1+5. oldal)

Már az autók is kémkednek utánunk?

Idén január elsejétől minden új autót el kell látni a fogyasztást feljegyző adatrögzítővel. Fekete dobozok azonban már eddig is voltak az autókban, csak épp nem tették őket kötelezővé.

Időről időre felröppen a hír, hogy az új autókat kötelezően fel kell majd szerelni egy baleseti adatrögzítővel, hivatalos nevén eseményadat-rögzítővel. A repülőgépek fekete dobozához hasonló egység lényege, hogy a balesetet követően le lehessen hívni belőle az eseménnyel összefüggésbe hozható adatokat, például a sebességet, a lassulást, az oldalgyorsulást, a fék használatát, vagy az autó helyzetét, mégpedig az esemény előtti, közbeni és kis idővel utáni értékeket is. Érthető módon ez nagyon megkönnyítené a balesetet kivizsgálók dolgát, azonban sokan tartanak attól, hogy ez olyan lenne, mintha egy rendőr ülne mellettük, aki mást sem tesz, csak folyamatosan a sebességmérőt lesi.

Az aggódók megnyugtatósására elmondhatjuk, hogy egy ilyen fekete doboz megjelenése a teljesen új személyautó és kisteherautó (3,5 tonnáig) típusok esetében 2022. július 6-a, újként forgalomba helyezett, de már futó (vagyis már típusengedéllyel rendelkező) típusok esetében 2024. július 7-e előtt nem várható. Ezt a dátumot követően ellenben kötelező lesz minden Európában forgalomba hozott autóra beépíteni.

Díjkedvezményt ér a fekete doboz

Egyes országokban régóta kapható baleseti adatrögzítő. Drága, de beépítését díjazták a biztosítók. A baleseti adatokat rögzítő fekete doboz ötlete egyébként nem új. Ausztriában, Németországban és Svájcban, már a kilencvenes évek óta kapható ilyesmi UDS (UnfallDatenSpeicher: baleseti adatrögzítő) néven. A saját érzékelőkkel ellátott kis doboz figyel és rögzíti a sebesség és lassulásértékeket, esetleges felborulást, és az utólagos kivizsgálás céljára megőrzi azokat. A dobozka ára elég borsos, 700 euró (kb. 250 ezer Ft), de a biztosítók jelentős díjkedvezményt adnak azoknak, akik beépítik.

A baleseti eseményadat-rögzítő tehát egyelőre még a jövő, míg a jelen az, hogy idén január elsejével új károsanyag-kibocsátási szabvány, az Euro 6d (eddig, átmeneti 6D temp helyett) lépett életbe. Ennek egyik kitétele, hogy minden újonnan forgalomba helyezett autónál folyamatosan rögzíteni kell az üzemanyag-fogyasztást. Az egyfajta fekete dobozként is felfogható, FCM (Fuel Consumption Monitoring: üzemanyag-fogyasztás megfigyelő) rövidítéssel jelzett adatrögzítő bevezetésének célja, hogy elejét vegyék az olyan hamisítási ügyeknek, mint amilyen a 2015-ben kirobbant dízelbotrány volt. Mellékesen azonban akár arra is alkalmas lehet, hogy az összfogyasztási értéket az átlagfogyasztás ismeretében összevessék a kilométer-számláló adatával, ami megnehezíti az óra visszapörgetők dolgát.

Az FCM gyakorlati megvalósítása nem jelent komoly feladatot az autógyártóknak. Az Audi például sajtóközleményben tette közhírré, hogy ehhez csupán egy szoftvermódosításra volt szükség. Ez a kijelentés nem is annyira meglepő, ha figyelembe vesszük, milyen technológiai szinten állnak nemhogy a mai, de a már középkorú autók is. A számos megoldás közül példaként vegyük először a légszákot, amelynek vezérlő elektronikájáról már a gyakorlatban is többször kiderült, hogy remekül beválik fekete dobozként. Az ugyanis a legtöbb esetben nemcsak feldolgozza az érzékelőktől érkező (sebesség, lassulás, oldalgyorsulás, megpördülés, illetve az ütközést közvetlenül érzékelő ütődés jeladóktól) jeleket, és adja ki az alapján a légszákok begyűjtési parancsát, hanem rögzíti az esemény előtti 30 másodperc adatait. Így megfelelő berendezéssel a baleset után kiolvashatók belőle a baleset körülményei.

Bírósági eljárás keretében használták már a légszákindító elektronikákban tárolt adatokat az Egyesült Államokban, de állítólag már Magyarországon is. Mindkét esetben a megengedett sebesség kétszeresénél nagyobb tempót rögzített az egység. Ez a mérték azért is fontos, mert valódi fekete dobozként való használat esetén lényeges lenne, hogy az adatai hitelesítettek legyenek (hasonlóan a traffipaxok sebességméréséhez). Többszörös túllépés esetén az azonban biztosan állítható, hogy nem a megengedett sebességgel, vagy annak közelében hajtott az autó.

A légszák és annak vezérlő elektronikája azonban csak egy a ma autóinkban megtalálható és adatokat kezelő, adott esetben tároló egységek közül. Ilyen például a navigációs rendszer, a fedélzeti számítógép, a különböző kamerarendszerek, de természetesen akár a motorirányító elektronika is. Elektromos autók esetén ehhez hozzájön az akkumulátor működését felügyelő elektronika. Adat tehát akad bőven, a kérdés az, mihez kezd ezzel az autó fedélzeti elektronikus rendszere. A válasz az, hogy alapesetben rengeteget eltárol belőlük, de az internetkapcsolattal rendelkező autók tovább is adhatják azokat. És ezt meg is teszik, amennyiben a tulajdonos hozzájárul ehhez. (Legalábbis elvben hozzá kell járulnia.)

A navigációs rendszer az autó hollétéről, mozgásáról tárolhat, illetve küldhet adatokat. A fedélzeti számítógép a vele párosított mobiltelefon névjegyzékével és egyéb adataival teheti

ugyanezt. A motorelektronika a fordulatszám-, hűtőfolyadék-hőmérséklet-, terhelés- és egyéb adatokat adhat tovább. A vezetőülés elektromos állítása vagy a légzsák ülésfoglaltság-érzékelője arról tudósíthat, hányan ülnek az autóban, a kamerák képe pedig, megfelelő szoftver alkalmazása esetén, a balesetek értékelése során kaphat sorsdöntő szerepet.

Ez utóbbira már ma is akad konkrét példa. A Tesla az önvezetés megvalósításához elsősorban kamerák hadának a képére épít, eltérően más gyártóktól, amelyek kevesebb kamerát és több radart használnak. A Tesla azonban arra is felhasználja a kamerák képét, hogy automatikusan rögzítse vele a balesetek során történő eseményeket. Ahhoz hasonlóan, mint a légzsák vezérlése teszi, csak a Tesla esetében nemcsak számszerű adatok, hanem képi megjelenítés is segíti a baleset kivizsgálását.

Bukta a szervizben

Adásvétel utáni vitában döntött a fekete doboz: Németországban egy használt BMW Z4-es vásárlója azzal támadta meg az eladót, hogy úgy adta el az autót, hogy hibás volt annak tetőmozgató szerkezete. Az eladó cáfolta az állítást, de mert a tető valóban javításra szorult, márkaszervizbe vitték az autót. Ott a szerelő kiolvasta az autó központi vezérlőrendszerének adattárolóját, amiből kiderült, hogy egy bizonyos napon a Z4-es tetejét a tetőnyitásra megengedett tempó helyett jóval nagyobb sebességnél próbálták kinyitni. Az időpont a vételi dátum utáni volt. Vagyis a nem rendeltetészerű használatot nem az eladó, hanem már a vevő követte el. Így pedig nem tarthat igényt a kártérítésre, a javítási költségek őt terhelik.

Az autóban tárolt adatok hozzáférhetősége öt szintű. Bizonyos adatokat maga a tulajdonos is kiolvashat az OBD-csatlakozón keresztül egy akár a netről is beszerezhető kiolvasó segítségével. Alkalmos eszköz beszerzésével ennél többet tudhatnak meg az autóról a nem hivatalos szervizek, míg a márkaszervizek még egy szinttel mélyebb adatokhoz is hozzáférhetnek. Az utána következő szint az autógyáraké, majd végül vannak olyan adatok is, amit még az autógyár sem, hanem csak a beszállítói tudnak kivarázsolni az általuk gyártott egységéből.

Ezek után talán nézzünk néhány gyakorlati példát az ADAC német autókлуб jelentése alapján. Egy internetkapcsolattal rendelkező, előző generációs (2011-2018 között gyártott) B-osztályos (W246) Mercedes a teljesség igénye nélkül a következő adatokat küldi el Stuttgartba: kétpercenként az autó GPS pozícióját olyan adatokkal kiegészítve, mint a kilométeróra állása, a fogyasztás, a tank töltöttsége, guminyomás, stb., az elektromos övfeszítő működési alkalmainak a számát, amiből éppúgy a vezetési stílusra lehet következtetni, mint a túl magas fordulatszámon való motorjáratásból. A városban, országúton, autópályán megtett távolságot és a fényszórók használatát, de még az akkumulátor utolsó 100 töltési ciklusát is, amiből kiderül, mikor használják és mikor áll az autó.

Hasonló adatokat továbbított a BMW központjába már egy előző 320d is, azzal kiegészítve, hogy a csomagban több a motorra és a sebességváltóra vonatkozó adat. Ilyen például a maximális fordulatszám körüli járatás, amit a sebességadattal együtt továbbít a rendszer. Szintén ilyen adat, hogy mikor és mennyit használták az automata sebességváltó különböző programjait (normál, sport, takarékos, stb.). A vezetőülés elektromos állításainak számát, de még azt is rögzítették, hányszor használták az autó CD-lejátszóját.

Elektromos autók esetén az akkumulátorra vonatkozó adatok járulnak még ezekhez hozzá (kivéve persze a belső égésű motorra vonatkozókat). A Renault Zoé például félóránként tudatja az akkumulátor cellafeszültségein és töltésén kívül a kilométer-számláló állását, a az időt, az autó GPS koordinátáit, és az időt. A Zoé bérelt akkumulátorral is kapható volt, a gyártó ugyanezen a rendszeren keresztül tilthatja le az akkumulátort, ha nem érkezik meg időben a bérleti díj.

Az akkumulátor távvezérlése a Renault esetében praktikus megoldás, legalábbis a gyár számára, de a többi autógyár is azt állítja, hogy azért gyűjti az adatokat, mert azok fontos

ismereteket szolgáltatnak számukra az új típusok fejlesztése során. A megszerzett adatok kezelése külön téma, az Európai Unió jogászai dolgoznak azon, hogy biztosítsák a személyi adatok védelmét. Ennek része például az, hogy a jövőben bevezetendő eseményadat-rögzítő nem jegyzeheti fel az autó alvázszámának négy utolsó tagját.

A baleseti eseményadat-rögzítő megjelenése tehát még a jövő, ha nem is a túl távoli jövő eseménye. De, ha belegondolunk, tulajdonképpen már a mai autókban is minden rendelkezésre áll a működéséhez. A sebességgel, a lassulással, az oldalgyorsulással, a megpördüléssel, a fékhasználattal, az ESP közbelépésével kapcsolatos adatokat már mind-mind szolgáltatni képesek a mai autók rendszerei. Az autó helyzetét jelző koordináták pedig az automatikus segélyhívó 2018. március 31-i bevezetése óta állnak rendelkezésre az új autókban, hiszen az eCall néven is emlegetett rendszer nem lenne képes ellátni a feladatát GPS érzékelő beépítése nélkül éppúgy, mint a szintén beépített mobiltelefon modem nélkül sem. (Utóbbin keresztül megy a hívás az ingyenes 112-re automatikusan.)

A fekete dobozok tehát máris itt vannak velünk, és figyelnek minket, mint az a bizonyos Nagy Testvér. 2022. július 6-a, illetve 2024. július 7-e után csak annyi lesz a különbség, hogy ezt hivatalosan és kötelező jelleggel teszik.

(Totalcar 2021. január 22., péntek)

Csalókra figyelmeztet a magyar Aldi

Az Aldi nevében csalók invitálják nyereményjátéokra, tesztelésre a vásárlókat. A boltláncnak nincs köze a megkeresésben szereplő programokhoz.

Rendszeresen megpróbálnak csalók visszaélni a boltláncok nevével, különböző megoldásokkal. Most az Aldi adott ki figyelmeztetést:

Az elmúlt napokban ismét csalók éltek vissza az Aldi nevével, akik vállalatunk nevében sms-ben és emailben küldtek értesítést csomag érkezéséről, nyereményjátékról, vagy tesztelési programról. Tájékoztatunk titeket, hogy az ALDI Magyarország Élelmiszer Bt. nem küld sms-t csomag érkezéséről, illetve nem hirdet olyan nyereményjátékot, amelynek keretében okostelefont lehet nyerni, illetve tesztelési programban történő részvételtől sem küld tájékoztatást emailben.

A szóban forgó programokhoz, hirdetésekhez a magyar Aldinak semmi köze. A cég lehetségesnek tartja, hogy az ismeretlenek csak a jelentkezők adatait szeretnék megszerezni, ehhez pedig a boltlánc nevét használják. Az értesítésekre adott válaszok következtében felmerült esetleges károkért az Aldi nem vállal felelősséget.

A cég közölte: az Aldi által hirdetett, vagy szervezett nyereményjátékok a boltlánc hivatalos weboldalán érhetőek el.

(Napi 2021. január 22., péntek)

Történelmi csúcson a villamosenergia-rendszer terhelése

A magyarországi erőművek együttes teljesítménye 2019-ben az előző évhez képest 563 megawattal gyarapodott, alapvetően a megújuló forrásokra épített kapacitásoknak köszönhetően

Tovább nőtt 2019-ben az előző évekhez képest a villamosenergia-rendszer nyári és téli csúcsterhelése. A nyári 275 megawattal 6633, a téli 236-tal 7105 megawattal emelkedett. Országos szinten mindkettő történelmi csúcs. Az importenergia mennyisége ugyanakkor csökkent, a belföldi termelés kompenzálta.

Az importenergia aránya csökkent 2019-ben, a belföldi egyidejű felhasználás pedig télen és nyáron is megdöntötte az addigi legmagasabb értéket

Jelentős változásokat hozott a 2019-es év a magyar villamosenergia-piacon. A vizsgált év árampiaci adataiból látható, hogy a villamosenergia-felhasználás alig háromtized százalékkal nőtt 2018-hoz képest, a bruttó termelés ezzel szemben csaknem hat százalékkal – derült ki a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) és a Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító (MAVIR) ZRt. közös kiadványából. A villamosenergia-rendszer nyári és téli csúcsterhelése egyaránt emelkedett: a nyári 275 megawattal 6633, a téli pedig 236-tal 7105 megawattal. Országos szinten mindkettő történelmi csúcs.

Scherer Zsolt, a hivatal sajtófőnöke visszautalt rá, a téli csúcsok már 2015 óta dinamikusan emelkednek, a rekordértéket 2019. december 5-én mérték.

A magyarországi erőművek együttes teljesítménye az előző évhez képest 563 megawattal gyarapodott, alapvetően a megújuló forrásokra épített kapacitások, elsősorban a napenergia-termelés felfutásának köszönhetően.

Az ipari méretű, 50 kilowatt feletti teljesítményű – engedély- és nem engedélyköteles – naperőművek együttes bruttó teljesítménye 2018-ban mindössze 0,9 százalékkal emelkedett, 2019-ben viszont már 2,8 százalékkal. Ennél sokkal nagyobb mértékű, 44 százalékos volt a gyarapodás a háztartási méretű naperő-hasznosításban, így az összes háztartási napelem együttes teljesítménye elérte a 479,224 megawattot.

A zömében időjárásfüggő megújuló bázison épült erőművi kapacitások értékelésénél figyelembe kell venni, hogy a naperőművek 16, a szélenergia 25 százalékos kihasználtsággal működtek 2019-ben. A hagyományos erőművek körében a nukleáris blokkok kihasználtsága a legmagasabb, az egyéb gáztüzelésű termelők kihasználtsága növekvő, míg a szén-lignit primer forrású termelők csökkenő tendenciát mutattak. Az ország import-export energiaszaldójának mértéke 31-ről 27 százalékra mérséklődött, ezáltal csökkent az ország villamosenergiaimport-kitettsége. Az importenergia csökkenését a belföldi termelés kompenzálta, a Nemzeti Energiastratégia 2030-ra húszszázalékos szintet határoz meg.

Egyre nagyobb a megújulók részaránya

A kormány célja az Energiastratégia szerint, hogy legalább 200 ezer háztartás rendelkezzen átlagosan 4 kW teljesítményű, tetőre szerelt napelemmel 2030-ra. A tavalyi év harmadik negyedének adatai azt mutatják, hogy a Covid-19-járvány sem tudta fékezni a háztartási méretű kiserőművek (HMKE), ezen belül az ilyen méretű (maximum 50 kW kapacitású) napelemek terjedését. Tavaly szeptember végére már 79 681 háztartási méretű naperőmű termelt villamos energiát, összesen 640,21 MW beépített kapacitással. Ismét gyorsult a kapacitásnövekedés üteme: a harmadik negyedév végén 59 MW-tal több napelemes HMKE termelt, mint a második negyedév végén. A második negyedévhez képest több mint tíz százalékkal nőtt a HMKE-k, illetve napelemes HMKE-k darabszáma és beépített teljesítménye. Az adatok alapján 2020 harmadik negyedévében továbbra is többnyire természetes személyek telepítettek háztartási méretű napelemeket: 2020. szeptember végén már több mint 65 ezer háztartásnak volt napelemes háztartási méretű kiserőműve. Ezek átlagos teljesítménye 6,6 kW.

Közeledő téli és nyári energiacsúcsok

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal honlapján visszakereshető összesítésből kiderül, a téli és a nyári áramfogyasztási csúcserték az elmúlt években közelített egymáshoz. Ahogyan korábban írtuk, ennek hátterében nagyrészt a

klímaberendezések elterjedése áll. Megfigyelhető az is, hogy a 2015-ös, immár második legnagyobb nyári csúcsevben a téli legmagasabb terhelés valamivel alatta maradt a legmelegebb évszakban regisztráltak.

(Magyar Hírlap 2021. január 22., péntek)

Útjelző táblák a bankok zöld kihívásaihoz

A klímaváltozás és környezeti degradáció kihatnak a vállalatok jövedelmezőségére, és e pénzügyi kockázatok a bankok mérlegeiben is jelen vannak, azonban mértékük még nem feltárt. A klíma- és környezeti kockázatok megértése és mérése nélkül a bankrendszer a klímaváltozás elleni harcban sem tudja betölteni a potenciális, kiemelt finanszírozói szerepét. Az EU-s szabályozói eszközök ennek orvoslására már kidolgozás alatt vannak, de csak néhány éven belül válnak kötelezővé. A köztes időszakban, a nemzetközi „best practice”-re építve, az MNB Zöld Ajánlása lehetővé teszi a hazai bankszektor számára, hogy a változások elébe menjen és felkészüljön a jövő zöld kihívásaira.

Az MNB és a fenntarthatóság

Az MNB fenntarthatósági alapidokumentuma, a Zöld Program kijelölte a jegybanki és felügyeleti zöld stratégia főbb irányvonalait, ezzel definiálva a „célállomást”. Az egyik legfontosabb odavezető „utat” ennek első pillére jelenti: a pénzügyi szektorra vonatkozó intézkedéseken belül az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok kezelésének fejlesztése és a pénzügyi közvetítőrendszert zöldítése a legfontosabb cél. A 2020 decemberében megjelent Zöld Ajánlás tervezet pedig az „útjelző táblákat” hivatott biztosítani.

A leendő ajánlás célja tehát megfogalmazni, hogy a jelenlegi szabályrendszerben az MNB hogyan értelmezi a körültekintő és prudens hitelintézeti kockázatkezelést a klímaváltozás hatásaival kapcsolatban. A következő évekre tervezett EU-s szabályozások jelentős átalakulásra készítetik a pénzügyi rendszer szereplőit. Amíg ezek hatályba nem lépnek, az MNB ajánlása biztosítja a felkészülési lehetőséget a hazai hitelintézeteknek.

Klímakockázati példák

A klímaváltozással kapcsolatos pénzügyi kockázatok legszembetűnőbb példáit egyelőre a fosszilis iparágakbéli vállalatok jelentik. Amerikában az előző évtizedben körülbelül 50 szénérmű vált fizetéképtelenné, de a világ többi pontján is hasonló a tendencia. A megújuló energiaforrások térnyerésével – ami egyszerre köszönhető technológiai innovációnak, politikai lépéseknek és a fogyasztói attitűdök változásának – a fosszilis tüzelőanyagokkal működő erőművek és az ezeket bányászó, előállító vállalatok versenyhátrányba kerültek és kerülnek egyre inkább. Ez a pénzügyi teljesítmény romlásában, majd fizetéképtelenségben csúcsosodik ki, végezetül pedig a befektetőknél és hitelezőknél csapódik le veszteséggé.

A rengeteg csőd, illetve annál is több csődközeli állapot ellenére a pénz még a mai napig utat talál olyan vállalatokhoz, amelyek környezetileg egyértelműen kártékonyak, és ezért hosszú távon kockázatosak üzleti szempontból is.

Még ha a hazai bankok ügyfelei között kevés szénbányát vagy éppen szénérművet találunk is, más típusú környezetterhelő vállalatok szép számmal akadnak. A Zöld Ajánlásban megfogalmazott elvárások és az abban kiemelt jó gyakorlatok lehetőséget biztosítanak a magyar hitelintézeteknek, hogy úgy alakítsák stratégiai döntéshozatalukat, vállalatirányítási és kockázatkezelési rendszereiket, ami megakadályozza a nem kívánt pénzügyi és környezeti kockázatvállalást.

Melyek a legfőbb kockázatok?

Az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatokat két csoportra, átállási és fizikai kockázatokra osztjuk.

Az átállás egy karbonsemleges, körkörös gazdaságra kockázatokat és lehetőségeket is jelent a gazdasági szereplőknek és pénzügyi szervezeteknek. Például, a fosszilis tüzelőanyagok árát emelő szén-dioxid árazási mechanizmusok, vagy a fenntartható földhasználatot ösztönző politikák bevezetésének következtében csökkenhet bizonyos vállalatok pénzügyi „egészsége”, míg másoknak ez éppenséggel jelentős üzleti potenciált jelenthet.

Az éghajlatváltozás és környezetromlás okozta fizikai veszteségek pedig szintén számottevő hatással lehetnek mind a gazdaságra, mind pedig a pénzügyi piacokra. Például, a biológiai sokféleség csökkenése vagy a talaj termőképességének változása egész iparágakat vagy területeket tehet tönkre.

A tudományos konszenzus arra enged következtetni, hogy ezek a kockázatok jelentős mértékben fognak erősödni. Ráadásul teljesen biztos, hogy valamilyen kombinációban elkerülhetetlenek: abban a – ma még rendkívülinek tűnő - esetben, ha az emberiség drasztikus lépésekkel, fundamentálisan átállítaná a gazdasági rendszert egy fenntartható működésre, akkor magas átállási hatásokkal, kockázatokkal szembesülnénk, hiszen számos hagyományos vállalat és üzleti modell szükségszerűen ellehetetlenedne. A másik extrém esetben, ha túl lassan vagy túl keveset teszünk, akkor az elszabadult kibocsátások egy öngerjesztő folyamatot indukálnak, és valószínűleg a modern emberi civilizáció számára lakhatatlan, „üvegház bolygót” hoznának létre, amelyben nagyságrendileg magasabb fizikai kockázatok jelennek meg. Az összes többi forgatókönyv e két szélsőség közé esik.

Ennek ellenére, a piaci szereplők általában nem veszik kellően figyelembe működésük során sem az átállási, sem pedig a fizikai kockázatokat. Például az MNB 2020 októberi felméréséből kiderült, hogy habár a magyar hitelintézetek majdnem fele azonosított klímakockázatokat, mintegy 70%-uk egyáltalán nem tárgyalja meg ezeket a legmagasabb döntéshozatali szinten. Ez különösen alacsony szint nemzetközi kontextusban. A Kockázatkezelők Globális Szövetségének (GARP) 2020-as felmérése arra jutott, hogy globálisan ez az arány 25% körül van. Továbbá a hazai intézmények majdnem fele semmilyen fenntarthatósággal kapcsolatos információt nem hoz nyilvánosságra. Az Európai Központi Bank (EKB) 2020-as felmérése azt mutatja, hogy az eurózóna bankjai közül csupán 14% nem tesz közzé ilyen típusú jelentéseket. Az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok szempontjából tehát a magyar bankszektor jelentős lépéshátrányban van.

Az MNB Zöld Ajánlás tartalma

Az imént említett felmérés során napvilágra került, hogy több témában részletesebb iránymutatásra van igény a hitelintézetek részéről. A Zöld Ajánlás válaszokat kínál számos, eddig meg nem válaszolt kérdésre és átfogó módon támaszt elvárásokat, illetve emel ki jó gyakorlatokat. Melyek a fő pontok?

Környezeti kockázatok azonosítása, beépítése az üzleti stratégiába

A bankoknak képesnek kell lenniük azonosítani, hogy az üzleti tevékenységeik, kitétségeik milyen kockázatokat jelentenek mind az intézmény, mind pedig a környezet számára. Továbbá az üzleti modelljük és stratégiájuk kidolgozása során ezeket a kockázatokat ajánlott beépíteni a döntéshozatalba.

Például néhány európai bank olyan teljesítménymutatókat vezetett be, amelyek az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok azonosítását és csökkentését segítik elő (ilyen például a finanszírozott eszközök szén-dioxid lábnyoma).

2. Vezetői és a szervezeten belüli felelősség meghatározása a környezeti kockázatok kapcsán

Lényeges, hogy a bank kijelölje, hogy ki felelős a klímakockázatokért az intézményen belül. Emellett a legmagasabb szinten lévő döntéshozóknak tudomással kell bírniuk a bank éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatairól.

Több olyan példát is láthatunk Európában, amikor egy intézmény dedikált, klímaváltozásra fókuszáló bizottságot hoz létre. Ezeknek a bizottságoknak a feladata változatos, de a céljuk felelősséget vállalni az intézmény klímaváltozással kapcsolatos kitétségei felett, hozzájárulni a stratégiaalkotáshoz vagy különösen kockázatos ügyletek felügyeletét ellátni.

3. Környezeti kockázatok kezelése, környezetileg nem fenntartható tevékenységek finanszírozásának csökkentése, leépítése

A körültekintő kockázatkezelés, amely figyelembe veszi a klímakockázatokat is, elősegíti, hogy a bank olyan tevékenységeket finanszírozzon, amelyek pénzügyi és környezeti szempontból is hosszú távon fenntarthatóak. A kockázatkezelésen belül az elvárások a számszerűsítésre és kontrollálásra fókuszálnak: a bankoktól elvárt, hogy felmérjék klímakockázataikat és kockázatvállalási hajlandóságukkal összhangban - akár hitelállomány-leépítésen keresztül is - csökkentsék azokat.

Létezik olyan bank Európában, amely „árnyék” nemteljesítési valószínűséget kalkulál a hiteleire (a normál mutató mellett), ami már tartalmazza a hitelfelvevők fizikai és átállási kockázatait is. A nagy különbség a két mutató között magas klímakockázatra enged következtetni, ezért ilyen esetekben automatikusan szükség van kockázat mérséklési eszközök bevezetésére.

4. Környezeti fenntarthatóságot segítő hitelezési vagy forrásoldali termékek kialakítása

A zöld termékek kifejlesztése elősegítheti a gazdasági szereplők fenntarthatósági törekvéseit. Továbbá a környezetileg fenntartható gazdasági tevékenységek hitelezése diverzifikációs és kockázatsökkentési lehetőséget is jelenthet, ezért ajánlott, hogy a bankok tegyenek lépéseket környezeti szempontból fenntartható hitelezési tevékenységeik fejlesztésében.

Egyes bankok Európában például az ingatlan energiabesorolása alapján differenciálnak a jelzáloghitelek kamataiban. Minél energiahatékonyabb az ingatlan, annál alacsonyabb a jelzáloghitel kamata. Ennek következménye, hogy a bank által finanszírozott ingatlanportfólió energiahatékonyabbá válik. Ez a gyakorlat összhangban van a bank hosszú távú stratégiájával, hogy csökkentse átállási kockázatait és támogassa a fenntarthatóságot. Az MNB lakáshitelekre vonatkozó tőkekövetelmény kedvezménye a hazai piacon szintén ezt kívánja bátorítani.

5. Részletes és informatív adatok közzététele a hitelezett ügyfelek környezeti hatásáról

Az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatokra vonatkozó nyilvánosságra hozatal lehetővé teszi a piaci szereplők számára, hogy megalapozottabban mérjék fel a fizikai és átállási kockázatokat. Ennek révén pedig az intézmények és a befektetők jobban megérthetik az éghajlatváltozás pénzügyi vonzatait, ezért az MNB elvárja, hogy a bankok – figyelembe véve a kidolgozás alatt álló uniós szabályokat – hozzanak nyilvánosságra informatív adatokat.

A bankok egyre nagyobb arányban követnek nemzetközi szabványokat közzétételeikkel kapcsolatban az eurózónában. Sok esetben nemzetközi sztenderdekhez kapcsolódó „térképet” készítenek az év végi jelentésük részeként, amely leegyszerűsíti a fenntarthatósági aspektusok megtalálását és értelmezését.

6. Az ökológiai lábnyom csökkentése és a karbonlábnyom semlegesítése

Az MNB fontosnak tartja, hogy a hitelintézet törekedjen saját ökológiai lábnyomának csökkentésére, mivel ennek elégtelen ismerete vagy eredményes csökkentésének hiánya, azon túl, hogy meggátolja a konstruktív hozzájárulást a fenntarthatósági célkitűzésekhez, reputációs kockázatot is hordoz magában.

Az ökológiai lábnyom csökkentése az első, alapvető lépés minden intézmény esetében. Számos hazai bank tett lépéseket készpénzkímélő fizetési módok bevezetésén, papírmentes

vagy papírtakarékos ügyintézés megvalósításán, vagy éppen energiafogyasztásából fakadó kibocsátásának csökkentésén keresztül.

7. Az ENSZ Felelős Banki Irányelveinek aláírása vagy alkalmazása

Az ENSZ Felelős Banki Irányelvei által meghatározott ajánlások lefektetik annak alapjait, hogy a hitelintézet tudatosan tudjon hozzájárulni a fenntarthatósági erőfeszítésekhez, maximalizálva a pozitív társadalmi hasznosságot. Az MNB jó gyakorlatnak tartja tehát, ha a hitelintézet hivatalosan is az irányelvek aláírójává válik, explicit módon is vállalva a kapcsolódó keretrendszer alkalmazását.

2020 szeptemberére már – a globális bankrendszer 40%-át kitevő – 190 bank írta alá az irányelveket, azonban egyetlen magyar bank sincs közöttük. A 6 irányelv összhangban van az MNB elvárásaival is. Tehát, ha egy bank alkalmazza az irányelveket, akkor sok szempontból megfelel az MNB Zöld Ajánlásának is.

Hogyan segíti tehát az MNB Zöld Ajánlása Magyarország fenntarthatóbbá válását?

Ha a bankok pontosabban értik a saját klímakockázati kitétségeiket és e tudás alapján körültekintőbb üzleti döntéseket hoznak, akkor az egész nemzetgazdaságban növekedhet a fenntartható gazdasági tevékenységek súlya és csökkenhet a kockázat szintje. Ha a nem fenntartható, akár környezetileg káros tevékenységeket végző vállalatok valós kockázatai jelennek meg a bankok kalkulációiban, akkor ezeknek a vállalatoknak nehezebb lesz forráshoz jutniuk. Két módon reagálhatnak tehát: a nem fenntartható üzlet leépítése vagy átalakítása egy fenntarthatóbb formára.

Fontos továbbá megjegyezni, hogy a Zöld Ajánlásban részletezett elvárások idővel kötelező jelleggel követendővé válnak, mert ezek kidolgozása már az uniós jogalkotásban folyamatban van. Az MNB dokumentuma – mely jelenleg társadalmi konzultáción van, és végleges formáját 2021 tavaszán ölti - tehát lehetőséget biztosít arra, hogy a magyar bankok felkészüljenek a változásokra. A tudományos elemzések alapján pedig már tegnap sem volt vesztegetni való időnk.

(Portfólió 2021. január 21., péntek)

Szakszerűtlenek a lakásfelújítások

Bár sokan végeztek fogyasztáscsökkentési célú felújítást, a tervezés hiánya és a részlegesség miatt a vártnál kevésbé csökkent a rezszi – derül ki a Magyar Energiahatékonysági Intézet (megoldást is kínáló) felméréséből.

Az elmúlt négy év során az előzetes várakozásoknál többen, a megkérdezettek 57 százaléka végzett valamiféle közműtakarékosági célú felújítást lakásán – idézett a Magyar Energiahatékonysági Intézet (MEHI) Nonprofit Közhasznú Kft. tegnapi, online sajtótájékoztatóján a Publicus által végzett felmérésükből Koritár Zsuzsanna ügyvezető. Ugyanerre az időszakra korábbi felmérésükben még csak 24 százalék jelzett hasonló terveket. Nyílászárót 80 százalékban a rossz állapot miatt cseréltek. 55 százalék az elromlott levegő- vagy vízfűtőberendezés helyett vásárolt újat. 38-38 százalék a falak rossz állapota, vagy a kényelemérzet fokozása végett hőszigetelt. 31-31 százalékot a rezszi csökkentése sarkallt erre, illetve az elöregedés miatt váltott új fűtőberendezésre. 93 százalékuk szerint megérte a felújítás. 67 százalék elsősorban kényelmesebbnek érzi otthonát. 48 százalék kevesebbet fizet a számlákért, 31 százalék szerint pedig szebb lett a lakás. A MEHI mindemellett szomorúan tapasztalta, hogy az esetek háromnegyedében a lakás energetikai rendszerének csak egy-egy elemét cserélték ki, illetve - leginkább családi házak esetében - a munkálatokat nem előzte meg szakértői számítás. Az ügyvezető idézte kutatások kifejezetten

óvni a részleges, felszínes, "olcsó" felújításoktól. Ha – akár anyagi okokból - vékonyabb szigetelést vagy nyílászárót helyezünk fel, a lakás kedvezőtlen tulajdonságai várhatóan további évtizedekig megmaradnak. A megkérdezettek 59 százaléka maga is lát további felújítanivalókat otthonában. Közülük 36 százalék öt éven belül tervez újabb beruházást. (Ezt az átlagot éppenséggel a családiház-tulajdonosok húzták felfelé, a panelesek pedig lefelé.) Az intézetnek a válaszok alapján végzett számításai szerint a következő öt év során 1,42 millió lakás újulhat meg, ami 3 ezer milliárdos beruházást igényelne. (A nyilatkozók többsége jól becsülte a várható költségeket.) Azt is tudakolták, hogy a megkérdezett milyen, a jelenleginél kedvezőbb feltétel esetén gondolkodna el mégis, illetve a tervezettnél alaposabb felújításon. Eszerint – lakásszámra átszámítva – egy 40 százalékos vissza nem térítendő támogatás közel egymillió otthon felújításán lendítene. Nem sokkal maradt el ettől a 30 százalékos állami juttatás sem. (Számításuk szerint mind a 30, mind a 40 százalékos állami támogatás közvetlenül megtérülne a központi költségvetés számára adó- és egyéb bevételek formájában.) Az 5 százalékos anyag- és munkadíj-áfa további 664 ezer tulajdonos pénztárcáját nyitná ki. A kamatmentes hitel és az egyablakos tanácsadás szintén mintegy félmillió lakás felújítását ösztönöznék. (A MEHI részt vesz az ingyenes, egy ablakos tanácsadást célzó, Renohub nevű rendszer kidolgozásában.) Koritár Zsuzsanna mindezek nyomán a lakások alaposan megtervezett, mindenre kiterjedő mélyfelújítását sürgeti. Ez esetben a rezsicsökkenés is jóval érzékelhetőbb lenne, nem mellesleg pedig az ország környezetvédelmi céljai-vállalásai is nagyobb mértékben teljesülnének. A válaszok alapján a következő öt év során e követelményeknek 650 ezer lakás felújítása felelhet meg. Ez évi 130 ezret jelentene, amit szükségesnek is tart a 2030-as és 2050-es éghajlati célok elérése érdekében. Azokat, akik igénybe vennék az idéntől elérhető, nem kifejezetten energiahatékonysági gyűjtőpontú családi otthonfelújítási támogatást, arra biztatta, hogy a lehetőségből mégis minél többet fordítsanak ilyen célra. De itt is kiemelte az előzetes szakvélemény fontosságát. Egy ilyen tanulmány nem csak az előkészítetlenség miatti pótlólagos költségektől kíméli meg a pénztárcát, de – korlátozott anyagi lehetőségek esetén – megfelelő ütemtervet vázolhat fel egy akár többlépcsős, egymásra épülő felújítássorozatra is. (A település- és épülettípusra, valamint térségre nézve reprezentatív felmérést a Publicus készítette 2020 novemberében, 2 ezres mintán.)

(Népszava 2021. január 22., péntek)

Te mennyi vizet fogyasztasz, amikor ruhát vásárolsz?

Magyar fiatalok fejlesztése a láthatatlan vízfogyasztás mérséklésére

Azt mindannyian tudjuk, hogy édesvízkészletünk véges, meg kell óvni, hiszen az élethez nélkülözhetetlen, de abba már kevesen gondolunk bele, hogy hétköznapi tevékenységeink során mennyi vizet használunk fel - például amikor eszünk, ruhát vásárolunk. Bár elsőre furcsának tűnhet a címben feltett kérdés, a ruhaipar nagyfokú vízfelhasználásával már foglalkoztunk a blogon, ahogy a napi vízfogyasztásunk más összetevőivel is. Ezt nevezik „láthatatlan vízfogyasztásnak”, és ezt szeretné láthatóvá tenni egy applikáció, amelyet magyar fiatalok fejlesztettek.

Popovics Kinga és Guthy Máté a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem hallgatói, a nevükhöz fűződik az IWI projekt, amellyel tavaly a Red Bull Basement University nemzetközi versenyen bejutottak a legjobb 10 közé.

A projekt célja, hogy minden termék esetében láthatóvá tegye, mennyi víz kellett az elkészítéséhez. Hosszú távon gondolkodnak, először az élelmiszeripari termékekre

fókuszálnának, de a cél mindenképp az, hogy minden termékre kerüljön egy ún. vízindex. Ezt úgy kell elképzelnünk, ahogy az elektronikai eszközöknél az energiaosztályokat jelző betűk, úgy jelenne meg a termékeken a vízindex. Az ötlet célja pedig az, hogy az emberek másképp gondolkodjanak az ételekről, hogy tisztában legyenek vele, mennyi vizet pazarlunk el, és hogy mennyit tudnánk megmenteni.

Természetesen vannak olyan folyamatok, ahol nem várható el csökkenés, de sok olyan terület van, ahol lenne lehetőség a spórolásra. Ilyen terület például az agrárium, ahol a például a szarvasmarhák tartásánál mérsékelhetjük a vízfogyasztást, ha olyan körülmények között tartjuk az állatokat, amelyek között kevésbé szomszorosak, így kevesebb vizet isznak. Hasonlóan egyszerű és hatásos víztakarékos megoldás a csepegtetési vízadagolás a növényeknek, vagy akár a folyékony trágya újrahasznosítása. Ez egy kiaknázatlan terület, ahol a jövőben még sok-sok fejlesztés és megoldás várható, hogy a termelők és gyártók érdeke is a fenntartható és megtérülő termelés legyen.

És hogy mi a jelentősége egy ilyen index feltüntetésének? A vásárlók tudatosabbá tétele, az ő tudatos választásuk is segít eljutni oda, hogy a gyártók komolyabban vegyék gyártási folyamataik környezettudatosabbá tételét – hiszen a fogyasztók csak így vásárolják majd meg a termékeiket.

(Chikansplanet 2021. január 21., péntek)

Gyermekeknek készült müzliket hívnak vissza idegen anyag jelenléte miatt

A gyártó Milupa Nutricia GmbH több Milupa Kindermüsli Früchte (Milupa gyümölcsös müzli gyerekeknek) nevű termékét, illetve zabkását hívja vissza idegen anyag esetleges jelenléte miatt. A termékeket a Müller hálózatában forgalmazzák.

A Müller jelzése alapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) által kiadott tájékoztatás szerint, a visszahívásra azért kerül sor, mert a termékekben idegen anyag - almakocsány - lehet jelen. Ez a termék fogyasztásakor fulladásveszélyt idézhet elő.

A termékek alapadatai:

Termékek megnevezése: Milupa Kinder-Porridge / Kindermüsli Früchte / Kindermüsli Bircher

Márka: Milupa

Részletesen:

Milupa Kinder-Porridge gyártási számok: 2021.10.20; 2021.12.01; 2022.01.16

Milupa Kinder-Porridge minőségmegőrzési idők: 2021.10.20.; 2021.12.01.; 2022.01.16.

Milupa Kindermüsli Früchte gyártási szám: 2021.12.28

Milupa Kindermüsli Früchte minőségmegőrzési idők: 2021.12.28.

Milupa Kindermüsli Bircher gyártási számok: 2021.10.26; 2021.12.19; 2022.01.18

Milupa Kindermüsli Bircher minőségmegőrzési idők: 2021.10.26.; 2021.12.19.; 2022.01.18.

Kiszerezés: 400 g

A NÉBIH KÉRI A VÁSÁRLÓKAT, HOGY A FENTI AZONOSÍTÓ ADATOKKAL RENDELKEZŐ TERMÉKEKET NE HASZNÁLJÁK FEL!

A visszahívásban kizárólag a fenti azonosítókkal ellátott termékek érintettek.

Az érintett termék bármelyik Müller üzletbe visszavihető, a termék árát blokk nélkül is visszatérítik.

(Origo 2021. január 21., péntek)

Hiába van kanyarban az orosz vakcina: a magyarok köszönik, nem kérnek belőle

Csillapodik ugyan a koronavírus-járvány hazánkban, most már tényleg csak karnyújtásnyira van a tömeges oltás, mégis kétségbeejtően bizalmatlanok a magyarok az orosz és kínai vakcinával szemben - derült ki a Pénzcentrum több mint 13 ezer fő bevonásával készült kutatásából. Felmérésünkben többek között arra is kíváncsiak voltunk, hogy milyen itthon az oltakozási kedv, illetve hogy jobban bíznánk-e egy magyar vakcinában.

A járványhelyzet alapjaiban rengette meg az életünket: a kezdeti tavaszi bizonytalanságok hamar elmúltak, ám újabb, még súlyosabb dilemmák léptek a helyükre. Mégis a legnehezebb az, hogy napról napra, egyre gyorsabban változik a helyzet, melyhez folyamatosan alkalmazkodnunk kell. Ilyen körülmények között nem csoda, hogy a lakosság bizalmatlan, és gyakran olyan konteókba kapaszkodik, melyeknek semmiféle valóság alapjuk sincs, mégis érthetőbbnek tűnnek, mint a csupasz valóság.

Mint ismeretes, a közeljövőben milliós nagyságrendben vásárolhat Magyarország az orosz vakcinából, miután az OGYÉI a minap lezárta a Szputnyik V. törzskönyvi dokumentációját. Erre azért lehet szükség, mert a koronavírus ellen leghatékonyabban működő, az Európai Unión keresztül hozzánk érkező hírvivő RNS (messenger RNS vagy mRNS)-alapú oltóanyag szállítása nem elég gyors ahhoz, hogy a megfelelő átoltottság után mihamarabb fel lehessen oldani az érvényben lévő korlátozásokat. Az orosz és a kínai vakcinákkal viszont az a baj, hogy a magyarok nem igazán bíznak benne - ahogy az a Pénzcentrum legfrissebb felméréséből is kiderült.

A Pénzcentrum tavaly tavasszal elindított új formulája pontosan azért jött létre, hogy segítsen feltárni az olvasók legsúlyosabb dilemmáit, feltérképezze és egybegyűjtse a sokféle véleményt, és közös választ tudjon nyújtani a legfontosabb kérdéseinkre. Ez jelen pillanatban egyértelműen az oltás, az oltakozás és az ezt kísérő tengernyi kérdőjel és bizonytalanság. 17 kérdést tettünk fel a témával kapcsolatban, melyekre alig egy hét leforgása alatt több mint 13 ezer válasz érkezett. Ezeket összegyűjtöttünk, rendszereztük, majd levontuk belőlük a következtetéseket. Ám fontos megjegyezni, hogy mivel semmiféle szelektációs elvet nem követtünk, így reprezentatívnak semmiképp sem lehet nevezni a felmérést.

Tudomásod szerint átestél már a SARS-CoV-2 (koronavírus) fertőzésen?

A kérdőív első kérdése arra vonatkozott, hogy a kitöltő túlesett- e már a koronavírus fertőzésen - itt hozzá kellett tenni a tudomása szerint kitételt, hisz mint tudjuk ez a betegség az esetek egy elég magas százalékában tünetmentes, miközben az illető fertőzőnek számít.

A kitöltők 73,4 százaléka állította, hogy tudomása szerint ő még nem kapta el a vírust, 11,4 százaléka viszont igen, már átesett a betegségen. Nagy arányban 15,3 százalékban nem tudták, vagy nem válaszoltak a kérdésre.

Hazánkban eddig közel 3 millió alkalommal történt mintavétel, tehát a lakosság hozzávetőlegesen 30 százaléka legalább egyszer le lett tesztelve (persze ez az arány lehet ennél kisebb, sokakat többször is teszteltek). Ha a koronavírus kormányzati oldalán lévő aktív fertőzöttekre és a gyógyultakra vonatkozó adatokat összeadjuk, akkor az jön ki, hogy a lakosság nagyjából 3,4 százaléka érintett hivatalosan, ami a 11,4 százaléktól egészen mesze van. Egy jelentős részük tehát feltehetően csak sejti, hogy átment rajta a vírus, hiszen akit hivatalosan tesztelnek, és a vírus jelenléte megállapításra kerül, az bekerül a statisztikai adatok közé.

Melyik oltóanyagban bízunk?

A második, egyben talán a legizgalmasabb kérdés a bizalomról szól, arra kérdeztünk rá, hogy a kitöltők mely vakcinákban bíznak leginkább. Ez már csak azért is aktuális, mert az orosz vakcina a küszöbön van, az értékesítéséért felelős orosz Állami Befektetési Alap megküldte hazánknak a szerződéstervezetet, amely a vakcina Magyarországra szállításának alapját jelentheti. A Szputnyik V. kapcsán a korábbi gyártási kapacitáskorlátok megszűntek, de úgy tűnik, a magyarok egyelőre óvatosak:

Szputnyik V. a bizalmi szavazáson mindössze 15 százalékot kapott azaz ennyien oltatnák be magukat vele. A válaszadók elsöprő többséggel a nyugati vakcinák mellett tették le a voksukat, a kínai oltóanyagok viszont az utolsó helyen végeztek, 6, illetve 3,4 százalékkal. A Pénzcentrum kérdőívét kitöltők 17 százaléka bízik az izraeli BriLife, és 41,1 százalék az AstraZeneca-ban. A Pfizer-BioNTech vakcináját a válaszadók 94,7 százaléka ítélte biztonságosnak, a Modernát 80,9 százalékkal. Ennél a kérdésnél természetesen több választ is meg lehetett jelölni. Nyilván a döntéshozókis tisztában vannak ezekkel az arányokkal, hiszen a 2021. január 21-in Kormányinfón Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter bejelentette, hogy ha valaki az egyik vakcinában nem bízik, akkor kérheti, hogy akkor kerüljön beoltásra, amikor rendelkezésre áll az általa preferált típus.

Oltakozni vagy nem oltakozni?

A harmadik kérdés már sokkal személyesebb, arra vonatkozott, hogy a válaszadó be fogja-e oltatni magát, amint erre lehetősége nyílik. Mivel ez központi kérdés jelenleg a társadalmi diskurzusban, és gyakorlatilag ekörül forognak a híradások, a Pénzcentrum szerkesztői is nagyon kíváncsiak voltunk a válaszokra. Oriási meglepetés született, hiszen ilyen arányú pozitív válasza a korábbi felmérések eredményeinek alapján nem számítottunk.

A válaszolók 74,4 százaléka nyilatkozott úgy, hogy kérni fogja az oltást, 11,8 százaléka úgy, hogy nem, és ennél is nagyobb a bizonytalanok aránya, 13,4 százalék. Ismét hangsúlyoznunk kell, hogy nem reprezentatív kutatásról van szó, mégis érdekes lehet ennél a pontnál megállni egy pillanatra, és alaposabban megvizsgálni a válaszadók összetételét.

Az látszik, hogy a jövőben oltakozni kívánók 60 százaléka férfi, és 40 százaléka nő, kor szerinti megoszlásban a papírforma érvényesül: tehát legkisebb arányban a 25 év alattiak választották azt, hogy kérik az oltást (60%), legmagasabb arányban pedig a 64 év felettek (84%).

Az infografikán egyértelműen kirajzolódik, hogy minél magasabb valakinek az iskolai végzettsége, annál inkább hajlik az oltás felé: a maximum alacsony végzettségűek 68,4 százaléka oltakozna, a szakképző iskolát végzettek egy leheletnyivel kisebb 65,2 százaléka. Az érettségivel rendelkezők 70,7 százalékan, a főiskolát végzetteknek már a 75 százaléka, egyetemi fokozatot megszerzők 80,5 százaléka, akik pedig doktori címet szereztek, náluk 84,3 százalékos ez az arány. A kék sáv, tehát a bizonytalanok száma is fordítottan arányos az iskolákban eltöltött évek számával.

"Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan" - Én ennyit tehetek a járvány megfékezéséért

A negyedik kérdés keretében a válaszadóknak lehetőségük volt röviden kifejteni, miért döntöttek az oltás ellen, vagy mellett. Természetesen rengeteg különböző válasz érkezett, és érthető okokból mind a 13 ezret nem tudjuk feldolgozni, nem is célunk, ám az jól látszik, hogy az emberekben nagy a bizonytalanság, mégis azt szeretnék, ha mielőbb véget érne a járvány, lekerülhetne róluk a maszk, és újra utazhatnának szabadon. Ugyanakkor az idős szülők is komoly indoknak számítanak.

Az egyik legmeghatóbb válasz ez volt: "Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan." - Én ennyit tehetek a járvány megfékezéséért.

Akik nemmel válaszoltak, vagy azt jelölték be, hogy nem tudják, mit fognak még választani, azok gyakran azzal érveltek, hogy az eltelt idő kevés egy új vakcina kifejlesztésére, de nem volt ritka az sem, hogy mivel a koruk miatt nem tartoznak a veszélyeztetettek közé, ezért

nem kérik egyelőre, talán majd 2-3 év múlva, amikor már tisztán látszik, van-e hosszú távú mellékhatása. Több ezer olyan válasz érkezett, mely szerint olvasóink bíznak a vakcinákban, szeretnének oltakozni, de kizárólag az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) által forgalmazásra ajánlottakkal.

A magyar vakcina jobban véd(ene)?

Mint ismeretes, az osztrák Cebina cég és a Pécsi Tudományegyetem új vakcinakísérletbe fogott, ami már célegyenesben van. (Ugyanakkor Gulyás Gergely a január 21-i Kormányinfón azt mondta, idén nem bízhatunk abban, hogy lesz magyar koronavírus-vakcina.) Feltettük a kérdést olvasóinknak, hogy ők egy esetleges részben magyar fejlesztésű vakcinát biztonságosabbnak tartanának-e, szívesebben oltatnák- be magukat ezzel? A válaszokból az derült, hogy az embereket nem lelkesíteti feltétlenül a magyar vakcina gondolata, a válaszadók alig több mint harmada, 36 százaléka jelölte meg az igen választ, és szinte pontosan ugyanennyien voltak bizonytalanok. Egyértelmű nemmel 27,4 százalék szavazott.

Ismét érdemes megállni egy pillanatra és megnézni az arányokat: jól látszik, hogy ebben a kérdésben a nők bizonytalanabbak voltak, mint a férfiak, ahogy az is egyértelműen kirajzolódik, hogy minél idősebb válaszadóról van szó, annál bizonytalanabb. 25 év alatt a Nem tudom, nem válaszolok rubrikát 21,9 százalék jelölte meg, a 24 és 40 évesek között ez az arány 24,5 százalék, 41 és 55 év között 31,2 százalék, 56 és 64 év között 39,99 százalék, 64 év fölöttiek esetében pedig már 42,6 százalék.

Végzettség szerinti megoszlásban pedig érdemes az igen válaszok csökkenő arányát megfigyelni: a legfeljebb alapfokú végzettséggel rendelkezők 43 százaléka, szakképző iskolát végzettek 41,8 százaléka, érettségizettek 38 százaléka, főiskolai diplomával rendelkezők 35 százaléka, egyetemet végzettek 32 százaléka, doktori fokozatot elérőknek pedig már csak a 30,5 százaléka bízna jobban a magyar vakcinában.

Bedőlünk a konteóknak?

Amióta először elhangzott a médiában a koronavírus és az oltás szó egy mondaton belül, elkezdtek szaporodni a különféle vadabbnál vadabb összeesküvés-elméletek, rövidebb nevükön a konteók. Aki csak megkapargatta az internet felszínét, hajmeresztő elképzelésekbe botlott az oltás, Bill Gates, a lefizetett egészségügyi dolgozók és járványszakemberek témakörében, és akkor az 5G elméleteket még nem is említettük! Ezek persze olykor viccesek, akár jót is derülhetnének rajtuk, de nem szabad elfeledkezni arról, hogy mennyire veszélyesek! Sokszor és sokan felhívták már a figyelmünket, a kormány tagjai, járványügyi szakemberek, orvosok, kutatók, hogy csak olyan információkat fogadjunk el valósnak, ami hiteles forrásból jut el hozzánk! Ez persze néha nem könnyű, sokkal egyszerűbb lenne egy hatalmas átverésként, vagy összeesküvésként felfogni a pandémiát. Ilyen helyzetekben mégis hasznosabb megőrizni a józan eszünket, és a tények talaján maradni.

Ennek kapcsán kíváncsiak voltunk, olvasóink mit gondolnak ezekről az elméletekről, pár összeesküvés-elméletet felsoroltunk, és megkértük őket, írják meg, ők mit hallottak, miben hisznek. A beérkezett válaszok kicsit sem voltak radikálisak, sőt, olvasóink 20,8 százalékának semmiféle aggálya nincs az oltásokkal kapcsolatban. A legtöbb válaszadó, 44 százalékuk azt jelölte meg, hogy vannak ugyan aggályai, ám ettől függetlenül kérni fogja az oltást, ám sokakat aggaszt (38,7%), hogy semmit nem tudnak a később esetlegesen jelentkező mellékhatásokról.

A kérdőívet kitöltők 17,9 százaléka mondta azt, hogy mivel nem volt elég idő a vakcina kifejlesztésre, ezért nem bízik bennük, 8,8 százalékuk pedig azt jelölte meg a lehetséges válaszok közül, hogy szerinte egyszerűen lefizetik az egészségügyi, járványügyi szakembereket, hogy azt mondják, hatásos az oltóanyag. Az 5G-s (1,3%) és a chippes

(3,4%) elmélet egyáltalán nem volt népszerű olvasóink körében, érkeztek azonban egyéb válaszok.

A kérdőív itt nem ért véget, cikkünk következő részében azokra a kérdésekre adott válaszokat fogjuk elemezni, mely a tömeges oltások utáni életre vonatkozik.

A felmérésről

A Pénzcentrum 2020. január 13. és 20. között végzett felmérésében 13 136 válaszadó vett részt, 57,4 százalékuk férfi, 42,6 százalékuk nő. A válaszadók közül a 25 év alattiak aránya 1,1 százalék, a 25 és 40 év közöttieké 11,4 százalék, a 41 és 55 közöttieké 27,4 százalék, 55 és 64 év közöttieké 21 százalék, és a 64 év felettiak arány 39 százalék volt. Kíváncsiak voltunk még a legmagasabb iskolai végzettségre is: maximum alapfokú bizonyítvány a kitöltők 1,1 százalékának van, szakképző iskolát 8,9 százalékuk végzett, érettségije 29,6 százalékuknak van, főiskolát 28,8 százalékuk végzett, egyetemet 29,1 százalékuk, és végül Phd-t 2,6 százalékuk szerzett.

(Pénzcentrum 2021. január 22., péntek)

Az amerikaiak állják a világ vakcinafejlesztésének a javát

A legnagyobb gyártók eddig több mint 18,5 milliárd fontot költhettek a koronavírus elleni oltóanyag kifejlesztésére. Részletesen megnéztük, kik, mire és mennyit adtak, illetve az egyes gyártók mennyiért kínálják saját vakcinájukat.

Honnan indult? Hol oltanak már vele? Hogy kapott itthon engedélyt?

A héten eldőlt, hogy Magyarországon már négy különböző vakcinával is olthatnak majd a koronavírus ellen. Az Index számolt be róla először, hogy az OGYÉI lezárta a koronavírus elleni orosz Szeptnyik vakcina több ezer oldalas törzskönyvi dokumentációjának ellenőrzését, és jóváhagyta a vakcina engedélyezését; ezzel egy időben pedig szintén megkapta az engedélyt az AstraZeneca vakcinája is. Korábban már az Európai Unió hatóságai engedélyezték a Pfizer/BioNTech, valamint a Moderna oltóanyagait is, így hazánkban a következő hónapokban már négy különböző vakcinát is használhatnak majd az oltóközpontokban.

Kik fizették ezeket a fejlesztéseket?

Mi kivetnivaló van a kínai és orosz vakcinában, és miért lehetnek jók? Mire készüljön az egészségügy?

A Covid ellen, pontosabban a SARS-CoV-2 koronavírus okozta járvány ellen tavaly ilyenkor még messze nem volt védőoltás, de már az első nagyobb, tavaly tavaszi első hullám idején lehetett látni, hogy a koronavírus-járvány okozta válság egészen addig velünk marad, amíg nem lesz nagy tömegekben hozzáférhető védőoltás.

Laikusan azt gondolhatnánk, hogy a kormányok összefogtak, és óriási összegeket fektettek a különböző kutatásokba, fejlesztésekbe. Nos,

A NYILVÁNOSAN HOZZÁFÉRHETŐ ADATOK ALAPJÁN KIJELENTHETŐ, HOGY A VILÁG NEM MOZGATOTT MEG MINDEN PÉNZT

annak érdekében, hogy a tudósok kifejlesszék a vakcinát.

A BBC december közepén a tudományos adatokkal foglalkozó elemzőcég, az Airfinity adataira hivatkozva azt írta, hogy az államok, kormányok összesen mintegy 6,5 milliárd fonttal (közel 2600 milliárd forint) támogatták a vakcinafejlesztéseket. Az Index is megkereste a londoni székhelyű céget, hogy január közepére miként alakultak ezek a támogatási összegek.

Az Airfinity csak nyilvánosan megjelent adatokkal dolgozik – így például egy titkosított szerződés számai nem szerepelnek az adatbázisaikban, valamint azok a támogatások sem, amelyeket valamilyen oknál fogva nem hoztak nyilvánosságra –, továbbá jelezték azt is, hogy a decemberi BBC-cikk óta módosították a metodikán: már csak azok az összegek szerepelnek az adatbázisaikban, amelyeket csak és kizárólag a vakcinák fejlesztésére szántak, nem kértek értük cserébe például egy adag vakcinaszállítmányt. (Ugyanis a korábbi adataikban még szerepeltek azok az összegek is, ahol egy adott állam például úgy adott támogatást a fejlesztőcégnek, hogy az cserébe kért bizonyos mennyiségű vakcinát.)

Az Európai Bizottság december végéig az AstraZeneca (400 millió adag), a Sanofi-GSK (300 millió adag), a Johnson & Johnson (400 millió adag), a BioNTech-Pfizer (300 millió adag), a CureVac (405 millió adag) és a Moderna (160 millió adag) vállalattal írt alá vakcinabeszerezésről szóló szerződéseket. Azóta az EU a Valneva vállalattal is tárgyalt új oltóanyag beszerzése érdekében: az uniós országok együttesen 30 millió adag vakcinát vásárolnának, további akár 30 millió dózis beszerzésének lehetőségével. Ugyanakkor szerződés még nincs.

18,5 milliárdos kalap

Az Airfinity által küldött adatok alapján megnéztük, hogy a fenti vakcinák fejlesztésére mekkora összegeket fordítottak. A fentiekén túl szintén szerepel az infografikánkon a Sinovac, valamint a Sanofi és a Translate Bio közös vakcinája is, melyek fejlesztését szintén jelentősebb összegekkel támogatták.

Azok közül a vakcinák közül, melyekre már szerződést kötött az EU,

AZ ASTRAZENECA VAKCINÁJA KAPTA ÖSSZESEGÉBEN A LEGNAGYOBB TÁMOGATÁST,

összesen több mint 6 milliárd fontot – igaz, ebből 4,5 milliárdot maga a gyártó cég finanszírozott. A legnagyobb állami támogatást a Moderna vakcinájának fejlesztésére dobták össze, nem kevesebb mint 3 milliárd fontot.

Odatette magát az USA

Az Airfinity adatai szerint egyébként nagyon úgy fest, hogy leginkább az amerikaiak vették ki részüket a vakcinafejlesztésekből: csak a bioorvosi kutatásokkal foglalkozó amerikai hatóság, a BARDA több mint 9,6 milliárd angol fontot (közel 4000 milliárd forintot) fektetett be különböző vakcinákba. Legnagyobb mértékben a Moderna (3 milliárd font), a Sanofi/GSK (1,5 milliárd) és a Pfizer/BioNTech (1,44 milliárd) vakcinájának fejlesztését támogatták – közülük a Moderna és a Pfizer/BioNTech oltásai már megkapták a szükséges engedélyeket, viszont a Sanofi/GSK vakcinája egyelőre még nagyon messze van ettől (jelenleg még csak a fázis-II-es kutatási szakaszban tartanak).

A BARDA a 2020-as pénzügyi évre jóváhagyott büdzséje egyébként 1,6 milliárd dollár (1,17 milliárd font) volt, azaz a tavalyi évre tervezett költségvetésük több mint nyolcszorosát költötték el koronavírus elleni vakcinafejlesztések támogatására.

A TELJES LISTÁT ÖSSZESÍTVE A CÉGEK A JANUÁR 14-I ADATKÖZLÉSIG (EKKOR KAPTUK MEG A LEGFRISSEBB SZÁMOKAT AZ AIRFINITY-TŐL) 18,5 MILLIÁRD FONTNÁL IS TÖBBET KÖLTHETTEK A KORONAVÍRUS ELLENI VAKCINA FEJLESZTÉSÉRE. EZ MAI ÁRFOLYAMON SZÁMOLVA MEGHALADJA A 7400 MILLIÁRD FORINTOT.

Az állami és a non-profit támogatások mellett magánadományokból is komoly mennyiséget gyűjtöttek. A gyógyszeripartól távol tevékenykedő cégek is beszálltak, ilyen volt például a Tito's handmade nevű vodkagyártó, mely 739 ezer fontot szánt vakcinafejlesztésre.

Egymillió ember beoltására elég vakcinát vesz Magyarország az oroszoktól

Ez kétmillió adag vakcinát jelent.

Fontos lett volna, hogy a Szputnyik fejlesztőjének, a Gamaleja Intézetnek és a Sinopharmnak a kutatási költségeit is feltüntessük, de a legnagyobb valószínűség szerint ők nem adtak

elegendő adatot a Airfinity kutatásához. Előbbi biztosan szállít nekünk 1 millió vakcinát, utóbbi szinte biztosan fog, már csak a magyar engedély hiányzik ehhez.

Kutatás és lobbizás

Az egyes gyártók vakcinabüdzségei közötti egészen elhüesztő, több milliárd fontos különbségeknek számtalan oka van. Nem mindegy, hogy az adott cég milyen stádiumban járt egy készítmény fejlesztésével, melyből aztán sikerült előállítani a vakcinát, vagy még dolgozik ezen. Fontos szempont, hogy milyen technológiával dolgozott, s maga a kutatás milyen anyagigényű. Bizonyos gyártók külsős kutatóintézettel dolgoznak együtt, az AstraZeneca például az Oxfordi Egyetemmel, s az intézetek sem egyforma tarifával dolgoznak.

UGYANCSAK NEM ELHANYAGOLHATÓ SZEMPONT, HOGY EGY GYÓGYSZERVÁLLALAT MILYEN LOBBIERŐVEL BÍR KORMÁNYZATI SZINTEN, hisz ennek óriási jelentősége van abban, sikerül-e kipréselnie állami támogatást az oltóanyag-fejlesztéshez.

A gyártók piaci alapon működnek, a profit határozza meg a működésüket, s bár most náluk is az emberi élet megmentése áll mindenek felett, pontosan felméri, hogy a kutatás-fejlesztésre fordított gigászi összeg hol, mikor és mekkora eladott mennyiséggel fog megtérülni, majd hasznot hajtani. Ez az oltóanyagok árszabásában is meg nyilvánul.

Méregdrága kínai és ár alatti orosz

Az Airfinity-től kapott kimutatás szerint a legolcsóbb vakcina, amiből az Európai Unió jelenleg vásárolhat, az AstraZenecáé. Egy belga miniszter Twitter-bejegyzése szerint az EU 1,5 fontért tudott leszerződni egy adagra, míg az AFP tavaly novemberben 2 fontról írt. Az Airfinity táblázata szerint az Indiában, Brazíliában, az USA-ban, az Egyesült Királyságban és Indonéziában megállapított adagár 1,4-2,7 font között lesz.

A SVÉD-BRIT CÉG LEURALTA A VILÁGPIACOT: TÖBB MINT 6 MILLIÁRD DÓZISRA SZERZŐDÖTT KÜLÖNBÖZŐ ORSZÁGOKKAL, ÍGY MEGTEHETI, HOGY AZ ÁTLAGÁR ALÁ MEGY, A FEJLESZTÉSI KÖLTSÉGEK „NULLÁZÁSA” MELLETT A KOMOLY HASZON IS BETONBIZTOS.

A második legnagyobb fejlesztési büdzsével (3,64 milliárd font) dolgozó amerikai-német páros, a Pfizer/BioNTech 8 fontért adta az EU-nak a vakcinaadagokat, míg Dél-Afrikának 3 fonttal olcsóbban. Izrael ezzel szemben 19 fontot is leszurkolt egy dózisért, nem is véletlen, hogy a világon elsőként érték el a 10 százalék feletti vakcinálási arányt lakosságárányosan.

Ráfordítás alapján (3 milliárd font, már ami a nyilvános adatokból kiderült) az amerikai Moderna a bronzérmes, mai árfolyamon 12 fontért kínálja az oltóanyagot az uniónak, míg az USA-ban 10 fontnak megfelelő összegért, Svájcban pedig 17-25 fontot is elkér dózisonként.

Az oroszok azt ígérték, az ő oltóanyaguk lesz a legolcsóbb a világon, s megpróbálják tartani a szavukat. Az Airfinity adatai szerint

AZ EPIVACCORONA NEVŰ VAKCINÁJUKAT 1,3-1,4 FONTÉRT KÍNÁLJÁK, A SZER A 3-AS KLINIKAI FÁZISBAN VAN, OROSZORSZÁGBAN MÁR OLTANAK VELE.

A hamarosan Magyarországra is megérkező Szputnyik V nagyjából 7 fontba kerül majd, a vakcina saját honlapja is ezt írja.

A lista legdrágább tagja a kínai Sinovac gyártó CoronaVac névre hallgató oltóanyag, melyet 41 fontra taksál a cég. Annak ellenére, hogy az első generációs, tehát gyártástechnikailag réginek számító oltóanyag bizonyított hatásossága alig haladja meg az 50 százalékot. A szert Kínában már adják az embereknek, Brazília és Törökország is engedélyezte. A magyar kormány a kínai Sinopharm vakcináját is be akarja hozni Magyarországra, ezt sem mérik olcsón, a listánk szerint mintegy 30 font lesz az adagonkénti ára.

(Index 2021. január 22., péntek)

Ne bízz senkiben, csak ez véd meg a hackerektől!

A Microsoft vezető biztonsági szakembere a SolarWinds adatlopási ügyet elemezve sokkal szigorúbb ellenőrzésre buzdítja a cégeket, és ismét felhívja a figyelmet a többfaktoros azonosítás használatának fontosságára.

A folyamatosan dagadó, SolarWinds névvel elhíresült adatlopási botrány kapcsán sokadszorra szólalt meg a Microsoft, amely a mind kifinomultabb technikákat alkalmazó hackertámadások ellen minden vállalkozásnak a "zéró bizalom" elvét ajánlja. Eszerint a szervezeteknek abból kell kiindulniuk, hogy rendszerük minden erőfeszítés ellenére sem tökéletesen sebezhetetlen, és biztonsági szempontból szigorúan ellenőrizniük kell minden felhasználói fiókot, végponti eszközt, hálózatot és más erőforrást.

A Microsoft véleményét Alex Weinert, a cég identitásbiztonsági vezetője foglalta össze egy blogposztban. Weinert szerint a három fő akcióvektort a megtámadott felhasználói és beszállítói fiókok, valamint a felhasznált szoftver jelentették. A hackerek - minden bizonnyal a UNC2452/Dark Halo csoport tagjai - a SolarWinds Orion szoftverébe rejtették a Sunburst nevű kártevőt, és a fertőzött frissítést több ezer cég és állami szerv töltötte le.

A biztonsági termékeket fejlesztő Malwarebytes a hét közepén nyilvánosságra hozta, hogy őket is ugyanez a hacker-csoport támadta meg, de már nem az ominózus Orion-frissítéssel. A kiberbűnözők az adatlopáshoz olyan alkalmazásokat használtak, amelyek privilegizált hozzáféréssel rendelkeztek a Office 365 és Azure infrastruktúrához, és a támadók így a Malwarebytes belső levelezésének egy részéhez tudtak hozzájutni.

Weiner blogposztjában arról ír, hogy a támadók az "explicit ellenőrzés" hiányosságait használták ki, és amellet érvel, hogy az olyan felhő alapú identitásrendszerek, mint az Azure Active Directory (Azure AD), biztonságosabbak a helyszíni megoldásoknál, mert utóbbiakból hiányzik az a típusú felhő alapú védelem, amit például az Azure AD biztosít a gyenge jelszavak kiszűrésével, a jelszószórási érzékelésével (ez a támadási technika gyenge jelszavak próbál végig egy kiterjedt adatbázison), illetve a mesterséges intelligencia használatával.

Azokban az esetekben, amikor a támadók sikert arattak, Weiner szerint a fiókokat nem védtek olyan kiegészítő technológiák, mint a többfaktoros azonosítás (MFA), az IP-tartomány korlátozás, az eszközmegfelelés biztosítása és a szigorú hozzáférés-vizsgálat. A Microsoft vizsgálata szerint a feltört fiókok 99,9 százalékánál nem használták az MFA-t.

Weiner szerint a zéró bizalom stratégiájának alapja a határozott ellenőrzés, amely kiterjed minden hozzáférési kérésre, még akkor is, ha az egy beszállítótól érkezik. A Microsoft veterán biztonsági szakembere elismeri, hogy a SolarWinds hekkelését nagy szakértelemmel hajtották végre, de az alkalmazott technikák hatékonyságát jelentősen csökkenteni lehetett volna a korszerű biztonsági megoldásokkal.

(Computerworld 2021. január 23., szombat)

Drágul a minden élelmiszerbe beletett adalék, amely még a Földre is veszélyes

A csokoládétól a fogkrémig szinte minden élelmiszerben vagy háztartási fogyasztási cikkben használt pálmaolaj ára csaknem egy évtizedes csúcsra emelkedett csütörtökön, és úgy tűnik,

még nagyobb lendületet kap a drágulás. Viszont kár siratni: rabszolgaság, környezetpusztítás a pálmaolaj ára.

Malajziában és Indonéziában - ahonnan a világ pálmaolaj-kínálatának mintegy 84 százaléka kerül piacra - a koronavírus-járvány okozta munkaerőhiány csökkentette a termelést, míg a főbb fogyasztók, Kína és India többet vásárolnak a termékből. Ezt fejeli meg az, hogy a harmadik legnagyobb termelő, Malajzia ritka rossz termelési adatokról számolt be - derül ki a Food Navigator piaci jelentéséből.

Jelenleg a piacokon a határidős szerződések árfolyama a tonnánkénti 960 dollár feletti szinteken mozog, ennél magasabban 2011 augusztusa óta nem volt a pálmaolaj kurzusa. Az áremelkedés ráadásul nem rég kapott új lendületet: május óta több mint 100 százalékkal emelkedett a szerződések ára. Mindezt úgy, hogy a malajziai Bursa tőzsdén kereskednek vele a legnagyobb mennyiségben, és maláj ringgitben van megadva az ár, és a dollárral szemben gyengülő pályán van a fizetőeszköz.

Most jön csak a java

Az elemzők azt várják, hogy a tízéves csúcsnál nem áll meg a drágulás: január 11-én Malajzia bevezette a legutóbbi kijárási tilalmát, amely két hétig tart, és az ország olyan részeire terjed ki, ahol a koronavírus-fertőzések száma növekvő tendenciát mutat, valamint a kórházi kapacitások is lassan kimerülnek.

E területek jelentős átfedést mutatnak vagy a pálmaolaj-termelés központjaival és a logisztikai központokkal. Az utóbbi egy év hasonló intézkedései hátráltatták a betakarítást, amelyet jórészt azok a vendégmunkások végeznének, akik most be sem léphetnek az országba. Malajziába ugyanis a népesebb, de szegényebb Indonéziából érkezik sok idénymunkás.

Az olajpalmák narancssárga húsú gyümölcséből kivont pálmaolajra az elmúlt időszakban egyre nagyobb a kereslet: az élelmiszer-ipari termékek összetevőjeként használják édességekben, csokoládékban, nem laktóztartalmú kenhető zsírok alapanyagaként, de jut belőle az instant tésztákba is bőven. Leginkább mert olcsó, sokoldalú és nem tartalmaz - érrendszeri problémákat okozó - transzzsírokat. Olvadáspontja magasabb, mint a tejszír, ezért gyakran használják tejszokoládékban, hogy megakadályozzák az olvadást a forró éghajlaton. A kozmetikai cégek rúzsban, sminkben és bőrápolási termékekben is előszeretettel alkalmazzák. Emellett a pálmaolaj a biodízel kulcsfontosságú alapanyaga is.

Viszont ahogy a WSJ írja, hiába van rá komoly szükség, 2020-ban a koronavírus-járvány felbukkanásával egyszerre a felhasználók arra számítottak, hogy csökken majd a kereslet az édességek és a kozmetikumok iránt, így kevesebb pálmazsír kezdtek vásárolni. A túlkínálatra azzal válaszoltak a legnagyobb termelők, hogy kevesebb növényt oltottak be az ültetvényeken, vagy nem pótolták a kivágott példányokat.

Az alapanyag ára ezért márciusra jelentősen csökkent, viszont májusban már látszott, hogy a fogyasztók nem mondanak le ezekről az élvezeti cikkekről, vagyis folyamatosan nőtt a szűkülő kínálat mellett a kereslet.

A kizsákmányolás és a pusztítás jelképe

A pálmaolaj-termelést a leggyakrabban azért kritizálják, mert a nagy délkelet-ázsiai és afrikai ültetvényeket gyakran egykori erdők vagy esőerdők területein alakították ki, kizsákmányolva ezzel a természetes élővilágot, felborítva egyes térségek teljes ökoszisztémáját. A nagy multinacionális élelmiszer-termelők - köztük a Mondelez vagy a Nestlé - már évekkal ezelőtt ígéretet tettek arra, hogy csak fenntarthatóan előállított pálmaolajat használnak.

Egyes ültetvényeken a munkavállalókkal szembeni visszaélések is felmerültek. Az Egyesült Államok december végén közölte, hogy a kényszermunkával kapcsolatos aggodalmak miatt leállítja egy nagy malajziai gyártó szállítását, ami a hónapokban a második ilyen tilalom egy helyi gyártóval szemben.

Megint Kína lépett időben

A 2020. szeptember 30-án véget ért termesztési évben a globális fogyasztás 71,9 millió metrikus tonna volt, kissé elmaradva az előző évi 72,5 milliótól. Az idénre az Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma 75 millió tonnára becsüli a felhasználást.

Kína tavaly nyár óta lendületes vásárolt, az augusztus-decemberi import 9 százalékkal nőtt az egy évvel korábbihoz képest - derül ki a kínai vámadatokból. Az ottani fogyasztók egyre többet főznek otthon és használnak növényi olajat, állati zsírok helyett - összegezte a folyamatok hátterét Dorab Mistry, az indiai Godrej International fogyasztási cikkek gyártó vállalat növényi olaj-kereskedelemmel foglalkozó szakértője.

A legtöbb gyártó hosszútávú szerződésekkel vásárolja fel pálmaolaj-szükségletét, jóval a szállítás előtt fixálja az árakat. Az elemzők arra számítanak, hogy a következő hónapokban a pálmaolaj magasabb költségei felfelé lökik az élelmiszerárakat.

A növényi olajárak emelkedése az egyik oka annak, hogy az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) élelmiszerár-indexe - amely a gyakran forgalmazott élelmiszer-alapanyagok nemzetközi árait követi nyomon - hatéves csúcsot ért el decemberben. Idén az első félévben pedig nem várható, hogy ez a folyamat megfordulna.

(Napi 2021. január 23., szombat)

Internetes tájékoztató videósorozat indul az oltással kapcsolatban

A kormány rövid tájékoztató videóiban ismerteti majd az oltással kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat. A videóban, amelyek a kormány hivatalos közösségi oldalain jelennek meg, elismert orvosok beszélnek majd az oltással kapcsolatos legfontosabb kérdésekről.

Az első, szombaton közzétett videóban Dr. Merkely Béla (a Szent István Egyetem rektora) arról ad tájékoztatást, hogy a jelenlegi helyzetben miért az oltás a legjobb megoldás?

A következő kisfilmekben az átoltottság jelentőségéről beszél majd és arról, hogy jár-e bármilyen veszéllyel az oltás?

A kormány a fentiek mellett rendszeresen küld tájékoztató emailt azoknak, akik az oltásra való regisztráció során erre felhatalmazást adtak.

(VG 2021. január 23., szombat)

A tavalyi THM-plafon után is lesznek olcsó személyi hitelek - MNB Pénzügyi sarok

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) Pénzügyi sarok rovatunkban ma az alábbi kérdésre keressük a választ a jegybank szakértőitől: „Szeretnénk kicserélni a konyhabútorunkat, és a konyhában használt gépeinket, de megcsúszttunk időben, s lemaradtunk a tavalyi olcsó személyi hitelekről. Idén is vannak kedvező ajánlatok? (N. Gergely, Budaörs)”. Válaszol dr. Nádra Ildikó, az MNB felügyeleti szóvivő-helyettese.

Tavaly december végén ugyan hatályát veszítette a jogszabály, ami – a járvány miatt ideiglenesen – 5,75 százalékon maximálta a fogyasztási hitelek teljes hiteldíját (THM), az év elejétől azonban a Magyar Nemzeti Bank (MNB) által létrehozott Minősített Fogyasztóbarát Személyi Hitel termékek is elérhetők. **VÁRHATÓAN AKÁR ÖT-HAT INTÉZMÉNY IS**

STARTOLHAT AZ EDDIGIEKNÉL JÓVAL OLCSÓBB ÉS FOGYASZTÓBARÁT KISZOLGÁLÁST NYÚJTÓ ILYEN SZEMÉLYI KÖLCSÖNÉVEL.

A fogyasztóbarát termékek kamata 500 EZER FORINT ALATTI HITELNÉL LEGFELJEBB 15 SZÁZALÉKKAL, ENNÉL NAGYOBB KÖLCSÖNÖSSZEGNÉL PEDIG MAXIMUM 10 SZÁZALÉKKAL HALADHATJA MEG A HITELEZŐK ÁLTAL A TERMÉKHEZ MEGADOTT VISZONYÍTÁSI (REFERENCIA) KAMAT MÉRTÉKÉT.

További feltétel, hogy a hitelnyújtók legfeljebb a hitelösszeg 0,75 százalékát számíthatják fel folyósítási, illetve legfeljebb 0,5 százalékát előtörlesztési díjként, szemben a mindkét költségnél jellemző 1 százalékos korábbi piaci gyakorlattal.

Az új fogyasztóbarát termékeknel online szerződéskötés esetén ingyenes a folyósítás, és semmit nem kell fizetnünk akkor sem, ha előtörlesztéskor egy évnél kevesebb van hátra a futamidőnkől.

FOGYASZTÓBARÁT SZEMÉLYI HITELAJÁNLATOKNÁL NEM LEHETNEK REJTETT KÖLTSÉGEK SEM; ha például egy bank kötelező díjköteles bankszámla nyitást írna elő számunkra a kölcsönéhez, akkor ezt a személyi kölcsön árából adott további kedvezménnyel kezdeményezheti csak nálunk.

Növelheti a biztonságérzetünket, hogy **E KONSTRUKCIÓK CSAK FIX KAMATOZÁSÚAK LEHETNEK.** Emiatt tehát a teljes futamidő alatt nem módosulhat a havi törlesztőrészlet. A maximális futamidő pedig legfeljebb 7 évre rúghat, ami szintén véd a túlzott eladósodástól.

Gyorsabbá válik az eddig megszokottnál a hitelezők ügyintézésének tempója is. Papír alapú szerződéskötés esetén a hiteligeny befogadásától számított legfeljebb 3 nap, online szerződésnél pedig 2 nap alatt már folyósítania kell a hitelösszeget a minősítést elnyerő intézménynek.

Külön kötelezettség a fogyasztóbarát termék pecsétre pályázó hitelnyújtóknak, hogy a teljes hitelezési folyamatot – így a hiteligenylyést, ügyfélazonosítást, szerződéskötést, akár esetleges hiánypótlást – **AZ INTERNETBANKON, AKÁR OTTHONRÓL LE KELL TUDNIUK BONYOLÍTANI,** amennyiben igényeljük ezt.

A terméket forgalmazóknak ezt meglévő ügyfeleiknek legkésőbb 2021. április 1-jétől, a hozzájuk újonnan betérőknek pedig legkésőbb július 1-jétől kell biztosítaniuk.

Az MNB az év elejétől honlapján online összehasonlító kalkulátort is működtet a piacon elérhető fogyasztóbarát személyi kölcsönök jellemzőinek összehasonlítására. E kalkulátor a hitelnyújtó intézmények által biztosított adatoknak köszönhetően pontos, személyre szabott ajánlatok megtekintését teszi lehetővé, THM szerint növekvő sorrendben.

A platform a piaci verseny fokozása céljából jött létre, a használata díjmentes, a hitelnyújtóknak pedig (a piaci oldalakkal ellentétben) nincs lehetőségük fizetett hirdetések révén kedvezőbb pozíciót szerezni. Ha megtaláljuk a nekünk legjobb ajánlatot, innen egyből a hitelező weblapjára navigálva – adataink ismételt rögzítése nélkül – a fenti időpontoktól online lehetőség lesz a hiteligenylyésre.

(Origo 2021. január 23., szombat)

Szabadalmat sértett a Lidl Spanyolországban

A Lidl német kiskereskedelmi láncnak be kell fejeznie a Monsieur Cuisine nevű konyhai robotgép spanyolországi forgalmazását, mert a cég megsértette egy másik német vállalat, a Thermomix-gépeket gyártó Vorwerk szabadalmi jogait.

A Vorwerk 2019-ban perelte be a Magyarországon is jelen lévő Lidl céget és most egy barcelonai bíróság tett pontot a vita végére. A döntés értelmében a Lidlnek a forgalmazás mellett fel kell hagynia az importtal, tárolással és marketinggel is.

A Thermomix gép szabadalmi jogait 2008-ban jegyezték be Spanyolországban és a Lidl által forgalmazott Monsieur Cuisine a bíróság szerint valóban nagyon hasonlított az eredeti konyhai eszközre. Az ára viszont jóval alacsonyabb volt, a Lidl 359 euróért árulta a maga gépét, míg a legújabb Thermomix ennek közel háromszorosába kerül.

(HVG 2021. január 23., szombat)

Jövőre karbonsemlegessé teszi minden járművét a Continental

A Continental átfogó fenntarthatósági ütemtervet tűzött ki maga elé, ennek egy része az emissziómentes járművekkel foglalkozik: 2022-től kezdve a Continental az emissziómentes személygépkocsikkal, buszokkal, vonatokkal és egyéb járművekkel kapcsolatos globális tevékenységeit karbonsemlegessé fogja tenni. A program a vállalat gyártási folyamatira, valamint azok további felhasználási szakaszaira, és a használat utáni újrahasznosításra terjed ki.

A program részeként a vállalat az emissziómentes járművekkel közvetlenül kapcsolatos tevékenységei 2022-től kezdve teljesen karbonsemlegesek lesznek. Az emissziómentes járművek kategóriájába az elektromos autók, valamint egyéb közlekedési eszközök, például hidrogén üzemanyagcellás járművek és villamosok tartoznak. Az első lépésben a szén-dioxid kibocsátás semlegesítése az egyenlő mértékű, úgynevezett negatív emisszió generálásával fog történni. Ennek érdekében a nyersanyagok beszerzéséből és beszállításából, a vállalat saját termeléséből és a felhasználás végén történő újrahasznosításból származó összes kibocsátást ugyanolyan mértékben semlegesítik.

A semlegesítés főként fák ültetéséből, és további, az ökoszisztéma helyreállításával kapcsolatos egyéb lehetőségekből fog állni. Ezek a megoldások és módszerek jelenleg értékelés alatt állnak, de mindenképpen nettó karbonsemlegességhez fognak vezetni. A semlegesítést a legfrissebb fenntarthatósági jelentésben és az éves jelentésben szereplő hitelesített CO₂ adatok alapján számítják ki.

A Continental „Karbonsemlegesség az emissziómentes járművekhez” programja:

2020-tól a vállalat által beszerzett összes villamos energiának megújuló forrásból kell származnia.

2040-re valamennyi gyártási folyamatnak karbonsemlegessé kell válnia.

Legkésőbb 2050-re a Continental célja, hogy teljes tevékenységét érintően karbonsemlegessé váljon, az értéklánc egyik végétől a másikig.

A Continental mobilitási tanulmánya megerősíti azt, hogy egy egyre növekvő tendencia mutatkozik az emissziómentes elektromos mobilitás irányába. Németországban, ahol azonban továbbra is fennállnak olyan akadályok, amelyek lassítják, de nem állítják le az elektromos mobilitás felé való haladást, jelenleg minden harmadik ember tudja elképzelni, hogy elektromos autót vásároljon. Kínában, amely a világ legnagyobb autópiacát mondhatja magáénak, az emberek 86%-a gondolkozik így. Azonban a kibocsátásmentes vezetést mostanáig gyakran érte az a kritika, hogy a jármű alkatrészeinek előállítását jelenleg nem szén-dioxid semleges. Jelenleg Németországban az emberek egyharmada állítja, hogy ilyen, vagy ehhez hasonló okok miatt nem gondolkozik elektromos autó vásárlásán, és sokan kételkednek abban, hogy a technológia valóban környezetbarát lenne. Franciaországban a megkérdezettek negyede gondolja ugyanezt. Az Egyesült Államokban, Japánban és Kínában

azonban teljesen más a helyzet. Ezekben az országokban sokkal kisebb az aránya azoknak, akik kételkednek az elektromos autók ökológiai teljesítményében, az Egyesült Államokban ez 11%-ot, de Japánban például már csak 1%-ot jelent.

(Portfolio 2021. január 23., szombat)

A kijárási tilalom az autófeltörők álma lehet

A rendőrség statisztikája szerint tavaly év végén időarányosan több autót törtek fel Budapesten és több nagyvárosban mint az elmúlt 12 hónapban, de az Autóórszem nevű applikáció megfigyelt aktivitás is arra enged következtetni, hogy a kijárási tilalom meghozta az "autófeltörési kedvet".

A kormány tavaly november 11-től rendelt el kijárási tilalmat este 8 óra és reggel 5 között. A rendelkezést a webkamerák tanúsága szerint az emberek többsége betartja, nem is érdemes kockáztatni, hiszen a rendőrség fokozottan ellenőrzi a tilalom megszegőit, akik pénzbüntetésre számíthatnak.

A kérdés, hogy ez mennyire tartja vissza azokat akik egyébként is rosszban sántikálnak. Az autófeltörések például kevesebb kockázattal járnak azokon az üres utcákon ahol kamera híján csak a járókelőktől kellett eddig is tartani.

A rendőrségnek ugyan nincs részletes statisztikája az autófeltörések számának alakulásáról, van viszont egy bűnügyi térképük, ahol járásokra (Budapesten ez a kerületeket jelenti) lebontva lehet megnézni, az egyes bűncselekmény-típusok számát és területi eloszlását. Van 30, 60, 180 és 360 napos bontás.

Eszerint Budapesten 2019. december 20. és 2020. december 20. között 1 369 autófeltörés történt, ebből 330, vagyis közel a negyede a 2020. október 20. és december 20. között. Ez közel 8 százalékponttal magasabb, mint amennyi időarányosan indokolt lenne, ugyanakkor benne van a karácsonyi szezon is, amikor jellemzően aktívabbak a tolvajok. Persze 2020-al kapcsolatban nehéz bármilyen szabályt felállítani, hiszen a korábbiaknál többen vásároltak online, a 19 órás zárás előtt pedig a szokásosnál is nagyobb volt a tömeg boltokban és a plázákban.

A rendőrségi statisztikából az is kiderül, hogy például a miskolci járásban 28 autófeltörés volt a december 20-al végződő 12 hónapban, ebből pedig 11 történt az utolsó 60 napban. Időarányosan több autófeltörés történt Veszprém, Érd, Győr és Szeged járásában is, bár itt alig pár tucat ilyen esetet regisztráltak.

Vannak kivételek is, Eger mellett például a 20 feltörésből mindössze 1 esett az utolsó két hónapra. A kecskeméti járásban - ahol országos összevetésben aránylag sok - 66 autófeltörés történt, az utolsó két hónap adata éppen 11 vagyis hatoda az évesnek.

Az autófeltörések számának emelkedését jelzi, hogy az Autóórszem nevű applikációban - amelynek segítségével anonim módon, rendszám alapján lehet üzeni az appot letöltő és abba regisztráló autósoknak, megszapordtak az olyan üzenetek, mint hogy "Sürgősen menj az autódhoz", vagy például "Betörték a szélvédődet/vezető oldali ablakot" - közölték lapunkkal az alkalmazás fejlesztői.

Más bűncselekmények száma csökkent

A gépkocsifeltörés valószínűleg azon kevés szabálysértések közé tartozik, amelynél a kijárási tilalom segíti az elkövetőket.

A Telex ugyancsak a rendőrség bűnügyi térképe alapján arról írt, hogy az olyan közterületi elkövetések, mint a lopás, a személy elleni erőszak és a lakásbetörés csökkent az elmúlt

időszakban. (Ezek nem szorulnak különösebb magyarázatra, miután szinte mindenki az otthonában tartózkodik - szerk.)

Visszaesett az autólopások száma is, amely szintén érthető, hiszen 8 óra után ha valaki kocsival belebotlik egy rendőrautóba, akkor nagy valószínűséggel igazoltatni fogják. Egy lopott autóval meg könnyebb lebukni mint azokkal az értékekkel, amelyek az elkövető táskájában lapulnak egy korábbi autófeltörés után.

(Napi 2021. január 23., szombat)

A távmunka nagy kihívása: mikor lehet elérhetetlen az alkalmazott?

A távmunka során is megilleti a munkavállalókat az úgynevezett lecsatlakozás joga, vagyis az, hogy a szabadidejükben ne kelljen e-maileket olvasniuk, vagy más módon munkáltatójuk rendelkezésére állniuk. Az Európai Parlament ezért arra kérte a bizottságot, a tagállamokat és a szociális partnereket, hogy határozzák meg azokat a jogi feltételeket, amelyekkel garantálható, hogy a szabadidőben elérhetetlen dolgozókat ne érhesse hátrány.

Depressziót, kiégést és szorongást okozhat, ha az alkalmazott folyamatosan, munkaidőtől függetlenül foglalkoztatója rendelkezésére áll, vagy munkát végez a távmunka alatt. Ezért az Európai Uniónak minimumszabályokat kell elfogadnia azért, hogy az otthoni munkavégzés időszakában se érje hátrány azért a munkavállalót, ha munkaidején kívül nem olvassa el az e-maileket, vagy nem veszi fel a főnöknek a telefont.

Az úgynevezett elérhetetlenség, vagy lecsatlakozás jogának (right to disconnect) minden uniós munkavállalót meg kell illesnie,

ezért az Európai Parlament jogszabályalkotásra kéri az Európai Bizottságot a munkavállalók védelmében a távmunka részletesebb szabályozásával. Az EP-képviselők túlnyomó többsége, 472 szavazattal 126 ellenében és 83 tartózkodás mellett támogatta az uniós jogalkotást. A magyar képviselők Gyöngyösi Balázs jobbkios EP-képviselő kivételével megszavazták az előterjesztést.

A parlamenti közlemény felidézi: egyre többen végzik munkájukat digitális környezetben, ezt a folyamatot pedig minden korábbi várakozást felülmúlóan befolyásolta a koronavírus-járvány.

Az elektronikus eszközökön általában folyamatosan elérhetők a munkavállalók, ami kedvezőtlenül hat a munka és a magánélet egyensúlyára.

A járványhelyzetben rengeteg munkahely és vállalkozás túlélését segítette az otthoni munka, ugyanakkor sok munkaadó – kihasználva a nem megszokott foglalkoztatási formát és a szabályozatlanságot – az elvárások és a munkaidő, a készenléti idő növelésével reagált.

Az európai parlamenti képviselők állásfoglalásukban egyértelműen kijelentik, hogy mindenkinek joga van a lecsatlakozáshoz, vagyis senkitől nem várható el, hogy munkaidőn túl bármilyen digitális csatornán munkával foglalkozzon, telefonokra vagy e-mailekre válaszoljon.

A képviselők szerint a tagállami jogalkotás mellett a szociális partnerek, vagyis a munkaadók és a szakszervezetek közötti kollektív megállapodások is rögzíthetnék, hogy a munkavállalók ténylegesen élhessenek az elérhetetlenséghez való jogukkal, és emiatt ne érje őket hátrányos megkülönböztetés, bírálat vagy egyéb retorzió munkáltatójuk részéről.

A felmérések szerint a pandémia hatására mára az európai munkavállalók harminc százaléka dolgozik legalább részben távmunkában, és várhatóan ez az arány nem csökken, hanem inkább növekszik a következő időszakban.

Az érintettek közel harmada szembesült eddig azzal, hogy minden nap, vagy hetente több alkalommal is a szabadidejéből áldoz a munkára, míg az irodában dolgozók körben ez az arány mindössze öt százalék.

(Magyar Nemzet 2021. január 24., vasárnap)

Kegyetlen lopások az interneten: itt a lista, melyik jelszavakra, vásárlásokra figyelj!

"Mindenkire veszély leselkedik az interneten, a kiberbűnözők mindenütt ott vannak, és ha egy rendszer sérülékeny, vagy épp hibás, akkor pillanatok alatt a mi adataink is veszélybe kerülhetnek" - hívta fel mindenkinet a figyelmét a Pénzcentrumnak adott interjújában Bor Olivér, a Nemzeti Kibervédelmi Intézet sajtóreferense. A szakemberrel a magyar kiberbiztonság helyzetéről beszélgettünk, olyan témák is érintve, minthogy a magyar felhasználók mennyire számítanak tudatos internetezőnek; hogyan lehet felismerni egy adathalász e-mailt; vagy éppen milyen tippek segíthetnek abban, hogy bárki megvédhesse magát az online térben, ezzel csökkentve sérülékenységét.

Azzal, hogy manapság az életünk szinte minden aspektusa valamilyen szinten az online térben működik, egyre nagyobb hangsúlyt kap a személyes védelmünk ebben az informatikai térben. Az emberek egyre több vásárlást bonyolítanak online, itt bankolnak, beszélgetnek egymással vagy éppen végezik a munkáját. Ezt azonban a rosszfiúk is tudják, akik megállás nélkül próbálják feltörni tömegesen a felhasználók fiókjait, jelszavakért halásznak a zavarosban, sőt egészen brutális esetben saját banki vagy webshop fantomfelületet hoznak létre azzal a céllal, hogy például banki adatokat nyerjenek ki.

A támadás ráadásul 0-24-ben zajlik az adataink ellen, úgyhogy nem árt felkészülni, és legalább a felhasználói oldalról amennyit csak lehet, megtenni azért, hogy megnehezítsük a kibertolvajok machinációit. Ebből az okból kifolyólag Bor Olivérrel, a Nemzeti Kibervédelmi Intézetének sajtóreferensével beszélgettünk többek között arról, hogy korosztályonként mire érdemes a leginkább odafigyelni az internet világában, vagy például arról is, hogy mennyire tudatosak, edukáltak a védelem terén a magyar felhasználók.

Adatvédelem

Mindenki számára szükséges és elengedhetetlen, hogy kellő figyelmet fordítson a kibertérben megosztott adataira. A személyes adatokon felül a hozzánk fűződő egyéb adatok, mint például telefonszám, felhasználó név, vagy épp a jelszó sem kivétel. Ezen adatok a támadók számára lehetőséget biztosítanak a különböző online szolgáltatások kompromittálására, vagy épp a célzott támadások lebonyolítására

- hívta fel a figyelmet a Pénzcentrum számára Bor Olivér. Ha tehát valaki úgy generálja a jelszavait, hogy pl. Aa123_instagram, akkor nem lesz nehéz kitalálni, hogy mi lehet a jelszava a Facebook, a Gmail és egyéb népszerű netes szolgáltatásokra. A helyzeten az ráadásul az sem javít, ha a Aa123 egyébként egy ránk jellemző információ, mint a születési dátum, vagy a háziállatunk.

Mindenkire veszély leselkedik az interneten, a kiberbűnözők mindenütt ott vannak, és ha egy rendszer sérülékeny, vagy épp hibás, akkor pillanatok alatt a mi adataink is veszélybe kerülhetnek. A tudatosság, a veszélyek helyes realizálása, a kockázatok felismerése az, ami mindenki számára, korosztálytól függetlenül nélkülözhetetlen volna

- nyomtatékosított Bor Olivér, aki azért megosztott egy listát arra vonatkozóan, hogy kiberbiztonság tekintetében mire figyeljen ma egy fiatalos, egy középkorú, illetve egy idős internet felhasználó:

Fiata - bankkártya adatok megadása, jelszómódosítás

Középkorú - bankkártya adatok, közüzemi számlák, jelszómódosítás

Idősebb korúak - közüzemi számla befizetés, jelszómódosítás

A sajtóreferens a tudnivalókat illetően kiemelte, "a legfontosabb - a 2020-as Európai Kiberbiztonsági Hónap (ECSM) mottóját idézve -: "Gondolkodj, mielőtt kattintasz! A felelősségteljes és biztonságtudatos internethasználat elengedhetetlen és ennek értelmében az adott felhasználó saját felelőssége megkerülhetetlen."

Ezeket segítve az intézet szakembereitől kaptunk néhány tippet, hogy miként védhetik meg magukat még jobban a felhasználók:

fogadjuk elővigyázatossággal az ismeretlen eredetű megkereséseket;

keressük a helyesírási hibákat, a helytelen magyarsággal megírt mondatokat (bár kiemelendő, hogy a kiberbűnözők egyre szofisztikáltabb módszereket használnak és a magyar nyelvű csaló leveleket is egyre ügyesebben készítik el);

a csalók sürgető hangnemben próbálják rávenni áldozataikat valamilyen azonnali cselekvésre ("azonnal változtassa meg jelszavát", amennyiben 1 napon belül nem fizet" stb.);

a csalók gyakran ismert szervezetek, közműszolgáltatók nevében írnak;

amennyiben a levél tartalmaz valami linket vagy csatolmányt, azokat ne nyissuk meg, ne töltsük le;

e-mailben ne adjuk meg személyes- és bankkártyaadatainkat: egy hivatalos szervezet ilyet soha sem fog tőlünk kérni, sőt a jelszavunk megadását sem fogja e-mailben kérni.

amennyiben egy csaló levélben fizetésre szólítanak fel minket, vagy megzsarolnak minket: ne fizessünk!

Példa, hogyan néz ki egy adathalász e-mail, mire érdemes figyelni

Tudatos vs. nem tudatos felhasználók

A magyar internet felhasználók két csoportba sorolhatóak, van a tudatos és a nem tudatos felhasználó. Sajnos a nem tudatos felhasználókról elmondható, hogy sokszor olyan problémával szembesülnek, mint pl. kizárja saját magát a saját fiókjából, vagy súlyosabb esetben megadják személyes adataikat (vagy éppen pénzügyi adataikat) egy-egy csaló weboldalon, vagy éppen egy csaló e-mailben. Ezt követően a megadott adatok felhasználásra kerülhetnek pl: vásárlásokra, további bűncselekmények során

- figyelmeztetett Bor Olivér, aki kiemelte, a kiberbiztonság közös érdek és felelősség, ezért a szervezetek magas fokú együttműködésére van szükség, illetve a gyors és pontos kommunikáció is elengedhetetlen. Éppen ezért az NBSZ NKI a kibertérben jelentkező fenyegetésekkel kapcsolatban folyamatos kutatómunkát végez, információt gyűjt, elemzi az összegyűjtött adatokat, figyeli a nemzetközi trendeket és napi szinten tartja a kapcsolatot a nemzetközi partnereivel. Mindazonáltal az adathalászat, a csaló levelek egy globális szintű probléma.

Ezek mellett és pontosan ezért Intézetünk folyamatosan magas szintű IT biztonsági tudatosító tevékenységet is végez, amelynek célja - az ügyfélkör tudatosításán kívül - a felhasználói szintű ún. wareness tevékenység

- hangsúlyozta az NKI sajtóreferense. Ebbe a tevékenységbe tartozik egyébként az intézet Facebook, Instagram oldala, de a tavalyi év végén indított Kibertámadás! című podcastjük is.

Az 5 legveszélyesebb felhasználói tevékenység kiberbiztonság szempontjából

több belépő felületen azonos jelszóhasználat és / vagy gyenge jelszavak használata;

kétfaktoros azonosítás (MFA/2FA) használatának mellőzése;

online vásárlások, hamis webáruházak;

e-mailen érkező levelekben található káros link megnyitása, káros csatolmány letöltése;

regisztrációk különböző felületeken.

Kibertámadások Magyarországon

A magyar kibertérben jelentkezett támadások nem sok eltérést mutatnak a nemzetközi partnerek által megosztott tapasztalatoktól. A 2020-as év során nem a támadások jelentették a legnagyobb kihívást, hanem a koronavírus járvány kapcsán kialakult otthoni munkavégzéssel kapcsolatos támogató munka - számolt be a tavalyi trendekről Bor Olivér, aki hozzátette, az NKI folyamatosan arra törekedett, hogy célirányosan minél nagyobb célközönséget érjen el, és tudjon megszólítani, felhívva a figyelmet az otthoni munkavégzés során jelentkező veszélyekre.

NKI incidensek 2020-ban kockázati besorolás szerint

alacsony: 92 százalék (adathalászat, honlaprongálások, kéretlen levél)

közepes: 7 százalék (robothálózat, káros szoftver, sérülékeny szolgáltatások)

magas: 1 százalék (túlterheléses támadás, célzott támadás)

A kibertámadások tekintetében azt is megtudtuk az NKI-tól, hogy a mai gyorsan digitalizálódó világban egyetlen szektor sem érezheti magát 100 százalékgig biztonságban kiberbiztonsági szempontból. Éppen ezért elengedhetetlenek a folyamatos edukációs tevékenység és a gyors, pontos szervezetek közötti kommunikáció. De fontos megjegyezni, hogy a hazai tendencia nem tér el a nemzetközi trendektől.

(Pénzcentrum 2021. január 24., vasárnap)

FVA sajtószemle összeállítás XIV. évfolyam, 3. hét

Főbb témák: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, elektronikus kereskedelem, szolgáltatás, pénzügyek, biztosítás, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Hírek: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/hirek.htm

Panaszok: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/levelek.htm

Üzenőfal / archív: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás)

Fogyasztóvédő és –Érdekszövetség Alapítvány <https://fogyasztovedelem.hu> levelek@fogyasztovedelem.hu